

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1942: 13
KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

BETÄNKANDE OCH FÖRSLAG

ANGÅENDE

FÖRHÅLLET MELLAN
ARBETSUPPGIFTER OCH LÖNESTÄLLNING
VID STATENS JÄRNVÄGAR

Del IV.

JÄRNVÄGSSTYRELSEN

AVGIVET I JANUARI 1942 AV
1938 ÅRS PERSONALKOMMISSION
VID STATENS JÄRNVÄGAR

S T O C K H O L M

1 9 4 2

Statens offentliga utredningar 1942

Kronologisk förteckning

1. Betänkande med förslag till plan för organisationsarbetet inom försvarsväsendet. Beckman. 733 s. Fö. (Till betänkandet höra *dels* en bilaga innehållande personalförteckningar m. m., avsedd endast för tjänstebruk, *dels* ock ett hemligt bihang i tre delar.)
2. Betänkande med förslag till lag med särskilda bestämmelser om begränsning av vinstutdelning från aktiebolag. Marcus. 22 s. E.
3. Promemoria rörande bostadsförsörjningen. Av A. Johansson. Beckman. 77 s. S.
4. De yngre sjukhusläkarnas avlönings-, arbets- och bostadsförhållanden. Beckman. 106 s. S.
5. Promemoria med förslag till utvidgad vanhädslagstiftning. Marcus. 55 s. Jo.
6. Utredning rörande den tekniskt-vetenskapliga forskningens ordnande. 1. Allmänna uppgifter angående den tekniskt-vetenskapliga forskningsverksamhetens nuvarande läge m. m. — Allmänna synpunkter rörande den tekniskt-vetenskapliga forskningen. — Erforderliga åtgärder för den tekniskt-vetenskapliga forskningens främjande och statens medverkan därvid. Hægström. 195 s. H.
7. Utredning rörande den tekniskt-vetenskapliga forskningens ordnande. 2. Förslag till åtgärder för främjande av den tekniskt-vetenskapliga forskningen på byggnadsområdet. Hægström. 76 s. H.
8. 1938 års pensionssakkunniga. Betänkande med förslag till tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare i statens tjänst. Marcus. 135 s. Fl.
9. 1941 års lärarlönesakkunniga. Betänkande med förslag till folkskolans avlöningsreglemente m. m. Marcus. 191 s. Fl.
10. Betänkande med förslag till brandlag och brandstadga m. m. Norstedt. 164 s. K.
11. Betänkande med utredning och förslag angående betygssättningen i folkskolan. Hægström. 330 s. E.
12. Utredning rörande den tekniskt-vetenskapliga forskningens ordnande. 3. Förslag till åtgärder för skogsproduktforskningens ordnande. Hægström. 124 s. H.
13. Betänkande och förslag angående förhållandet mellan arbetsuppgifter och löneställning vid statens järnvägar. Del 4. Järnvägsstyrelsen. Beckman. 88 s. K.

Anm. Om särskild tryckort ej anges, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. E. = ecklesiastikdepartementet, Jo. = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

BETÄNKANDE OCH FÖRSLAG
ANGÅENDE
FÖRHÅLLET MELLAN
ARBETSUPPGIFTER OCH LÖNESTÄLLNING
VID STATENS JÄRNVÄGAR

Del IV.

JÄRNVÄGSSTYRELSEN

AVGIVET I JANUARI 1942 AV
1938 ÅRS PERSONALKOMMISSION
VID STATENS JÄRNVÄGAR

BETÄNKANDE ÖFR FÖRSLAG

ÅR 1888

FÖRELLÄGGET MELLAN

ARBETSGIFTER OCH FÖRSTÄLLNING

ÖFR ÅR 1888

1888

ÅR 1888

ÅR 1888

ÅR 1888

ÅR 1888

ÅR 1888

ÅR 1888

ÅR 1888

ÅR 1888

ÅR 1888

Till

Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Kommunikationsdepartementet.

Med särskilda skrivelser i april och juli 1940 samt oktober 1941 har 1938 års personalkommission vid statens järnvägar överlämnat betänkande och förslag angående förhållandet mellan arbetsuppgifter och löneställning vid statens järnvägar, del I, omfattande förrådsavdelningen, huvudverkstäderna, tågfarjorna samt maskin- och banavdelningarna, del II, omfattande distriktskanslierna och del III, omfattande trafikavdelningen.

Kommissionen får härmed vördsamt överlämna del IV av betänkandet, omfattande järnvägsstyrelsen.

Med överlämnandet av denna del anser kommissionen, att den utredning, som ingått i dess uppdrag, fullgjorts; och återstå nu allenast vissa expeditiionsarbeten.

Stockholm i januari 1942.

TORSTEN LÖFGREN.

HUGO LUNDQVIST.

HANS DAHLBERG.

HELMFRID BUTÉN.

STURE CHRISTIANSSON.

/ Joh. Bäck.

Herr Statsrådet och Göta för Årns, förordnades som

Med särskild samt med i det förhållande som
 är personligen förordnades som i det förhållande som
 förlag angående förordnades som i det förhållande som
 lättnad förordnades som i det förhållande som
 lättnad förordnades som i det förhållande som
 kansterna och del i det förhållande som

Kommittén för ordnades som i det förhållande som
 ordnades förordnades som i det förhållande som
 Med förordnades som i det förhållande som
 som i det förhållande som i det förhållande som

Stockholm i januari 1911

HUGO LINDBLAD

HELMUT LINDBLAD

Del IV.

Järnvägsstyrelsen.

I. Översikt över järnvägsstyrelsens organisation.

Ledningen av statens järnvägar handhaves av järnvägsstyrelsen med en generaldirektör i lönegraden C 17 som chef. Enligt gällande instruktion för järnvägsstyrelsen ingår däri som närmaste man till och ställföreträdare för generaldirektören en överdirektör och souschef. Denna befattning har emellertid efter senaste innehavarens avgång för ett antal år sedan lämnats obesatt.

Järnvägsstyrelsens arbete är på sätt efterföljande diagram utvisar fördelat på fjorton byråer och sex kontor. Verkstadsbyrån förestås av en verkstadsdirektör (C 8), förrådsbyrån av en förrådsdirektör (C 8) samt övriga byråer av var sin byråchef. Samtliga byråchefer med undantag av chefen för militärbyrån, uppbära lön efter lönegraden A 30. Till chefen för militärbyrån utgår lönen efter särskilda av Kungl. Maj:t bestämda grunder. Byråchefen för drifttjänstbyrån har med anledning av vakansen å överdirektörsbefattningen meddelats uppdrag att vara generaldirektörens ställföreträdare och åtnjuter därför särskild gottgörelse.

Av kontoren förestås statistiska kontoret av en förste aktuarie (A 26), kammarkontoret av en kamrer (A 26), revisionskontoret av en förste revisor (A 26), kontrollkontoret av en överkontrollör (A 28), biljett- och blankettkontoret av en intendent (A 26) och reklamationskontoret av en sekreterare (A 26).

För handläggning inom styrelsen av statens järnvägars rättsliga angelägenheter finnes en ombudsman (A 28), direkt underställd generaldirektören.

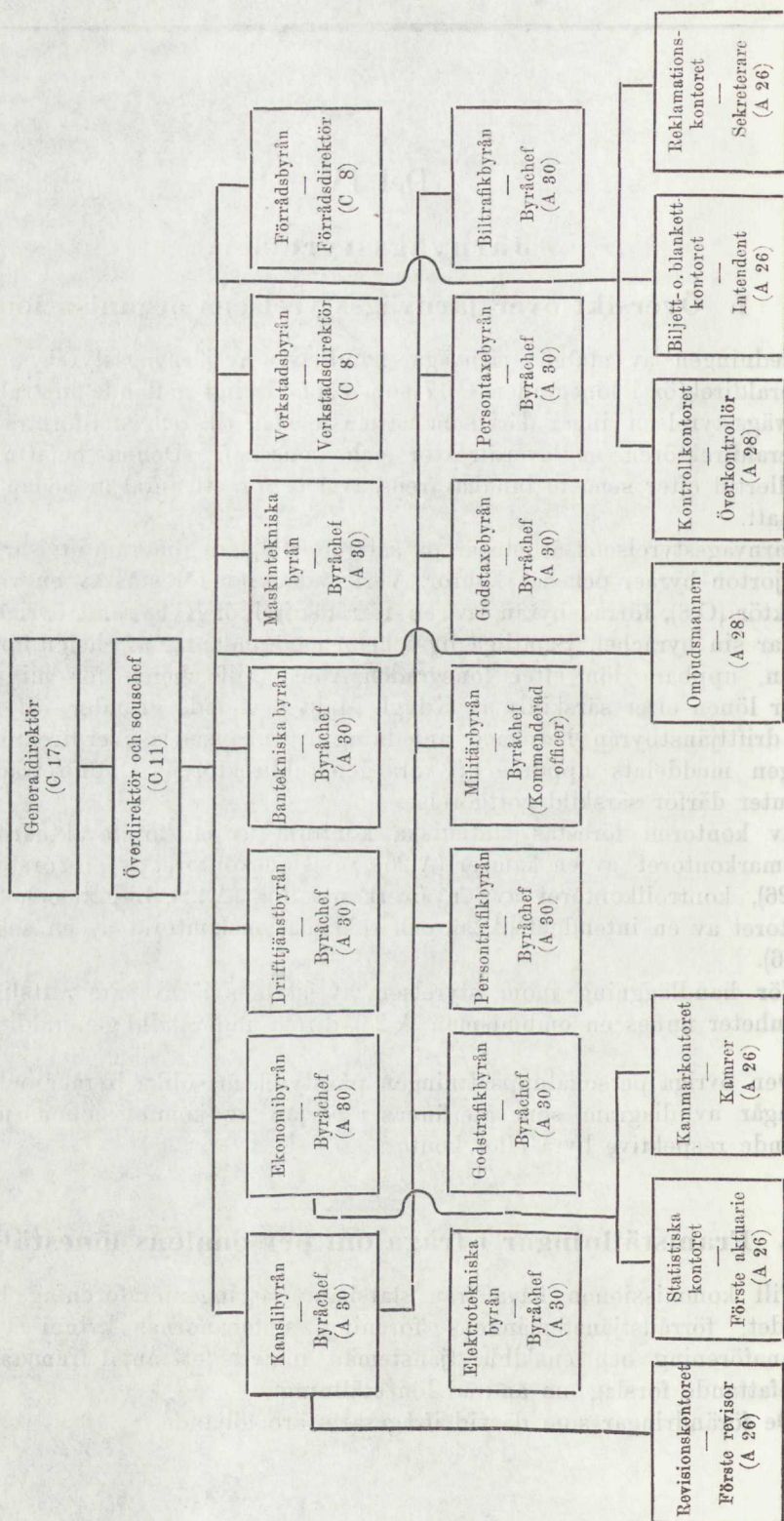
Den övriga personaluppsättningen på styrelsens olika byråer och kontor framgår av diagram, som återfinnas i början av kommissionens utlåtande rörande respektive byrå eller kontor.

II. Framställningar i fråga om personalens löneställning.

Till kommissionen hava från statsbanornas ingenjörsförening, befälsförbundet, förrådstjänstemännens förening, statsbanornas kvinnliga tjänstemannaförening och enskilda tjänstemän ingivits ett antal framställningar, innefattande förslag om ändrad löneställning.

De förändringar som därvid ifrågasatts äro följande.

JÄRNVÄGSSTYRELSEN.

Kanslibyrån.

Uppflyttning av
 en e. o. sekreterarbefattning i 24:e lönegraden till sekreterartjänst i 26:e lönegraden,
 bokhållarbefattningen på avdelningen för fribiljettärenden till tjänst i 20:e lönegraden,
 de båda bokhållarbefattningarna på avdelningen för pensionsärenden till högre lönegrad samt
 befattningen som föreståndare för statens järnvägars arkiv från 12:e till 15:e lönegraden.
 Inrättande av en kanslibiträdes- eller kontoristbefattning för sistnämnde föreståndarens ständige medhjälpare.

Drifftjänstbyrån.

Uppflyttning av baninspektors- och maskininspektorsbefattningarna till ingenjörstjänster i 24:e lönegraden.

Bantekniska byrån.

Allmänna avdelningen.

Inrättande av en byråingenjörstjänst samt uppflyttning av:
 konstruktörsbefattningarna till ingenjörsbefattningar i 24:e lönegraden,
 en underingenjörstjänst till konstruktörstjänst och
 en ritartjänst till ingenjörstjänst i 17:e lönegraden.

Broavdelningen.

Inrättande av
 två ingenjörsbefattningar i 24:e lönegraden och
 ytterligare en konstruktörsbefattning samt
 uppflyttning av en ritarbefattning till ingenjörsbefattning i 17:e lönegraden.

Geotekniska avdelningen.

Inrättande av två ingenjörstjänster i 24:e lönegraden samt
 uppflyttning av en ritarbefattning till ingenjörsbefattning i 17:e lönegraden.

Husbyggnadsavdelningen.

Uppflyttning av:
 byråingenjörsbefattningen till förste byråingenjörsbefattning och
 två underingenjörsbefattningar till konstruktörsbefattningar.

Signalavdelningen.

Uppflyttning av två konstruktörsbefattningar till ingenjörsbefattningar i 24:e lönegraden samt
 inrättande av två nya underingenjörsbefattningar i 20:e och tre ingenjörsbefattningar i 17:e lönegraden.

Spåravdelningen.

Inrättande av en ny konstruktörsbefattning.

Värme- och sanitetstekniska avdelningen.

Inrättande av två underingenjörsbefattningar.

Ingenjörsföreningen har därjämte uttalat, att den anser utvecklingen inom avdelningen snart nog motivera inrättandet av en byråingenjörs- eller ingenjörsbefattning i 24:e lönegraden som avdelningsföreståndarens närmaste man samt bränslekontrollantens (underingenjör) uppflyttning till 22:a lönegraden.

Maskintekniska byrån.

Inrättande av en byråingenjörsbefattning på var och en av de tre av byråns fyra huvudavdelningar, där sådan befattning för närvarande saknas.

Uppflyttning av:

- en konstruktörsbefattning å lokavdelningen till högre lönegrad,
- en underingenjörsbefattning å personvagnsavdelningen till ingenjörsbefattning i 24:e lönegraden,
- e. o. notariebefattningen till sekreterarbefattning i 24:e lönegraden,
- vissa ritarbefattningar till ingenjörstjänster i 17:e lönegraden,
- den kopistbefattning, som innehaves av föreståndaren för kopieringsanstalten, till högre lönegrad och av
- en förste kontoristbefattning till kontorsskrivartjänst.

Inrättande av:

så många konstruktörsbefattningar att antalet därav kommer att utgöra två på avdelning I och tre på var och en av de övriga avdelningarna samt av en bokhållar-, en kansliskrivar- och en kontoristbefattning.

Statsbanornas ingenjörsförening har dessutom anhållit, att kommissionen särskilt måtte beakta behovet av ingenjörsbefattningar i 24:e och 17:e lönegraderna.

Verkstadsbyrån.

Uppflyttning av en maskininspektorsbefattning till byråingenjörsbefattning och av en underingenjörsbefattning till verkstadsinspektorsbefattning.

Förrådsbyrån.

Inrättande av:

byråassistentbefattningar i lönegraden A 22 för byråns inköpsavdelningar I och III,

en byråassistentbefattning i lönegrad A 20 för avdelning II,

en bokhållarbefattning för kontroll- och kamerala avdelningen samt en dylik befattning på avdelning I och en på avdelning III.

Elektrotekniska byrån.

Inrättande av:

två förste byråingenjörsbefattningar,

en byråingenjörsbefattning,

två konstruktörsbefattningar,

en underingenjörsbefattning och

fem ritarbefattningar samt

uppflyttning av en bokhållarbefattning till tjänst i 20:e lönegraden.

Godstrafikbyrån.

Inrättande av en notariebefattning å byråns vagnavdelning.

Persontrafikbyrån.

Inrättande av

en byråassistentbefattning i 20:e lönegraden för handhavandet av debiteringen av ersättningen för postbefordringen samt personvagnkilometeravräkningen mellan statens samt in- och utländska järnvägar samt av en notariebefattning å tidtabellsredaktionen.

Godstaxebyrån.

Undersökning av kontorsskrivarnas å fraktnedsättningsavdelningen arbetsuppgifter för utrönande av huruvida icke dessa skäligen borde föranleda nämnda tjänstemäns placering i 17:e lönegraden.

Persontaxebyrån.

Inrättande av

en bokhållarbefattning på byråns reklamavdelning samt en kopist- eller ritarbefattning för ateljén på samma avdelning.

Beträffande *de tekniska byråerna* har statsbanornas ingenjörsförening uttalat som sin uppfattning, att där tjänstgörande avdelningsföreståndare i regel borde vara placerade i högre lönegrad än 27:e.

Beträffande *samtliga byråer* har statsbanornas kvinnliga tjänstemannaförening anhängit om undersökning av kontorsbiträdenas arbetsuppgifter, enär föreningen ansett, att dessa tjänstemän i ett flertal fall vore för lågt placerade på löneskalan.

Biljett- och blankettkontoret, kontrollkontoret och statistiska kontoret.

Uppflyttning av:

fem förste bokhållarbefattningar på kontrollkontoret till kontrollörstjänster,

en förste bokhållarbefattning på statistiska kontoret till tjänst i 20:e lönegraden samt av en kansliskrivarebefattning på samma kontor till kontorskrivartjänst,

en förste bokhållarbefattning på biljett- och blankettkontoret till tjänst i 20:e lönegraden samt av en kontorsskrivarebefattning på samma kontor till bokhållarbefattning.

Prövning av kontoristernas och kontorsbiträdenas tjänsteställning samt undersökning för utrönande av huruvida icke viss del av den med förråds-, arkiv- och handräckningsarbete sysselsatta personalen borde med hänsyn till sina arbetsuppgifter placeras i högre lönegrad än expeditivakts.

Reklamationskontoret.

Uppflyttning av
 två förste bokhållar- och en bokhållarbefattning till 20:e lönegraden
 samt av
 en kansliskrivarbefattning till kontorsskrivarbefattning.

I samband med kommissionens studiebesök på respektive byråer och kontor hava dessutom från såväl byråchefernas eller kontorsföreståndarnas som personalens sida framförts förslag om åtskilliga andra förändringar än de här ovan nämnda. Samtliga förslag hava av kommissionen tagits under övervägande.

III. Kommissionens yttrande och förslag.**A. Allmänna uttalanden.****Överdirektör, verkstadsdirektör, förrådsdirektör,
byråchef och ombudsman.**

Frågan om placering i lönegrad av befattningarna överdirektör, verkstadsdirektör, förrådsdirektör, byråchef och ombudsman har icke av kommissionen upptagits till prövning. Vad byråcheferna angår torde deras lönefråga komma att behandlas i annan ordning. Den är f. n. föremål för utredning genom särskilda inom finansdepartementet tillkallade sakkunniga. Jämväl beträffande övriga ovannämnda chefsbefattningar, vilka individuellt placerats i lönegrad enligt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen, torde en prövning i berörda avseende falla utom kommissionens uppdrag.

Kontorsföreståndare och vissa avdelningsföreståndare på byråer.

Såsom förut nämnts finnas inom järnvägsstyrelsen sex kontorsföreståndare, nämligen en överkontrollör i lönegraden A 28 som föreståndare för kontrollkontoret, en kamrer som föreståndare för kammarkontoret, en förste aktuarie som chef för statistiska kontoret, en intendent som föreståndare för biljett- och blankettkontoret, en förste revisor som föreståndare för revisionskontoret och en sekreterare som chef för reklamationskontoret, de fem sistnämnda tillhörande lönegraden A 26.

Under utredningsarbetets gång har framförts yrkande om, att löneställningen för kontorsföreståndarna skulle av kommissionen upptagas till behandling, därvid anförts, att åtminstone vissa av dem hade en med byråchef jämförlig självständig ställning i förvaltningsavseende och därjämte sådant ekonomiskt ansvar, att en förbättring av lönen måste anses påkallad. Kommissionen har emellertid — bortsett från det förhållandet, att även dessa tjänsters löneplacering individuellt behandlats av Kungl. Maj:t och riksdagen — funnit frågan vara av den organisatoriska art och stå i sådan relation till byråchefernas löneställning, att en närmare prövning av densamma från

kommissionens sida i förevarande ordning icke ansetts lämplig. De synpunkter, som framförts till stöd för en förbättrad löneställning för vissa kontorsföreståndare ha emellertid synts kommissionen värda ett närmare övervägande och synes detta lämpligen böra ske sedan byråchefernas lönefråga fått sin lösning.

Motsvarande förhållande föreligger ifråga om vissa avdelningsföreståndare på styrelsens tekniska byråer, beträffande vilka under utredningsarbetets gång fråga uppkommit om förbättrad löneställning, förslagsvis genom inrättande av byrådirektörsbefattningar i lönegrad A 28. Då byrådirektörsbefattningen icke finnes i statens järnvägars personalförteckning har kommissionen med de direktiv, som gälla för dess verksamhet, icke funnit anledning att utan särskilt uppdrag upptaga denna lönefråga till prövning.

Ingenjör i lönegrad A 24.

Kommissionen vill erinra om, att den i skrivelse den 29 oktober 1938 till de sakkunniga för omprövning av lönegradsplaceringen för befattningshavare vid statens affärsdrivande verk framlagt förslag om inrättande vid statens järnvägar av ingenjörstjänster jämväl i 24:e lönegraden. Mot förslaget förklarade sig järnvägsstyrelsen i avgivet utlåtande icke hava något att erinra. Jämväl de sakkunniga funno ådagalagt, att behov av nya ingenjörsbefattningar i 24:e lönegraden förelåg, och förordade därför i sitt den 13 februari 1939 avgivna betänkande, att tjänstetiteln ingenjör infördes i nämnda lönegrad. Under denna benämning ansågo de sakkunniga, att såväl elektroingenjörer som maskininspektorer samt andra nu specialbetecknade ingenjörsbefattningar borde kunna inrymmas, därest behov av dylika befattningar i 24:e lönegraden skulle förefinnas eller uppstå.

Såsom i det föregående nämnts har Statsbanornas ingenjörsförening hemställt om inrättande av ingenjörsbefattningar i 24:e lönegraden på vissa byråer inom järnvägsstyrelsen. Kommissionen har också vid de överläggningar den fört med byråcheferna på de tekniska byråerna och dem underställda avdelningsföreståndare samt genom de studier av olika tjänstemäns arbetsuppgifter, som kommissionen företagit, fått belägg för, att behov av dylika ingenjörsbefattningar föreligger jämväl inom järnvägsstyrelsen. Vissa på nämnda byråer nu placerade ingenjörer i högst 22:a lönegraden utföra nämligen varaktigt uppgifter av sådan kvalitet, att en placering i nämnda lönegrader måste anses för låg. Då emellertid å andra sidan en uppflyttning till 26:e lönegraden skulle medföra en för hög löneställning, torde den nya ingenjörsbefattningen i 24:e lönegraden vara ägnad att bereda dem en mera rättvis sådan placering.

Kommissionen har icke ansett sig böra, innan beslut om den nya befattningens inrättande fattats, taga närmare ställning till frågan om vilka tjänster, som närmast skulle komma i fråga till uppflyttning till den nya graden, utan förutsätter, att järnvägsstyrelsen själv skall taga detta spörsmål under övervägande. Med stöd av den preliminära granskningen vill kommissionen

emellertid som exempel på tjänster, för vilka den nya befattningen lämpligen skulle komma till användning, nämna:

två på bantekniska byråns allmänna avdelning f. n. placerade konstruktörstjänster, vilkas innehavare leda där förekommande arbeten med bangårdskonstruktioner, samt

den ingenjörstjänst på maskintekniska byråns avdelning för personvagnar, åt vilken är anförtrott att relativt självständigt handhava arbeten med inredning och utrustning av sjukhuståg och därmed sammanhängande vagnkonstruktioner, såvida dessa arbeten kunna beräknas bli av permanent natur.

Vidare borde övervägas huruvida icke någon sådan befattning jämväl erfordras på bantekniska byråns bro- och signalavdelningar.

Ingenjör i lönegrad A 17.

I skrivelse den 2 mars 1939 till Statsrådet och Chefen för kungl. finansdepartementet med yttrande över det av sakkunniga för omprövning av lönegradsplaceringen för befattningshavare vid statens affärsdrivande verk avgivna betänkandet framhöll kommissionen, att ett mindre antal av statens järnvägars då befintliga 84 ritare hade så kvalificerade uppgifter, att deras placering i 15:e lönegraden icke motsvarade dem åliggande arbete och ansvar, varför kommissionen ansåg, att för beredande av bättre löneställning för dessa ritare behov förefunnos av en befattning vid statens järnvägar, motsvarande den för telegraf- och vattenfallsverken av nämnda sakkunniga föreslagna ingenjörsbefattningen i 17:e lönegraden. Kommissionen föreslog fördenskull, att denna befattning måtte införas även i statens järnvägars tjänsteförteckning. Kommissionen hade därvid sin uppmärksamhet främst riktad på ritarpersonalen inom de tekniska byråerna i järnvägsstyrelsen.

Den numera företagna granskningen av denna personals arbetsuppgifter har styrkt kommissionen i den tidigare uttalade uppfattningen om behovet av en differentiering av ritarbefattningarna. Det har nämligen vid denna granskning visat sig, att på ifrågavarande byråer finnas vissa ritare, som besitta sådan kunnighet och erfarenhet inom respektive fackområden, grundlagd genom mångårig praktik på området samt i flera fall dessutom fullständigad genom teoretiska studier, att de blivit skickade att påtaga sig mera krävande ritkontorsarbeten, såsom utförandet av nykonstruktioner, t. ex. av vissa detaljer till lok och vagnar, relativt invecklade kopplingsschemor för elektriska konstruktioner av olika slag, vissa värme- och ventilationsanläggningar o. d., vilka arbeten på grund av sin natur måste av dessa ritare utföras självständigt och utan mera ingående kontroll från arbetsledarnas sida. För dylika ritare skulle en uppflyttning till 17:e lönegraden innebära en mera rättvis värdering av de arbetsuppgifter, som åligga dem. Kommissionen anser fördenskull, att den ingenjörsbefattning i 17:e lönegraden, som av ovannämnda sakkunniga förordats införd bland annat i telegrafverkets tjänsteförteckning, bör för här berört ändamål införas jämväl i statens järnvägars tjänsteförteckning.

Kommissionen vill i detta sammanhang betona, att den föreslagna be-

fattningen icke bör användas för något slags åldersbefordran utan endast för befordran av sådana ritare, vilka innehava arbetsuppgifter av så kvalificerad art, att de stå i särklass i förhållande till de övriga, men som å andra sidan icke äro så högt kvalificerade, att de skäligen böra erhålla underingenjörsbefattning i 20:e lönegraden.

Även i fråga om placeringen å de olika byråerna av dessa tjänster har kommissionen, i likhet med vad som skett beträffande ingenjörstjänsterna i 24:e lönegraden, ansett, att ett definitivt ställningstagande bör anstå till dess beslut om befattningens inrättande meddelats och ankomma på järnvägsstyrelsen. Preliminärt vill kommissionen emellertid nämna följande exempel på avdelningar, där ritarbefattningar funnos med uppgifter av det kvalificerade slag, varom här är fråga, nämligen:

bantekniska byråns husbyggnadsavdelning, samma byrås signalavdelning och dess värme- och sanitetstekniska avdelning,

maskintekniska byråns lok- och motorfordonsavdelning samt denna byrås vagnavdelningar, ävensom

elektrotekniska byråns avdelning för högspänningsledningar samt kraft- och värmeanläggningar, anslutna till kontaktledningsnätet.

Övrig personal inom styrelsens byråer och kontor.

Kommissionen har beträffande övrig personal bedrivit sitt undersökningsarbete på det sätt, att den anskaffat arbetsordningar samt uppgifter om arbetsfördelningen ävensom samrått med vederbörande byråchefer och dem underställda avdelningsföreståndare m. fl. för att få en inblick i arbetssätt och arbetsuppgifter, varjämte den sökt att genom besök på skilda tjänsteställen i möjligaste mån skaffa sig närmare kännedom om föreliggande förhållanden.

Då de arbetsuppgifter som åvila styrelsens byråer och kontor äro synnerligen skiftande på olika avdelningar och i stor utsträckning specialiserade, har kommissionen icke kunnat komma fram till allmänna riktlinjer för personaluppsättningen inom styrelsen på samma sätt som ifråga om linjens tjänsteställen. Så har endast kunnat ske beträffande vissa grupper av personal med mera likartade arbetsuppgifter. I övrigt har kommissionen måst inskränka sig till att angiva de slag av befattningar, som för varje tjänsteställe ansetts erforderliga, ävensom, i den mån så varit möjligt, befattningarnas antal, därvid för tjänsternas identifiering angivits de huvudsakliga arbetsuppgifter, som enligt kommissionens mening skulle åvila vederbörande befattningshavare.

Att bestämt avgränsa och definiera de arbetsuppgifter, som skulle påvila den ena eller den andra befattningen, möter emellertid i åtskilliga fall stora svårigheter, och gäller detta vissa grupper av såväl tekniska som kamerala tjänster. Som exempel härpå kan nämnas befattningarna konstruktör, underingenjör och ritare. Vad särskilt befattningarna underingenjör och ritare angår, kan någon klar avgränsning mellan dessa tjänster med hänsyn till arbetsuppgifterna ej åstadkommas på samma sätt som beträffande vissa andra

kategorier av befattningar, såsom t. ex. stations- eller expeditiönsföreståndare, för vilka inom ganska vida gränser någon artskillnad i kvalitativt hänseende icke kan anses föreligga, men beträffande vilka en gradering på olika lönegrader kan ske med hänsyn till en siffermässig uppskattning av arbetsmängden och därmed sammanhängande olika ansvar.

På grund härav har det beträffande befattningarna underingenjör och ritare i regel icke varit för kommissionen möjligt att till antalet fördela de erforderliga arbetskrafterna på dessa båda kategorier av tjänstemän. För åstadkommande av en dylik fördelning skulle för övrigt erfordras individuellt bedrivna arbetsstudier, vilka kommissionen icke ansett sig kunna medhinna.

Motsvarande förhållande har förelegat i fråga om vissa andra kategorier av tjänster, där i förslaget särskilt antal ej angives.

Beträffande vissa grupper av befattningshavare vill kommissionen göra följande allmänna uttalanden.

Handsekreterare åt vissa chefer.

Hos generaldirektören samt vissa byråchefer och avdelningsföreståndare finnas f. n. placerade särskilda befattningshavare med närmaste uppgift att vara chefers handsekreterare samt personliga biträde vid förefallande göromål och mottagning av besökande m. m. Sålunda finns hos generaldirektören i denna egenskap placerad en *kontorsskrivare* och på vissa byråer en *kansliskrivare*. De uppgifter, som påvåla dessa befattningshavare variera rätt avsevärt med hänsyn till vederbörandes personliga läggning, avdelningens arbetsbörda och den omfattning, i vilken vederbörande chef anser sig lämpligen kunna utnyttja biträdet. Under det sålunda kommissionen funnit, att exempelvis kontorsskrivaren hos generaldirektören utför arbetsuppgifter, som fylla höga anspråk på en befattningshavare i kontorsskrivargraden, samt tjänsteställningen för vissa av de övriga handsekreterarna synes motiverad, har kommissionen i andra fall funnit behovet av så hög tjänsteställning som kansliskrivare för dessa befattningshavare tveksam. Kommissionen har emellertid icke funnit tillräckliga skäl att föreslå någon ändring i den nuvarande placeringen av dessa befattningshavare. I mån av deras avgång eller förflyttning torde frågan härom böra prövas från fall till fall.

Kopist.

För kopister på de tekniska byråerna ha i specialförslagen för dessa byråer angivits, att denna befattning är avsedd för utförande av enklare ritarbeten och för kopiering av ritningar, bangårdsplaner, markkartor, etc. eller detaljer därur. En viss kvalifikation måste dock krävas för att arbetet skall kunna värderas som kopistarbete. I fråga om rena kopieringsarbeten av enkelt slag torde, därest sådana arbeten utfylla vederbörandes hela arbetstid, desamma skäligen kunna överlämnas åt *exempelvis kontorister*. Då kommissionen emellertid svårligen kan bedöma i vad mån dessa förutsättningar

föreligga i de olika fallen, har den icke velat framlägga något förslag om inrättande för ändamålet av kontoristbefattningar på de tekniska byråerna, utan torde detta få ankomma på järnvägsstyrelsens närmare prövning.

Personal för diarieföring.

De olika byråernas huvuddiarier äro i de flesta fall av den omfattning, att det närmaste ansvaret för deras handhavande skäligen bör åvila *kansli-skrivare*. Vad nu sagts gäller dock icke följande byråer, nämligen bantekniska byrån, drifttjänstbyrån, verkstadsbyrån och militärbyrån.

I fråga om biltrafikbyrån vill kommissionen hänvisa till specialförslaget beträffande denna byrå.

Vad bantekniska byrån angår anlitas för huvuddiariet en *förste kansli-skrivare*. Med hänsyn till diariets betydande omfattning har kommissionen icke velat ifrågasätta nedflyttning av denna tjänst.

Med denna ståndpunkt anser kommissionen, att *förste kansliskrivare* bör anlitas även för drifttjänstbyråns huvuddiarium, enär detta i storleksordning torde vara fullt jämförbart med bantekniska byråns.

Verkstadsbyråns diarium, som är av mindre omfattning än de övriga byråernas, bör lämpligen omhänderhavas av *förste kontorist*.

På militärbyrån föres dels ett diarium för hemliga handlingar och dels ett s. k. öppet diarium. Det förstnämnda bör liksom hittills omhänderhavas av en *bokhållare*, vilken dessutom förutsättes handhava andra mera kvalificerade uppgifter. Skötseln av det öppna diariet torde icke påfordra högre grad än *kanslibiträdes*.

Även å vissa avdelningar inom byråerna samt på kontoren föras särskilda diarier. Skötseln av dessa diarier, som i allmänhet äro mindre och av enartad natur, bör, så vida icke denna skötsel lämpligen kan påläggas annan tjänsteman som utfyllnadsarbete, i regel icke handhavas av högre befattningshavare än *kanslibitråde*. Härifrån undantagas dock diariet på bantekniska byråns signalavdelning ävensom äganderättsarkivets diarium. Dessa diarier äro nämligen av den omfattning, att de kunna jämföras med de medelstora byråernas huvuddiarier och böra därför omhänderhavas av *kansli-skrivare*.

Där diarieföringen på byrå och därmed förenade registrerings-, arkiverings- och expedieringsgöromål äro av den omfattning, att den därför närmast ansvarige tjänstemannen behöver ständigt arbetsbiträde, bör, därest biträdet blir effektivt sysselsatt med dessa göromål under övervägande delen av arbetstiden, härtill som regel anlitas *kanslibitråde*. Det förutsättes, att dylikt biträde i förekommande fall påläggas andra expeditionsgöromål som utfyllnadsarbeten. På bantekniska byrån och drifttjänstbyrån torde emellertid med hänsyn till därvarande diarieförings omfattning och art som biträde åt den för diarieföringen ansvarige tjänstemannen lämpligen böra anlitas en *förste kontorist* på vardera byrån. Därest biträde i övrigt erfordras med diarieföringen torde i regel för ändamålet böra anlitas *kontorsbiträde*.

Personal för maskinskrivning m. m.

Om den för diarieföringen ansvarige tjänstemannen icke lämpligen kan påläggas även övervakningen av maskinskrivningsarbetet på respektive byrå, avdelning eller kontor, bör, där detta arbete å respektive tjänsteställe centralt utföres av minst tre befattningshavare, en av dessa i egenskap av ledare kunna tilldelas *kanslibiträdes* tjänstegrad. I övrigt bör för maskinskrivningsarbete och enklare kontorsgöromål anlitas *kontorsbiträden* och *skrivbiträden*, den senare befattningen jämväl avsedd som rekryteringsgrad för kontorsbiträdes- och kanslibiträdestjänsterna.

Personal för vakttjänst.

På samtliga byråer och kontor bör för vakttjänst, postutväxling och handräkningsgöromål anlitas *kontorsvakter*, eller, i den mån så anses nödvändigt för täckande av ett mera stadigvarande behov, *expeditionsvakter*.

I den mån kontorsvakterna uppnå 18 års ålder böra de såvitt möjligt överflyttas till annan tjänst, företrädesvis yttertjänst, för vidare utbildning.

För biträde med arbetsledningen för denna personal såvitt avser kansli- byrån och kontrollkontoret torde liksom hittills böra finnas *förste expeditionsvakter*.

I efterföljande förslag har denna personal, bortsett från förste expeditionsvakter, utan angivande av tjänstegrad benämnts personal för vakttjänst.

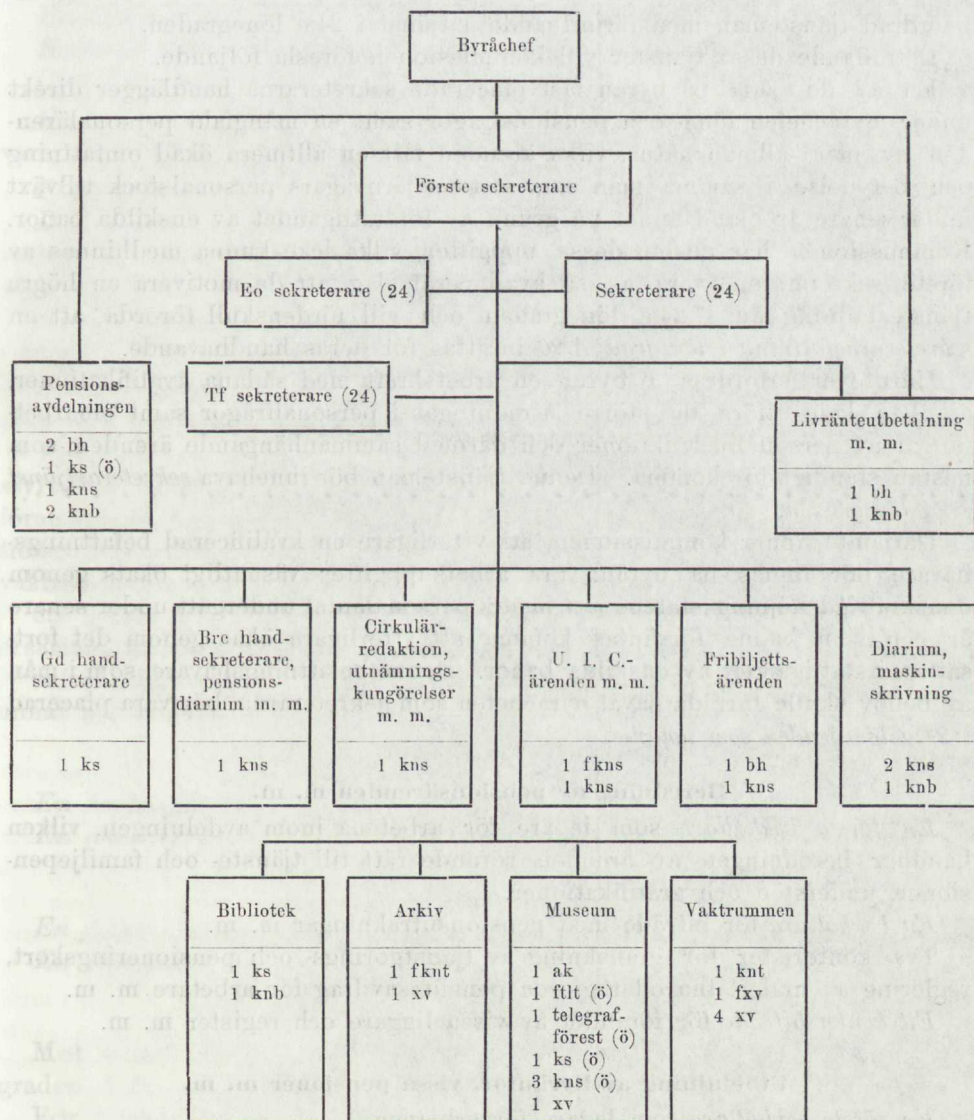
De specialförslag rörande respektive byråer och kontor, som kommissionen i det följande framlägger, komma att innebära, förutom i åtskilliga fall en sänkning av befattningar, även en höjning av vissa sådana och jämväl ett tillstyrkande om förstärkning av arbetskrafterna i vissa fall. Sistnämnda resultat måste ses mot bakgrunden av den kraftiga utveckling av styrelsens förvaltningsområde, som skett genom införlivandet med statens järnvägar av ett flertal enskilda banor med därav följande såväl nya som ökade förvaltningsuppgifter, samt den kraftiga utökning av statens järnvägars bil- och motorfordonstrafik, som på senare tid ägt rum.

Vid bedömandet av föreliggande frågor har kommissionen så långt möjligt bortsett från den exceptionella högtrafik, som f. n. råder inom vissa trafikgrenar, och sökt anpassa förslaget efter en mera normal trafik, närmast då med utgångspunkt från förhållandena under åren före krigsutbrottet. Å andra sidan har hänsyn tagits därtill, att den nuvarande krisen inom vissa områden medfört en minskning i arbetet jämfört med vad tidigare varit fallet och som kan antagas komma att bestå till dess förhållandena stabiliserat sig. Särskilt gäller detta utlandstrafiken. I dylika fall har kommissionen i sina förslag utgått från nu rådande förhållanden även om den samtidigt yttrat sig om behovet av vissa befattningar och deras placering under mera stabila förhållanden.

B. Specialförslag.

KANSLIBYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Byråchef.

Förste sekreterare såsom byråchefens närmaste man och ställföreträdare.

Sekreterare i lönegraderna A 24 och A 26 samt notarie. På byrån finnas för närvarande en ordinarie sekreterare i lönegrad A 24 samt en e. o. sekreterare i samma lönegrad. Sistnämnda tjänst innehaves av en på byrån placerad notarie, varvid emellertid notariebefattningen icke upprätthålles under tiden för sekreterarförordnandet. Dessutom finns på byrån en tillfälligt inbeordrad tjänsteman med förordnande å tjänst i 24:e lönegraden.

Beträffande dessa tjänster vill kommissionen föreslå följande.

En av de båda på byrån fast placerade sekreterarna handlägger direkt under byråchefen löne- och pensionsfrågor samt en mångfald personalärenden av mera allmän natur, vilka ärenden fått en alltmera ökad omfattning och betydelse i samma mån som statens järnvägars personalstock tillväxt under senare år bland annat på grund av förstатligandet av enskilda banor. Kommissionen har ansett dessa uppgifter, vilka icke kunna medhinnas av förste sekreteraren, vara av så kvalificerat slag, att de motivera en högre tjänsteställning än i 24:e lönegraden och vill fördenskull förorda, att en *sekreterarbefattning i lönegrad A 26* inrättas för deras handhavande.

Härutöver erfordras å byrån en arbetskraft med sådana kvalifikationer, att han kan utföra de större utredningar i personalfrågor samt omarbetningar av personalinstruktioner och därmed sammanhängande ärenden, som nästan ständigt förekomma. Denne tjänsteman bör innehava *sekreterartjänst i 24 lönegraden*.

Därjämte finner kommissionen, att ytterligare en kvalificerad befattningshavare bör finnas på byrån, vars arbetsuppgifter väsentligt ökats genom den kraftiga höjning statens järnvägars personalantal undergått under senare år och som kunna förväntas komma att ytterligare ökas genom det fortsatta förstатligandet av enskilda banor. Denne befattningshavare, som i mån av behov skulle biträda såväl byråchefen som sekreterarna, bör vara placerad i *21:a lönegraden som notarie*.

Beredning av pensionsärenden m. m.

En förste bokhållare som ledare för arbetena inom avdelningen, vilken handhar beredningen av ärenden rörande rätt till tjänste- och familjepensioner, understöd och gratifikationer.

En bokhållare för biträde med pensionsuträkningar m. m.

Två kontorister för granskning av tjänstgörings- och pensioneringskort, reglering av underlåtna eller gjorda pensionsavdrag för arbetare m. m.

Ett kontorsbiträde för förandet av vissa liggare och register m. m.

Utbetalning av livräntor, vissa pensioner m. m.

En förste bokhållare som ledare för arbetena.

En kontorist som biträde.

I samband med behandlingen av personalen på kanslibyråns båda pensionsavdelningar har kommissionen icke kunnat undgå finna ett sådant sammanhang mellan dessa avdelningar och kammarkontorets avdelning för utbetalning av pensioner, att kommissionen vill förordna en undersökning huruvida icke nämnda avdelningar borde sammanföras under gemensam ledning. Därest en sådan sammanslagning kommer till stånd bör emellertid frågan om arbetsledarens tjänsteställning upptagas till förnyad prövning.

Allmänna avdelningen.

Handsekreterare åt generaldirektören: en kontorsskrivare.

Handsekreterare åt byråchefen, pensionsdiarium m. m.: en kansliskrivare.

Cirkulärredaktion, utnämningsskugörelser m. m.: en kontorist.

U. I. C.-ärenden, svårare översättningsarbeten m. m.: en förste kansliskrivare, en kansliskrivare.

Fribiljettärenden m. m.: en bokhållare, en kansliskrivare.

Diarium m. m.: en kansliskrivare för diarieföring, registrering och arkivering av handlingar samt ett kanslibiträde för biträde med expediering av utgående post, vissa kamerala uppgifter, komplettering av vissa särtryck m. m.

Maskinskrivning: kontors- eller skrivbiträden till erforderligt antal enligt i sådant hänseende föreslagna allmänna grunder.

Central skrivseduplicering och vård av härför erforderlig maskinell utrustning: ett kanslibiträde.

Vaktrum: en kontorist för öppnandet av all ingående post till järnvägsstyrelsen samt mottagning av alla till styrelsen inkommande handlingar, förandet av liggare över alla till styrelsen inkomna kungl. brev och resolutioner och utövandet av närmaste befälet över och handledningen av byråns vaktmästarpersonal,

en förste expeditionsvakt som närmaste biträde åt kontoristen och som ersättare för denne vid förfall samt

erforderligt antal expeditions- och kontorsvakter, de förstnämnda bland annat för tjänstgöring som portvakter inom styrelsens lokaler.

Bibliotek.

En kontorsskrivare som närmast ansvarig för bibliotekets skötsel och vård

En kansliskrivare som medhjälpare.

Arkivet.

En förste kansliskrivare som närmast ansvarig för arkivet.

En kontorist som ständig närmaste medhjälpare.

Järnvägsmuseum.

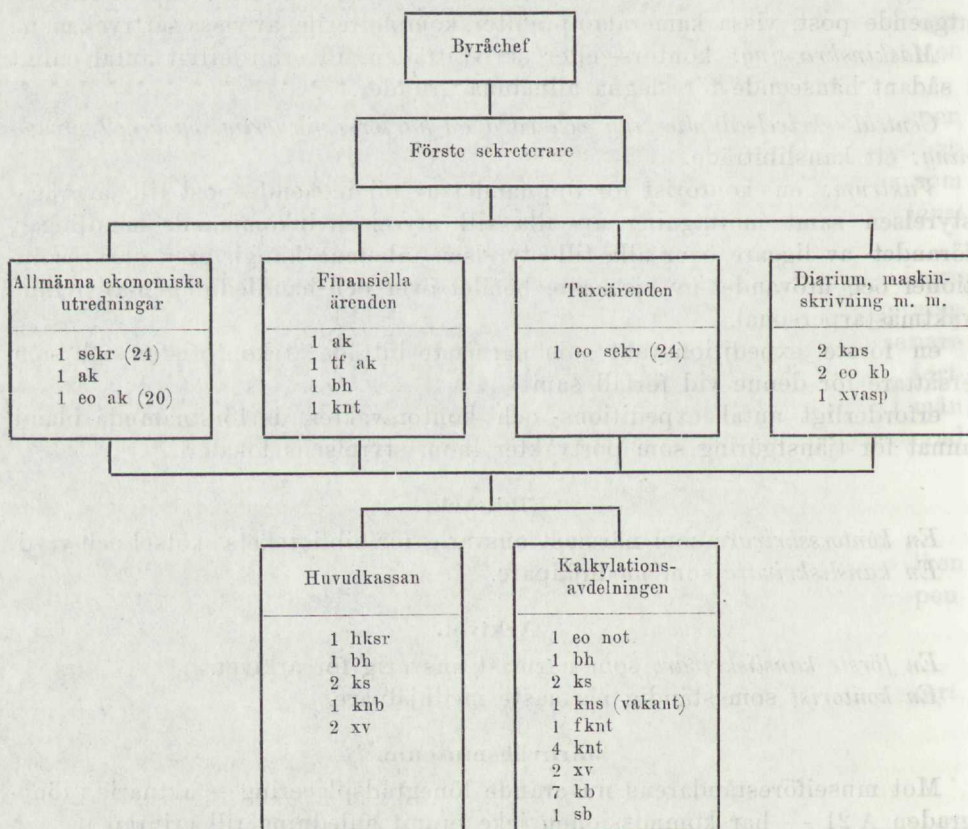
Mot museiföreståndarens nuvarande lönegradsplacering — aktuarie i lönegraden A 21 — har kommissionen icke funnit anledning till erinran.

För biträde med forskningsarbeten, katalogisering, arkivvård, maskinskrivning m. m. användas för ändamålet lämpliga tjänstehavare av olika gra-

der, vilka av skilda orsaker blivit placerade å övergångsstat. Då det icke låter sig göra att på förhand fastställa behovet av personal för nu angivna ändamål torde detta behov i den mån så visar sig lämpligt böra fyllas på sätt hittills skett. Inom museet finns emellertid mera fast placerad en expeditionsvakt, vilken förutom att han demonstrerar museets samlingar för besökande, deltagar i ordnandet av samlingarna, utför vissa reparations- och konserveringsarbeten på museiföremål, fotografering för museets räkning m. m., och som på grund av dessa arbetens art enligt kommissionens mening bör beredas *kanslibiträdes* tjänsteställning.

EKONOMIBYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Byråchef.

Förste sekreterare såsom byråchefens närmaste man och ställföreträdare.

Allmänna ekonomiska utredningar.

För beredning av andra ärenden som åvila byrån än de i nedan angivna underavdelningar särskilt behandlade och för verkställande av därav påkallade ekonomiska utredningar — vilka kunna vara antingen av mera löpande, eller, som ofta visat sig vara fallet, av mera omfattande och långvarig art — finnas för närvarande en *sekreterare i lönegrad A 24*, en *aktuarie i lönegrad A 21* och en *e. o. aktuarie i 20:e lönegraden*.

Mot sekreterarbefattningen har kommissionen ingen erinran.

Innehavaren av aktuariebefattningen är f. n. huvudsakligen sysselsatt med de omfattande arbetsuppgifter, som äro betingade av det åt järnvägsstyrelsen av Kungl. Maj:t givna uppdraget att vidtaga de åtgärder, som kunna vara erforderliga i syfte att enhetliggöra det svenska järnvägsnätet. Med hänsyn härtill ävensom till övriga, byrån åvilande arbetsuppgifter av kommunikationspolitisk och järnvägsekonomisk natur har kommissionen ej heller funnit anledning till erinran mot ifrågasvarande aktuariebefattning.

E. o. aktuarien utför bland annat försäkringstekniska utredningar rörande statens järnvägars pensionsfonder. Hans arbetsuppgifter synas närmast motivera befattningsens hänförelse till *21:a lönegraden*.

Finansiella ärenden.

En aktuarie synes liksom f. n. böra finnas för den byrån åvilande beredningen av förslaget till driftkostnadsstat, förslagen om anvisande av medel för nya byggnader och anläggningar och till förnyelsefondsstat m. m.

På denna avdelning tjänstgör en bokhållare, vilken bland annat har till åliggande att i detalj övervaka användningen av beviljade förnyelsefonds- och kapitalökningsmedel och beräkna avsättningen till förnyelsefonden för olika objekt. Han leder dessutom sedan ett par år tillbaka en pågående utredning angående ändrade grunder för verkets förnyelsefondsboekföring och har under denna tid innehaft vikariatsförordnande å aktuarietjänst. De ärenden — bortsett från nyssnämnda utredning — som nu åvila denne befattningshavare och som genom förstатligandet komma att få ökad betydelse, ha synts kommissionen vara av sådan art, att de skäligen böra åvila *byrå-assistent i 20:e lönegraden*.

Nu nämnd tjänsteman biträdes av en bokhållare och en kontorist. Den förstnämndes löneställning torde närmast hava föranletts därav, att han vid statens järnvägsbyggnader, som han tidigare tillhört, innehaft en lön, som motsvarat den han genom sin anställning som bokhållare vid statens järnvägar erhållit.

De arbetsuppgifter som åvila dessa båda tjänstemän ha synts kommissionen närmast motivera en *kontorsskrivar-* och en *förste kontoristtjänst*.

Taxeärenden m. m.

Å byrån har från och med senaste årsskifte tillsatts en *e. o. sekreterarbefattning i 24:e lönegraden* med uppgift att verkställa förberedande utredningar för en blivande ny taxeberedning. Häremot finnes från kommissionens sida intet att erinra.

Diarium, maskinskrivning m. m.

En kansliskrivare för byråns diarieföring.

En kansliskrivare som handsekreterare åt byråchefen.

Kontors- eller skrivbiträden för tabellarbeten, stenografering och maskinskrivning enligt i sådant hänseende föreslagna allmänna grunder.

Personal för vakttjänst.

Huvudkassan.

En huvudkassör.

En bokhållare som ställföreträdare och kassabokförare.

En kansliskrivare för handhavande bland annat av införselmedelsredovisningen för statens järnvägars pensionärer m. fl.

Två kontorsbiträden för utskrivning av giro- och utbetalningskort samt förteckningar över sådana kort.

Personal för vakttjänst.

Kalkylationsavdelningen.

En notarie. Arbetsledare och ansvarig för avdelningens arbeten. Befattningen, som nu är *e. o.*, synes böra uppföras på ordinarie stat.

En bokhållare som ställföreträdare och närmast ansvarig för de uppgifter om statens järnvägars inkomster och utgifter m. m., som av avdelningen lämnas för månadsstatistiken och årsberättelsen.

Två kontorsskrivare för förberedande granskning av till avdelningen för bearbetning överlämnade bokföringshandlingar, förberedande av löpande eller särskilt begärda kostnadsutredningar, upprättande av vissa kostnadsrapporter och -tabeller, för- och efterarbeten för tåg- och trafikslagsfördelningen, ledandet av felsökning m. m.

Två förste kontorister, den ene för utarbetandet av lokstatistiken m. m. och den andre för kontroll av utgående kostnadsrapporter samt för översyn av och smärre reparationer å den maskinella utrustningen.

Erforderligt antal *kontorister* — förslagsvis tre — för skötseln av tabulatorerna och för biträde med kontroll- och statistikarbeten.

Två kanslibiträden för skötseln av sorteringsmaskinerna.

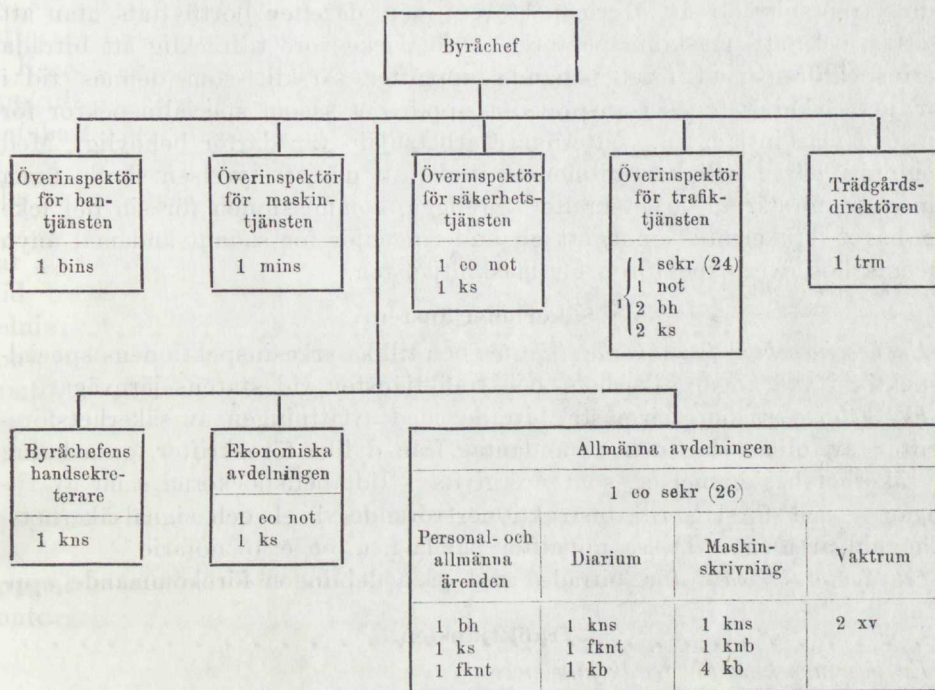
Erforderligt antal *kanslibiträden* — förslagsvis tre — för kontrollstansning av hålkort.

I övrigt erforderligt antal *kontorsbiträden* — förslagsvis fem — som operatörer vid stansmaskinerna samt för övriga förekommande enklare kamerala göromål.

Rekryteringen av kontors- och kanslibiträdestjänsterna synes böra gå över *skrivbiträdesgraden*.

DRIFTTJÄNSTBYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

¹ Vissa av dessa tjänstemän disponeras för närvarande för särskilda uppdrag.

Anm. För närvarande finnes dessutom inom byrån en avdelning, som handlägger med vedeldningen sammanhängande ärenden. Denna avdelning skötes av en förste maskiningenjör, vilken samtidigt uppehåller sin tjänst som maskinsektionsföreståndare.

Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Byråchef.

Bantjänsten.

En överinspektör för bantjänsten.

En baninspektör för biträde med kvalificerade tekniska utredningar samt för relativt självständig handläggning av ärenden, som till honom överlämnas av överinspektören.

Maskintjänsten.

En överinspektör för maskintjänsten och tillika som yrkesinspektionens specialinspektör i vad angår ban- och maskintjänsten vid statens järnvägar.

En maskininspektör för biträde med kvalificerade tekniska utredningar, redigering av vissa drifttekniska bestämmelser samt relativt självständig handläggning av ärenden, som till honom överlämnas av överinspektören.

Underingenjör. Vid granskningen av överinspektörens för maskintjänsten arbetsuppgifter påvisades genom företedda handlingar, att under senare år en fortgående ökning av hans arbetsbörda skett, varjämte från hans sida framhölls, att en underingenjör funnits intill den 1 oktober 1940 som ett andra arbetsbiträde åt överinspektören, men därefter bortflyttats utan att ersättas, och att maskininspektören ensam icke vore tillräcklig att biträda överinspektören med förekommande uppgifter, särskilt som dennes tid i stor utsträckning toges i anspråk för uppdraget såsom specialinspektör för ban- och maskintjänsten. Ytterligare arbetshjälp var därför behövlig. Med anledning härav vill kommissionen uttala, att därest styrelsen skulle finna behov av förstärkta arbetskrafter föreligga, kommissionen för sin del icke har något att erinra emot, att en underingenjör för sådant ändamål ånyo placeras hos överinspektören för maskintjänsten.

Säkerhetstjänsten.

En överinspektör för säkerhetstjänsten och tillika yrkesinspektionens specialinspektör i vad angår säkerhets- och trafiktjänsten vid statens järnvägar.

En notarie såsom närmaste biträde med avfattningen av säkerhetsföreskrifter av olika slag och av undantag från dylika föreskrifter, granskning av säkerhetsbestämmelser, som återgivits i tidtabellsböckerna samt av ritningar å och förslag till instruktioner rörande växel- och signalsäkerhetsanläggningar m. m. Dessa uppgifter påvila f. n. en e. o. notarie.

En kontorsskrivare för biträde med på avdelningen förekommande uppgifter.

Trafiktjänsten.

En överinspektör för trafiktjänsten.

En sekreterare i lönegrad A 24 huvudsakligen för handhavande av förekommande större utredningsarbeten, beredningen av trafiktekniska och trafikekonomiska ärenden, organisationsfrågor samt ärenden angående hotell- och restaurangrörelse inom statens järnvägars område och tjänstgöring som överinspektörens ställföreträdare.

En notarie bland annat för utredningar om behov av personal vid trafikavdelningen ävensom andra utredningar, berörande denna avdelning, beredning av ärenden angående gemensamhetsförhållandet järnvägarna emellan vid föreningsstationer samt vissa avtalsärenden ävensom fortlöpande redigering av vissa särtryck m. m.

En bokhållare för redigering av det stora flertalet av de av drifttjänstbyrån utgivna särtrycken och cirkulären samt för utredningar berörande trafikavdelningen m. m.

Kontorsskrivare till erforderligt antal.

Planteringsväsendet.

En trädgårdsdirektör (kontraktsanställd).

En trädgårdsmästare.

Handsekreterare åt byråchefen.

En kansliskrivare.

Räkenskaps- och ekonomiska ärenden.

En notarie som arbetsledare och för handläggning av byrån berörande frågor rörande medelsanvisning, medelsförbrukning och kostnadsbokföring, beredning av styrelsens förslag till kostnadsstater för driftsavdelningen m. m. Befattningen är för närvarande extra ordinarie.

Kommissionen vill framhålla, att den ansett de befattningen nu åvilande uppgifterna mycket krävande. De tillväxa jämväl i betydelse i den mån statsbanenätet utvidgas. Kommissionen har därför tagit frågan om befattningens höjning under övervägande men har ansett, att med sådan höjning tills vidare bör anstå i avvaktan på den vidare utvecklingen.

En bokhållare. Den på räkenskapsavdelningen tjänstgörande kontorsskrivaren har att biträda e. o. notarien med å avdelningen förekommande olika arbeten. Vid förfall för notarien har kontorsskrivaren att i dennes ställe förestå avdelningen och svara för arbetenas behöriga gång. Till följd härav måste på kontorsskrivaren ställas den fordran, att han är väl insatt i praktiskt taget samtliga arbetsuppgifter, som påvila avdelningen. Bland de arbeten, som han normalt har att mera självständigt utföra, må nämnas utövandet av en del av den fortlöpande kontrollen över driftsavdelningens utgifter för drift och underhåll samt upprättandet av diverse, delvis rätt omfattande statistiska uppgifter och redogörelser. Avdelningens numera starkt utökade arbetsbörda ställer även på kontorsskrivaren större krav än tidigare, och dennes arbetsuppgifter måste nu anses vara av den art och omfattning, att de motivera kontorsskrivarbefattningens höjning till bokhållarbefattning.

Allmänna avdelningen.

En sekreterare i lönegrad A 26 som föreståndare för avdelningen. På befattningen, som för närvarande är extra ordinarie, ankommer bland annat att bereda driftsavdelningens ärenden rörande personalens antagning, utbildning och tjänstgöring, personalstater, tjänstetillsättningar och förflyttningar, vissa avlöningsärenden etc. och att biträda vid eller i vissa fall själv föra förhandlingar med personalorganisationer m. m.

En notarie. Driftsavdelningens ovannämnda personalärenden äro till följd av samma avdelnings stora personalnumerär numera så omfattande, att föreståndaren för byråns allmänna avdelning dagligen måste i ganska betydande utsträckning överlämna löpande ärenden till en på avdelningen placerad bokhållare för i vissa fall relativt självständig handläggning. Då han dessutom i egenskap av närmaste man till sekreteraren på avdelningen måste besitta en ingående kännedom om samtliga personalärendens behandling, anser kommissionen skäligt, att han beredes tjänsteställning som notarie.

Kontorsskrivare till erforderligt antal för biträde med förekommande personalutredningar och löpande personalärenden och

en förste kontorist för granskning av distriktens lönesättningar för personal, fortlöpande komplettering av driftsavdelningens personalstater, upprättande av manuskript till rullan över extra personal m. m.

Diarieföring.

På grund av den stora mängd av ärenden, berörande så gott som alla grenar av järnvägstjänsten, som handläggas av drifttjänstbyrån, finnas där tre helt avdelade arbetskrafter för arbetet med diarieföring, registrering och arkivering, nämligen 1 kansliskrivare, 1 förste kontorist och 1 kontorsbiträde. Kansliskrivaren har huvudansvaret och diarieför ingående ärenden, förste kontoristen sköter registreringen och övervakar ärendenas rättidiga avslutande och kontorsbiträdet diarieför utgående handlingar samt omhänderhar utlåning och återinläggning av handlingar. Dessutom biträder för närvarande en kansliskrivare med själva expedierandet av den utgående posten enligt påteckningar å koncepten.

Med hänsyn till diarieföringens omfattning å byrån har kommissionen ansett, att ansvaret för densamma skäligen bör uppdragas åt en *förste kansliskrivare*, varjämte de biträdande arbetskrafterna lämpligen böra utgöras av en *förste kontorist* och ett *kontorsbiträde*.

Maskinskrivning m. m.

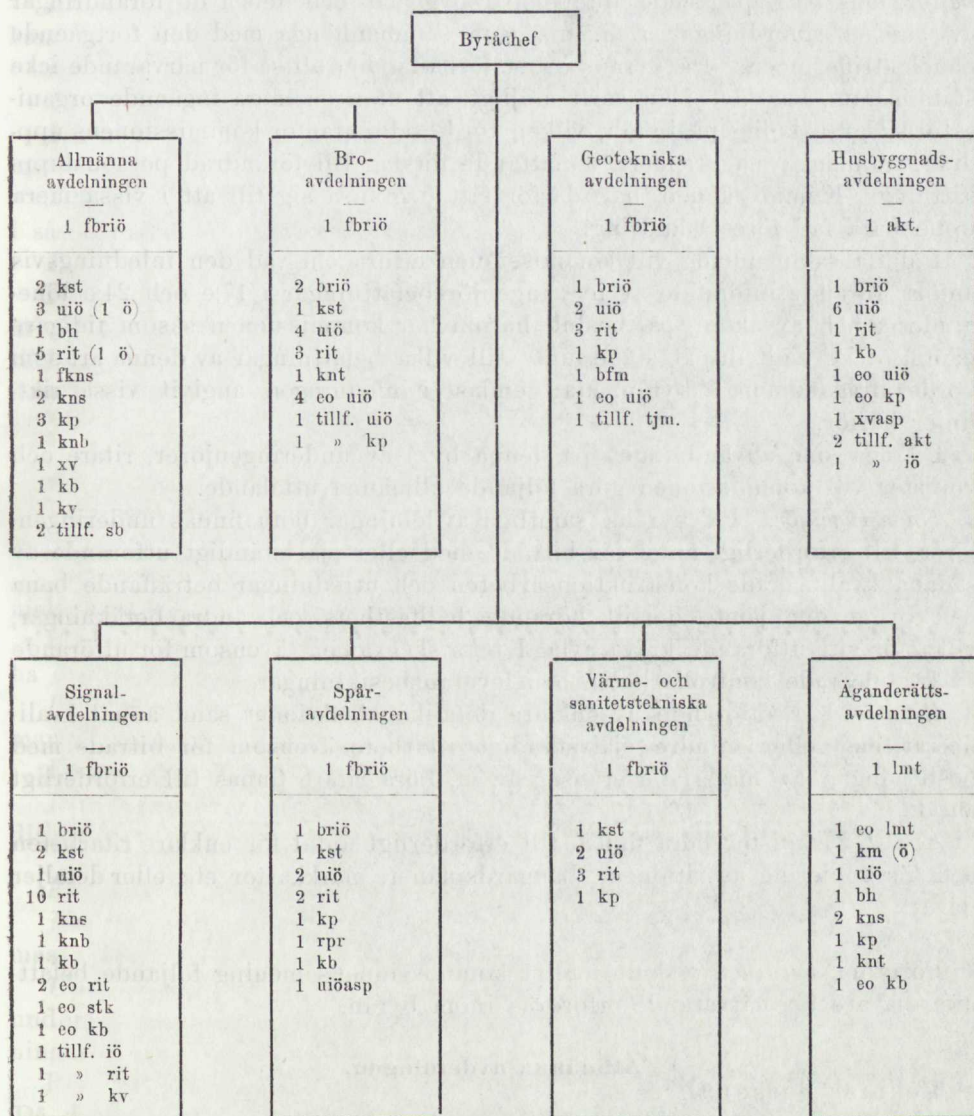
Ett *kanslibiträde* som ledare för maskinskrivningsarbetet och för biträde med expediering av byråns utgående post.

Erforderligt antal *kontors- och skrivbiträden* enligt i sådant hänseende föreslagna allmänna grunder.

Personal för vakttjänst.

BANTEKNISKA BYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Vid undersökningen rörande bantekniska byråns personaluppsättning har för kommissionen från byråchefens sida framhållits, att byrån stode under

fortgående utveckling och att på grund därav en förstärkning, icke minst av de ledande ingenjörskrafterna, inom en relativt snar framtid komme att bli erforderlig. Anledningen till denna ansvällning av arbetsbördan ligger bland annat dels i statsbanenätets kraftiga utvidgning genom förvärvet av enskilda banor, dels i de pågående dubbelspårsbyggena och dels i de förändringar av bangårdsanordningarna m. m., som sammanhånga med den fortgående banelektrifieringen. Då byråns arbetsförhållanden alltså för närvarande icke stabiliserats, har det icke varit möjligt, att utan en mera ingående organisatorisk granskning på byrån, vilken torde falla utanför kommissionens uppdrag, framlägga något mera omfattande förslag till förändrad personaluppsättning. Kommissionen har därför fått begränsa sig till att i vissa mera uppenbara fall föreslå ändring.

I detta sammanhang vill kommissionen erinra om vad den inledningsvis anført rörande införande av nya ingenjörsbefattningar i 17:e och 24:e lönegraderna. I avvaktan på beslut härom har kommissionen såsom tidigare nämnts icke tagit direkt ståndpunkt till vilka befattningar av denna art som borde ifrågakomma å byrån, utan endast i inledningen angivit vissa riktlinjer härför.

I fråga om användningen på denna byrå av underingenjörer, ritare och kopister vill kommissionen göra följande allmänna uttalande.

Underingenjör. På byråns samtliga avdelningar böra finnas underingenjörer till erforderligt antal för biträde med eller självständigt utförande av sådana kvalificerade konstruktionsarbeten och utredningar beträffande bana och byggnader jämte därtill hörande hållfasthets- och andra beräkningar, vilka för sitt utförande kräva avlagd teknisk examen, ävensom för utförande av kvalificerade kontrollarbeten och leveransbesiktningar.

Ritare. För utförande av enklare detaljkonstruktioner samt annat kvalificerat, mer eller mindre självständigt ritarbete ävensom för biträde med besiktningar av materialleveranser m. m. böra ritare finnas till erforderligt antal.

Kopist. Kopister böra finnas till erforderligt antal för enklare ritarbeten och för kopiering av ritningar, bangårdsplaner, markkartor etc. eller detaljer därur.

Förutom *byråchefen* skulle enligt kommissionens mening följande befattningshavare för närvarande erfordras inom byrån.

Allmänna avdelningen.

a) Teknisk personal.

En förste byråingenjör som föreståndare för avdelningen.

Två konstruktörer, varav den ene som närmaste biträde åt förste byråingenjören och som föreståndare för ritkontoret. Båda konstruktörerna skulle uppgöra förslag till om- och nybyggnader av bangårdar samt i övrigt handlägga dylika ärenden och ärenden angående stads- och byggnadsplaner m. m.

Underingenjörer till erforderligt antal för övriga på avdelningen förekommande kvalificerade arbeten, som fordra viss teknisk utbildning.

Ritare och kopister till erforderligt antal.

b) **Kameral personal.**

En bokhållare som ledare för byråns personal-, räkenskaps- och övriga kamerala ärenden.

En kontorist för biträde med dessa ärenden.

En förste kansliskrivare för skötseln av byråns huvuddiarium.

En förste kontorist för biträde med diariesföringen och vissa därmed sammanhängande arbeten.

Kontors- eller skrivbiträden till erforderligt antal för maskinskrivning enligt i sådant hänseende förordade allmänna grunder.

Personal för vakttjänst.

För närvarande biträder en kansliskrivare på denna avdelning med överarbetning av texten till teknisk-ekonomisk redogörelse för Årstabron med tillfartslinjer, vissa dubbelspårsärenden m. fl. tillfälliga arbeten. I den mån dessa arbeten avslutas, torde befattningen ifråga icke vidare erfordras på avdelningen.

Broavdelningen.

En förste byråingenjör som föreståndare för avdelningen.

Två byråingenjörer för ledningen av på avdelningen ankommande konstruktionsarbeten.

Två konstruktörer för på avdelningen ankommande konstruktioner och tekniska utredningar av mera kvalificerat slag.

För närvarande finns endast en konstruktör på avdelningen. Tidigare ha emellertid funnits två.

Underingenjörer till erforderligt antal för övriga på avdelningen ankommande kvalificerade arbeten, vilka fordra teknisk utbildning.

Ritare och kopister till erforderligt antal.

En kontorist för biträde med ritningsarkivets vård och för diverse expeditionsgöromål.

Geotekniska avdelningen.

En förste byråingenjör som föreståndare för avdelningen.

En byråingenjör med utbildning som geolog, tillika föreståndarens närmaste man.

Underingenjörer till erforderligt antal för bearbetning och uppritning av undersökningsresultaten och utförande av därmed sammanhängande beräkningar.

För fältundersökningarna anlitas *en ritare, en kopist och en banförmän*. Då denna uppdelning i olika grader för närvarande kan vara motiverad med den olika kvalitén på de arbeten som anförtros åt var och en av dem, har kommissionen ej funnit anledning till erinran mot deras löneställning.

Husbyggnadsavdelningen.

En arkitekt, som föreståndare för avdelningen.

En byråingenjör, främst för byggnadstekniska uppgifter, såsom uppgörande

av arbetsbeskrivningar, kostnadsberäkningar, utförande av besiktningar och kontroll.

En konstruktör för projektering av nybyggnader och större ombyggnader.

Underingenjörer till erforderligt antal för övriga på avdelningen ankommande kvalificerade arbeten, vilka fordra viss teknisk utbildning.

Erforderligt antal *ritare och kopister*.

Ett kanslibitråde för biträde med skötseln av ritningsarkivet och övriga expeditionsgöromål.

Signalavdelningen.

En förste byråingenjör som föreståndare för signalavdelningen.

Två byråingenjörer för ledningen av på avdelningen ankommande konstruktionsarbeten.

Två konstruktörer, varav en för konstruktionsarbeten, avseende större elektriska säkerhetsanläggningar och den andre för dylika arbeten, avseende mekaniska säkerhetsanläggningar och mindre, elektriska dylika anläggningar.

Fyra underingenjörer, varav en som arbetsledare för den grupp inom signalavdelningen som huvudsakligen har till uppgift att hålla avdelningens arkiv av ritningar över befintliga säkerhetsanläggningar i komplett skick och de övriga fördelade på envar av avdelningens tre andra tekniska grupper för handhavande av på dessa grupper ankommande kvalificerade arbeten, vilka kräva teknisk utbildning.

Erforderligt antal *ritare och kopister*. Kopistbefattningen finnes för närvarande ej på signalavdelningen, men en del av göromålen på avdelningen ha synts kommissionen vara av den art, att de skäligen böra överflyttas på kopister, exempelvis vissa för ritare ej fullt kvalificerade ritarbeten, handläggning av förrådsärenden m. m.

En kansliskrivare för diari föring m. m., enär det på avdelningen förda diariet kan jämföras med en medelstor byrås.

Ett kanslibitråde för biträde med diari föring och vård av förste byråingenjörens handlingar, komplettering av avdelningens exemplar av gällande instruktioner för säkerhetsanläggningar och av dess liggare över revisioner av dylika anläggningar m. m.

Kontors- och skrivbiträden för maskinskrivning enligt i sådant hänseende föreslagna allmänna grunder.

Personal för vaktjänst.

Spåravdelningen.

En förste byråingenjör som föreståndare för avdelningen.

En byråingenjör som arbetsledare inom den grupp av avdelningen, som handhar utredningar angående spåröverbyggnaden, spårundersökningar och därav föranledda spårarbeten.

En konstruktör för handhavande av mera kvalificerade konstruktionsarbeten inom avdelningen.

Underingenjörer till erforderligt antal för övriga på avdelningen förekommande kvalificerade arbeten, vilka fordra viss teknisk utbildning.

Erforderligt antal *ritare* och *kopister*.

En förste reparatör som specialinstruktör för de över hela statsbanenätet fördelade gassvetsarna, vilka utföra reparation av i spår liggande detaljer.

Ett kontorsbiträde för tabellarbeten och maskinskrivning m. m.

Värme- och sanitetstekniska avdelningen.

En förste byråingenjör som föreståndare för avdelningen.

En konstruktör för konstruktion av större och mera komplicerade värmeledningsanläggningar, besiktning av dylika anläggningar m. m.

Underingenjörer till erforderligt antal för övriga på avdelningen ankommande kvalificerade arbeten, vilka kräva viss teknisk utbildning.

Erforderligt antal *ritare* och *kopister*.

Äganderättsavdelningen.

En lantmätare. På avdelningen finns för närvarande *en e. o. lantmätare* som närmaste biträde och för rekryteringsändamål. Häremot har kommissionen ingen erinran.

En underingenjör för utförande av uppmätningar i samband med markförvärv samt för biträde åt geotekniska avdelningen med precisionsmätningar och precisionsavvägningar m. m.

En förste bokhållare för biträde med frågor om äganderättsförvärv m. fl. därmed sammanhängande arbeten samt granskning och vård av de i äganderättsarkivet liggande handlingarna.

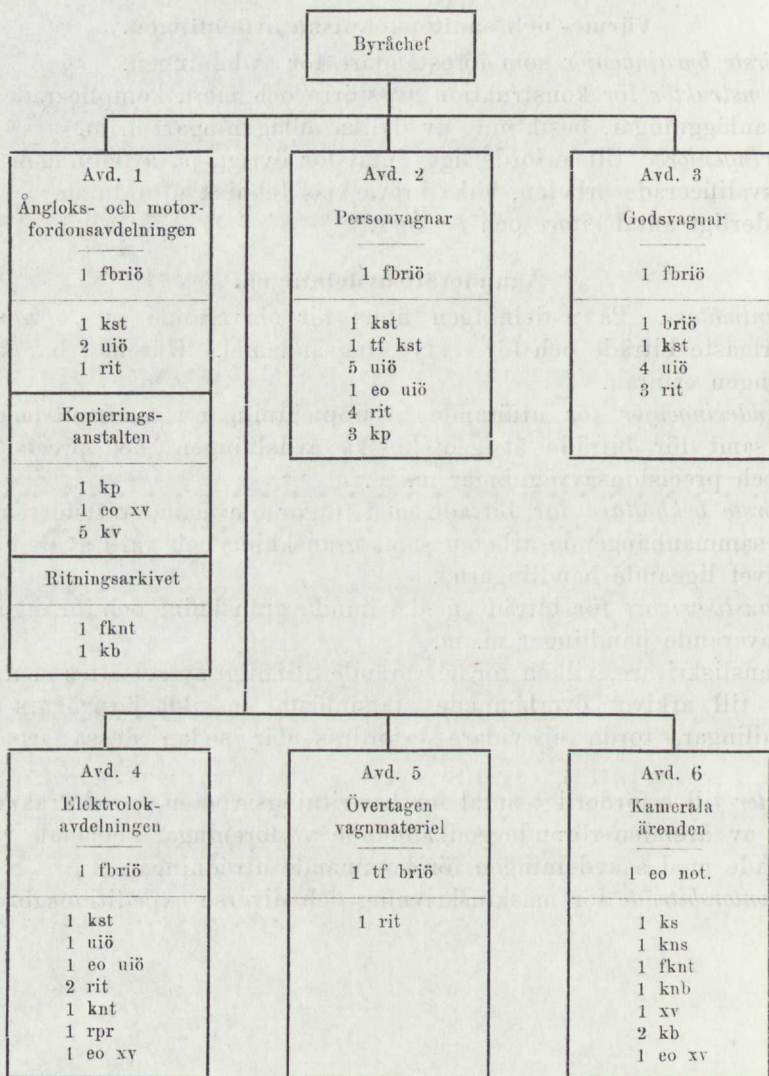
En kansliskrivare för biträde med nämnda granskning och för registrering av ifrågavarande handlingar m. m.

En kansliskrivare, vilken för närvarande tillfälligt sysselsättes med granskning av till arkivet överlämnade statsinlösta enskilda järnvägars äganderättshandlingar, torde ej vidare erfordras där sedan dessa arbeten avslutats.

Kopister till erforderligt antal för kartritningsarbeten, arealuträkning, beredning av ärenden rörande godkännande av föreningar angående rågångar och biträde med å avdelningen förekommande utredningar.

Ett kontorsbiträde för maskinskrivning och diverse expeditionsgöromål.

MASKINTEKNISKA BYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Såsom framgår av härför tidigare lämnad redogörelse föreligga förslag från personalhåll om inrättande av ett ganska stort antal nya tjänster på maskintekniska byrån. Detta förslag tager dock åtminstone delvis sikte på det personalbehov, som kan bli följden av en väntad ytterligare ökning

av byråns uppgifter — en omständighet som kommissionen dock måste lämna ur räkningen, när den har att bedöma de vid undersökningstillfället rådande förhållandena. Kommissionen har emellertid vid sin granskning funnit, att byrån genom förstatligandet av enskilda järnvägar och genom den fortgående elektrifieringen av nya bandelar tillförts uppgifter av stor teknisk och ekonomisk räckvidd i sådan omfattning, att behov av viss personalförstärkning redan nu föreligger. Å andra sidan har kommissionen erfarit, att besparingsberedningens järnvägssakkunniga hemställt om utredning genom järnvägsstyrelsens försorg huruvida icke det tekniska konstruktionsarbetet inom järnvägsstyrelsen — åtminstone i vad gäller de egentliga detaljkonstruktionerna — i större utsträckning än vad för närvarande vore fallet skulle kunna överflyttas på vederbörande entreprenör. Kommissionen har jämväl tagit del av järnvägsstyrelsens svar på denna hemställan, varav kan utläsas, att styrelsen icke anser dylik överflyttning av ångloks- och vagnkonstruktionsarbetet lämplig samt att det egentliga konstruktionsarbetet för rälsbussar och elektrolok hittills i stor omfattning handhåfts av entreprenörerna, men att granskningen av de från dem erhållna konstruktionsritningarna över elektroloken bereder byrån så mycket arbete och dessutom medverkar till köptvång hos viss firma, att man ifrågasatte detta konstruktionsarbets övertagande av järnvägsstyrelsen. Givetvis har kommissionen icke att befatta sig med denna organisationsfråga, men den har ej ansett sig böra förbigå densamma när dess eventuella genomförande framdeles skulle få viss inverkan på personaluppsättningen inom byråns elektrolokavdelning.

I det förslag rörande personaluppsättningen, som i det följande framlägges, har kommissionen bortsett från eventuella förändringar av sistnämnda slag samt utgått från nuvarande organisation och arbetsomfattning men räknat med, att den särskilda avdelning, som nu handlägger ärenden rörande övertagen vagnmateriel, kommer att uppgå i person- och godsvagnsavdelningarna.

I detta sammanhang vill kommissionen erinra om vad den inledningsvis anfört rörande införande av nya ingenjörsbefattningar i 17:e och 24:e lönegraderna.

Förutom *byråchefen* skulle enligt kommissionens mening följande befattningshavare för närvarande erfordras inom denna byrå.

Teknisk personal.

Förste byråingenjörer såsom föreståndare för byråns fyra tekniska huvudavdelningar.

Byråingenjör. Såsom ovan nämnts ha byråns uppgifter väsentligt ökat bland annat i samband med statsförvärven av enskilda banor. Med sådana banor hava statens järnvägar nämligen hittills fått övertaga över ett 30-tal olika loktyper samt ett stort antal person- och godsvagnar av de mest skilda slag, vilkas underhåll och modernisering skall organiseras av maskintekniska

byrån. Dessutom har antalet motordrivna fordon, vilka jämväl tillhöra byrån i konstruktions- och underhållshänseende, avsevärt ökats. Byrån har härvid ställts inför mycket arbetskrävande och relativt svårlösta problem, vilka främst drabba dess ångloks- och vagnavdelningar. Det förtjänar i detta sammanhang framhållas, att konstruktionsritningar till den övertagna lok- och vagnmaterielen endast i undantagsfall kunnat erhållas. Vad särskilt byråns avdelning för ånglok och motorfordon angår må dessutom erinras dels att omfattande arbeten för nyanskaffning och eventuellt nykonstruktion av lämpliga loktyper, särskilt för övertagna smalspårsbanor, äro att emotse på grund av den övertagna lokparkens tillstånd, dels att enligt järnvägsstyrelsens beslut till avdelningen fr. o. m. den 1 januari 1942 överförts de av biltrafikbyrån tidigare handlagda ärendena angående konstruktion och underhåll av landsvägsfordon.

Nu anförda förhållanden hava redan medfört så betydande arbetsbördor på ångloks- och motorfordonsavdelningen, personvagnsavdelningen samt godsvagnsavdelningen, att dessa avdelningars föreståndare äro i behov av kvalificerade medhjälpare, som kunna övertaga en del av deras arbeten. Kommissionen anser fördenskull, att en byråingenjör bör finnas på envar av dessa tre avdelningar med uppgift att närmast under vederbörande avdelningsföreståndare leda förekommande konstruktionsarbeten, upprätta arbetsbeskrivningar i och för infordrandet av anbud å leveranser av rullande materiel samt biträda med utredningar och med övervakningen av konstruktionsarbetenas fortgång inom respektive avdelning. Förslaget förutsätter dels att den särskilda avdelning för övertagen vagnmateriel med en t. f. byråingenjör som föreståndare, som f. n. finnes, sammanslås med person- respektive godsvagnsavdelningarna, varvid behovet av särskild föreståndare för den nyssnämnda särskilda avdelningen upphör, dels att den redan befintliga byråingenjörsbefattningen på godsvagnsavdelningen, vilken lär hava varit avsedd att vid nuvarande innehavarens avgång indragas, bibehålles.

Beträffande behovet av byråingenjörsbefattning på byråns elektrolokavdelning kan framhållas, att på verkstadsbyrån finns placerad en byråingenjör med uppgift att speciellt handlägga frågor om utarbetande av förslag till konstruktionsförändringar och underhåll av elektrolok. Det synes som om dennes sakkunskap skulle kunna i högre grad än f. n. är fallet utnyttjas av maskintekniska byråns elektrolokavdelning och torde jämväl kunna ifrågasättas huruvida icke befattningen rätteligen borde vara där placerad.

Huruvida, därest så icke anses lämpligt, en särskild byråingenjör med ungefär motsvarande sakkunskap kan bliva behöflig jämväl på elektrolokavdelningen torde böra bedömas med hänsyn till denna avdelnings allmänna utveckling.

Konstruktör. För ledningen av och uppbärande av närmaste ansvaret för de konstruktiva arbeten som i huvudsak avse nedannämnda lok- och vagn-detalyer samt för utförande av besiktningar och provningar av dessa detaljer böra finnas följande konstruktörer, nämligen

en konstruktör på ångloks- och motorfordonsavdelningen med uppgift att

närmast under avdelningsföreståndaren svara för konstruktion av och allmänna anordningar å den fordonsgrupp, där dessa arbeten icke närmast ledas av den föreslagne byråingenjören,

tre konstruktörer på personvagnsavdelningen, därav en för utarbetande av förslag och huvudritningar rörande personvagnars allmänna inredning och invändiga utrustning, en för dylika förslag m. m. rörande värme, ljus och ventilation i personvagnar och en för utarbetande av förslag och huvudritningar till bärande konstruktioner — underreden och vagnskorgar — även svetsade sådana, därvid den sistnämnde jämväl bör anlitas för motsvarande arbeten för godsvagnsavdelningens räkning,

två konstruktörer, placerade på godsvagnsavdelningen, den ene för utarbetande av förslag och huvudritningar rörande boggier, axlar med hjul, löpverk med fjädrar m. m. och den andre för dylika förslag och huvudritningar till bromsar, därvid förutsättes, att båda tjänstemännen kunna anlitas gemensamt för såväl lok- som vagnavdelningarna.

I fråga om elektrolokavdelningen böra enligt kommissionens mening i första hand finnas två konstruktörer, den ene för utarbetande av förslag och huvudritningar, avseende elektriska detaljer till elektrolok och den andre för dylika förslag m. m. rörande mekaniska detaljer till sådana lok.

Underingenjör. På byråns samtliga avdelningar böra finnas underingenjörer till erforderligt antal för biträde med eller självständigt utförande av sådana konstruktionsarbeten och kvalificerade utredningar beträffande den rullande materielen jämte därtill hörande hållfasthets- och andra beräkningar, vilka för sitt utförande kräva avlagd teknisk examen, ävensom för utförande av kontrollarbeten och leveransbesiktningar, utarbetande av instruktioner rörande fordonens användning och löpande underhåll m. m.

Ritare. För utförande av enklare detaljkonstruktioner samt annat kvalificerat och mer eller mindre självständigt ritarbete ävensom biträde med besiktningar av materialleveranser m. m. böra ritare finnas till erforderligt antal.

Kopist. Kopister böra finnas till erforderligt antal för enklare ritarbeten samt för renritning och för kopiering av ritningar eller detaljer därur.

Förste reparatör. Kommissionen har funnit de uppgifter som åvila den reparatör på elektrolokavdelningen, vilken bär närmaste ansvaret för skötseln av maskintekniska byråns mätvagn och dess instrumentsamling, till vilken han dessutom tillverkar smärre detaljer, vara av sådan art, att hans uppflyttning till förste reparatör är motiverad.

Personal för kopieringsanstalt och ritningsarkiv.

Inom kopieringsanstalten sysselsättas f. n. en kopist som föreståndare samt en expeditionsvakt och fem kontorsvakter vid kopieringsapparaterna.

Ritningsarkivet skötes av en förste kontorist med biträde av ett kontorsbiträde.

Anledning att föreslå ändring i fråga om denna personals tjänsteställning har icke syntts kommissionen föreligga annat än såvitt avser föreståndaren

för kopieringsanstalten. Det ansvar för apparaternas skötsel och för ett ekonomiskt handhavande av anförtrödd materiel, som åvilar anstaltens föreståndare, har nämligen synts kommissionen vara av den art, att det bör föranleda hans placering i 15:e lönegraden.

Personal för kamerala uppgifter.

En notarie. En e. o. notarie tjänstgör f. n. som arbetsledare inom kamerala avdelningen samt handhaver på denna avdelning ankommande beredning av upphandlingsärenden och anslagsäskanden rörande rullande materiel, redigeringen av särtrycken nr 77 och 164 m. fl. dylika uppgifter. Då dessa uppgifter skäligen få anses motsvara löneställning i 21:a lönegraden synes befattningen böra uppföras på ordinarie stat i denna lönegrad.

I övrigt bör på denna avdelning finnas:

en kontorsskrivare för granskning och annan behandling av räkningar å leveranser av rullande materiel m. m. samt för biträde åt notarien med andra kvalificerade uppgifter. Befattningen finnes redan. De personal- och avlöningsärenden, vissa statistikarbeten m. fl. enklare göromål som nu åvila kontorsskrivaren böra emellertid påläggas tjänsteman i lägre lönegrad;

en kansliskrivare för handhavandet av beställningsliggare och prispok över nylevererad och ombyggd rullande materiel, utarbetande av litteraförteckning över övertagen rullande materiel, handhavande av anmälningar om vidtagna ändringar å den rullande materielen m. fl. åtgärder, som åvila maskintekniska byrån i egenskap av centralt registrerings- och redovisningsställe för den rullande materielen. Dessa arbeten ankomma f. n. på en förste kontoristbefattning, vilken alltså skulle förändras till kansliskrivarbefattning;

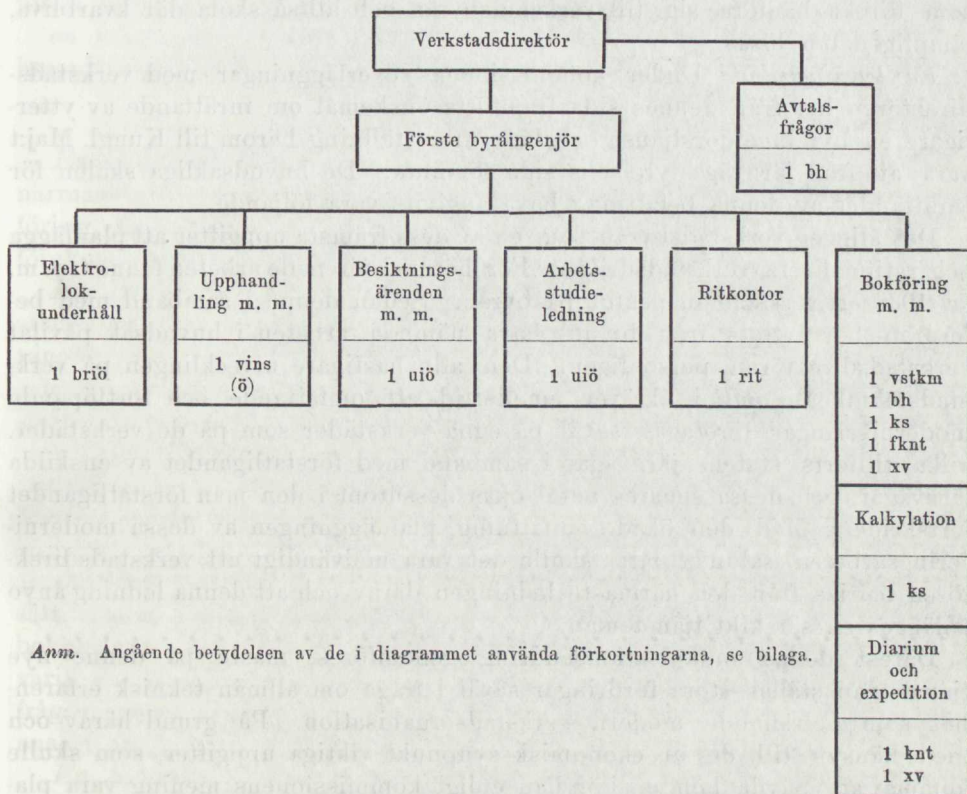
en kansliskrivare för skötseln av byråns huvuddiarium;

ett kanslibitråde för biträde i diariet och för övertagande av de enklare av kontorsskrivarens nuvarande arbetsuppgifter;

ett kontorsbiträde för handhavande av elektrolokavdelningens diarium samt för ombesörjande av samma avdelnings maskinskrivning;

erforderligt antal kontors- och skrivbiträden för maskinskrivning och steno-grafering m. m. enligt i sådant hänseende föreslagna allmänna grunder samt *personal för vakttjänst.*

VERKSTADSBYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i diagrammet använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.*Verkstadsdirektör.***Teknisk personal.**

En *förste byråingenjör* för tjänstgöring såsom verkstadsdirektörens närmaste man och ställföreträdare samt för handhavande av viktigare tekniska utredningar, beredning av ärenden i samband med behandlingen av nybyggnads- och förnyelsefondsstaterna m. m.

En *byråingenjör* med uppdrag att speciellt handlägga frågor om utarbetande av förslag till konstruktionsförändringar och underhåll av elektrolok, övervaka detta underhåll samt planlägga och förbättra därvid använda arbetsmetoder.

Här må erinras, att kommissionen vid behandlingen av behovet av en byråingenjörsbefattning för maskintekniska byråns elektrolokavdelning uttalat sig för ett utnyttjande i större omfattning än för närvarande av den

nu ifrågavarande byråingenjörens sakkunskap jämväl för sistnämnda avdelning, varjämte även ifrågasatts lämpligheten av att befattningen överflyttas till samma avdelning. Därest så skulle komma att ske torde man i sammanhang därmed kunna upptaga frågan om på vad sätt de arbetsuppgifter, som direkt hänföra sig till verkstadsbyrån och alltså skola där kvarbliva, lämpligen bör lösas.

En byråingenjör. Under kommissionens överläggningar med verkstadsdirektören har från dennes sida framförts önskemål om inrättande av ytterligare en byråingenjörstjänst och lärer framställning härom till Kungl. Maj:t vara att från järnvägsstyrelsens sida förvänta. De huvudsakliga skälen för inrättandet av denna befattning hava angivits vara följande.

Det åligger verkstadsbyrån som en av dess främsta uppgifter att planlägga och rationalisera verkstadsdriften. För härmed förenade arbeten fanns t. o. m. år 1938 en verkstadsinspektor på byrån. Sedan denne i samband med befordran bortflyttats från byrån, hava nämnda arbeten i huvudsak påvilat verkstadsdirektören personligen. Den allt hastigare utvecklingen på verkstadsteknikens område kräver emellertid att omfattande och fortlöpande moderniseringar företagas såväl på egna verkstäder som på de verkstäder, vilka tillförts statens järnvägar i samband med förstatligandet av enskilda järnvägar, och dessa senares antal ökas dessutom i den mån förstatligandet fortskrider. Med den ökade omfattning, planläggningen av dessa moderniseringsarbeten sålunda fått, skulle det vara nödvändigt att verkstadsdirektören befrias från den närmaste ledningen därav och att denna ledning ånyo påläggas en särskild tjänsteman.

Därest denna organisationsändring genomföres, måste på denne nye tjänsteman ställas stora fordringar såväl i fråga om allmän teknisk erfarenhet som beträffande modern verkstadsorganisation. På grund härav och med hänsyn till de ur ekonomisk synpunkt viktiga uppgifter, som skulle komma att påvila honom, bör han enligt kommissionens mening vara placerad i 26:e lönegraden som byråingenjör.

En verkstadsinspektor för handläggning av ärenden angående anskaffning för verkstädernas behov av nya arbetsmaskiner och större inventarier, fördelning mellan verkstäderna av förekommande revisioner och reparationer av lok och motorfordon, besiktningar av vissa verkstäders ångpannor och biträde med utredningar. Motsvarande arbeten utföras för närvarande av en maskininspektor på övergångsstat.

En underingenjör är för närvarande placerad på byrån med närmaste uppgift att omhändervärd planläggningen och den centrala ledningen av de till ett 20-tal uppgående arbetsstudieingenjörernas verksamhet och att verkställa bearbetningen av det insamlade materialet från deras studier. Från verkstadsdirektörens sida har framförts förslag om befattningens höjning till verkstadsinspektorsbefattning med hänsyn till de därmed förenade betydelsefulla uppgifterna. Därest den ovan föreslagna nya byråingenjörsbefattningen inrättas, torde dess innehavare emellertid komma att åtminstone i viss omfattning övertaga ledningen jämväl av arbetsstudierna. Kommissionen har

därför icke kunnat tillstyrka, att en uppflyttning av här ifrågavarande underingenjörsbefattning för närvarande företages i avvaktan på erfarenheter om den nya byråingenjörsbefattningens verksamhet.

En underingenjör bör liksom för närvarande finnas för biträde med tekniska utredningar och besiktningssuppdrag samt

en ritare för utförande av ritarbeten, avseende ny- och ombyggnader vid huvudverkstäderna och maskinella anläggningar.

Personal med kamerala uppgifter.

En verkstadskamrer som ledare av kamerala avdelningens arbeten och som närmast ansvarig för till huvudverkstäderna utgående direktiv rörande bokföring, kalkylering och lönestatistik ävensom för handläggning av inom byrån förekommande personalärenden.

En förste bokhållare. Beredningen av avtalsfrågor, särskilt rörande verkstadsarbetarnas löner, samt utförandet av därmed sammanhörande utredningar och fortlöpande överblick över löneutvecklingen på den allmänna arbetsmarknaden m. m. åvilar för närvarande direkt under verkstadsdirektören en bokhållare. Kommissionen skulle emellertid med hänsyn till dessa ärendens vikt och ekonomiska betydelse för sin del anse riktigast, att den närmaste ledningen därav pålades verkstadskamreraren, därvid han till sitt biträde borde erhålla en tjänsteman i bokhållargraden. Därest ifrågavarande ärenden emellertid alltjämt komma att i nuvarande omfattning uppdragas åt särskild tjänsteman, har kommissionen ingen erinran emot, att denne på sätt under överläggningarna yrkats, placeras i 18:e lönegraden som förste bokhållare. Kommissionen vill i detta sammanhang nämna, att fråga förevarit om lämpligheten av att sammanföra statens järnvägars samtliga avtalsfrågor under gemensam central ledning, men att kommissionen för sin del ansett sig icke hava anledning taga ståndpunkt härtill.

En bokhållare för handhavande av kalkyleringen av underhållskostnader å rullande materielen jämte därmed sammanhängande uppgifter och utredningar samt, i den mån så medhinnes, för handhavande av bokföringsarbetet för vissa huvudverkstäder.

En kontorsskrivare för mera kvalificerade bokföringsarbeten m. m.

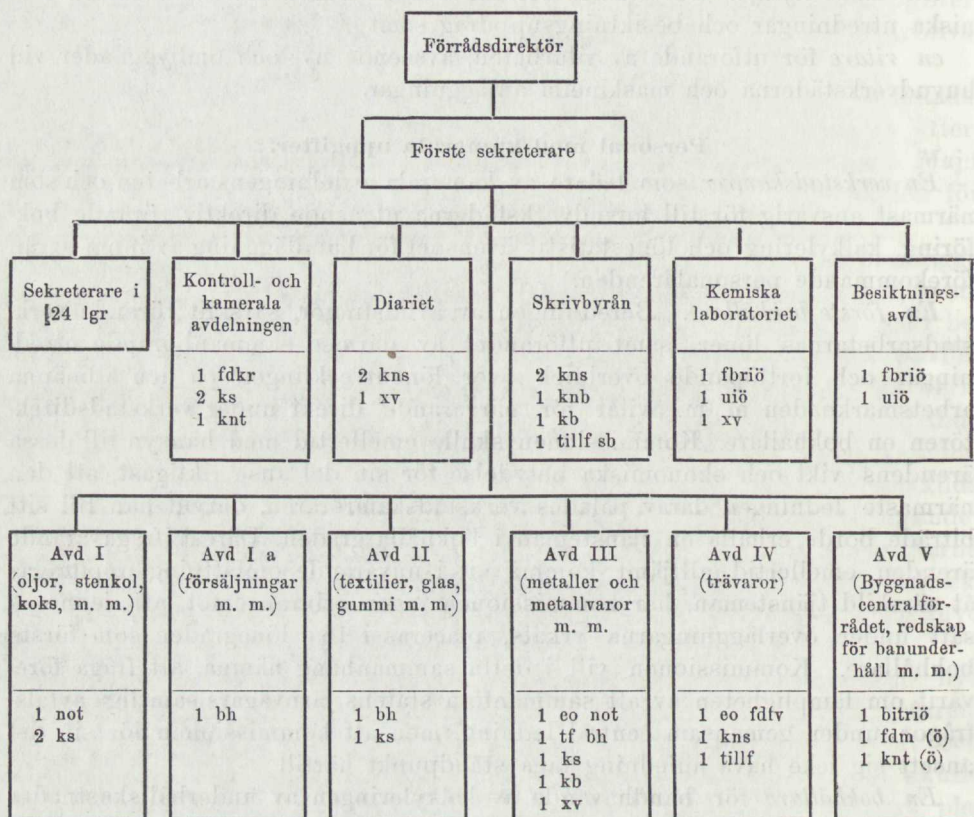
Två kansliskrivare för handhavande av övriga bokföringsarbeten.

En förste kontorist för byråns diariieföring.

Ett kanslibiträde för biträde med maskinbokföring, summeringsarbeten, vissa kostnadssammanställningar, maskinskrivningsarbeten m. m.

Expeditions- eller kontorsvakter för vakttjänst, maskinskrivning m. m.

FÖRRÅDSBYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Ang. betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Förrådsdirektör.

Förste sekreterare som förrådsdirektörens närmaste man och ställföreträdare.

En sekreterare i lönegrad A 24 för handhavande direkt under förrådsdirektören av vissa förrådsärenden (befattningen inrättades efter framställning till Kungl. Maj:t under år 1941).

Kontroll- och kamerala avdelningen.

En förrådskontrollör.

En bokhållare för handhavande av förrådsavdelningens personal- och ekonomiärenden samt utredningar i allmänna frågor.

En kontorsskrivare för redigering av nummrecoden över förrådseffekter och av förrådsordningen, handhavande av utredningsarbeten samt tills vidare även för prissättning av effekter, som övertagits med enskilda banor m. m.

En kontorist för upprättande av personalstatistik och avlöningslistor, biträde med utredningsarbeten m. m.

Diariet.

En kansliskrivare med biträde av ett *kanslibiträde*.

Maskinskrivning.

Ett kanslibiträde som ledare.

Erforderligt antal *kontors- eller skrivbiträden* enligt i sådant hänseende föreslagna allmänna grunder.

Kemiska laboratoriet och besiktningsavdelningen.

Beträffande dessa båda avdelningar har kommissionen med hänsyn till deras speciella natur icke ansett sig böra ingå på närmare prövning av den för dem behövliga personaluppsättningen.

Inköpsavdelning I.

En notarie som föreståndare för avdelningen.

En bokhållare för beredning av avdelningens mera krävande upphandlingsärenden, bland annat stenkolsinköpen, och för utförande av diverse löpande utredningar.

En kontorrsskrivare för beredning av avdelningens övriga upphandlingsärenden.

Avdelning I a.

En bokhållare för handhavande av här förekommande försäljningsärenden m. m.

Inköpsavdelning II.

En förste bokhållarbefattning som föreståndare för avdelningen.

En kontorrsskrivare för beredning av upphandlingsärenden.

Inköpsavdelning III.

En notarie som föreståndare för avdelningen. Befattningen är för närvarande extra ordinarie.

En bokhållarbefattning för handhavande av de mera krävande upphandlingsärenden, vilka ej handläggas av notarien. Befattningen upprätthålles för närvarande på förordnande.

En kontorrsskrivare för beredning av övriga upphandlingsärenden.

Ett kanslibiträde för biträde med uppsättandet av enklare anbudsfrågningar och upphandlingsprotokoll, granskning av överensstämelsen mellan beställningsskrivelser och ordererkännanden m. m.

Ett kontorsbiträde för stenografering och maskinskrivning, registrering av leverantörer, katalogsamling m. m.

Inköpsavdelning IV.

En notarie. Föreståndaren för denna avdelning, på vilken med hänsyn till tidsförhållandena ligger ett mycket omfattande arbete, innehar för när-

varande tjänst såsom e. o. förrådsförvaltare i lönegraden eo 22. Därest han skall beredas anställning på ordinarie stat torde emellertid högre tjänst än den som tillkommer föreståndarna för förrådsbyråns avdelningar I och III — notarie i 21:a lönegraden — icke böra ifrågakomma.

En kansliskrivare för biträde med på avdelningen förekommande anbudsinfordran, pris- och leveransstatistik m. fl. göromål.

Om ytterligare arbetskraft med för avdelningen speciellt erforderliga kvalifikationor kräves, torde sådan böra tillfälligt anställas och avlönas på sätt som i varje fall prövas skäligt.

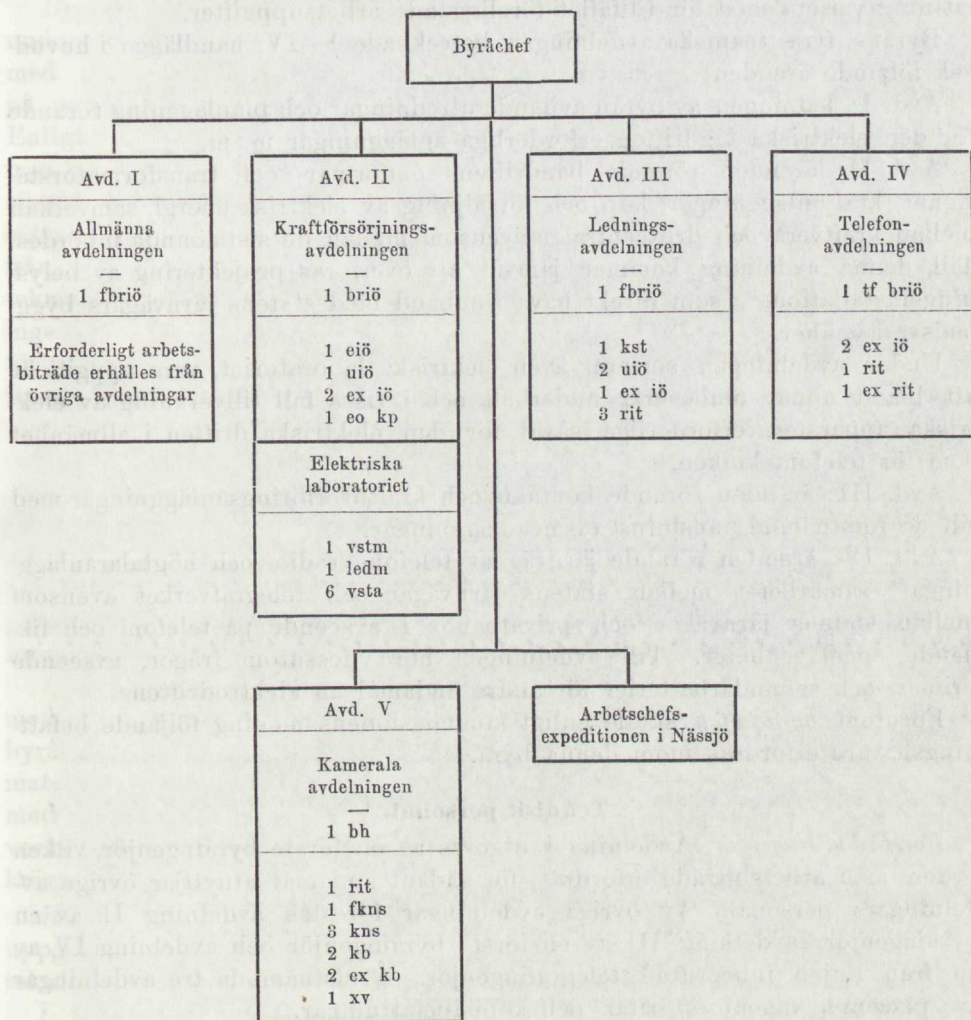
Avdelning V.

Befattningen som föreståndare för denna avdelning innehaves för närvarande av en biträdande ingenjör vid statens järnvägsbyggnader i lönegrad 22. Mot befattningens hänförande till denna lönegrad har kommissionen ingen erinran.

På avdelningen förekommande bokföringsarbeten för byggnadscentralförrådet, beredning av upphandlingsärenden m. fl. göromål böra åvila *förste kontorist* eventuellt med biträde av *kontorist*.

Personal för vakttjänst.

ELEKTROTEKNISKA BYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Såsom av ovanstående diagram framgår är byrån organiserad på fem avdelningar av vilka en utgör en allmänt teknisk avdelning, tre representera olika grenar av den elektrotekniska verksamhet som åligger byrån och den femte handhar byråns kamerala uppgifter. Under byrån sorterar dessutom arbetschefsexpeditionen i Nässjö, vilken utgör ett mera tillfälligt organiserat tjänsteställe för direkt handhavande av de löpande arbetena i samband med

statsbaneelektrifieringen, dock att vissa utredningar och arbeten där verkställas, vilka vid en event. indragning av arbetschefsexpeditionen måste överflyttas till byrån. I fråga om denna expedition har kommissionen icke funnit anledning framlägga något förslag, enär såväl dess organisation som omfattning variera med för tillfället föreliggande arbetsuppgifter.

Byråns fyra tekniska avdelningar, betecknade I—IV, handlägga i huvudsak följande ärenden:

Avd. I: ledningen av byrån åvilande utredningar och planläggning rörande för den elektriska tågdriften erforderliga anläggningar m. m.

Avd. II: ärenden rörande bandriftens omformar- och transformatorstationer, kraftanläggningar, köp och försäljning av elektrisk energi, samverkan mellan kraftverk och driftcentraler ävensom mellan de sistnämnda inbördes. Till denna avdelning kommer jämväl att överföras projektering av belysningsinstallationer, som direkt hava samband med statens järnvägars byggnadsverksamhet.

Under avdelningen sorterar även elektriska laboratoriet, vars uppgift är att bland annat ombesörja underhåll och i vissa fall tillverkning av elektriska apparater, erforderliga såväl för den elektriska driften i allmänhet som för telefontekniken.

Avd. III: ärenden rörande kontakt- och kraftöverföringsanläggningar med till de förstnämnda anslutna värmeanläggningar.

Avd. IV: ärenden rörande järnvägens telefon-, radio- och högtalaranläggningar, samarbetet mellan statens järnvägar och telegrafverket ävensom mellan statens järnvägar och privatbanor i avseende på telefoni och liknande angelägenheter. Till avdelningen höra dessutom frågor, avseende primär- och sekundärbatterier för andra ändamål än elektrodriftens.

Förutom *byråchefen* skulle enligt kommissionens mening följande befattningshavare erfordras inom denna byrå.

Teknisk personal.

Förste byråingenjör. Avdelning I utgöres av en förste byråingenjör, vilken i den mån arbetsbiträde erfordras, för sådant ändamål utnyttjar övriga avdelningars personal. Av övriga avdelningar förestås avdelning II av en byråingenjör, avdelning III av en förste byråingenjör och avdelning IV av en från linjen inbeordrad telegrafingenjör. Å sistnämnda tre avdelningar äro placerade ingenjör-, ritar- och kopistbefattningar.

Beträffande avdelningarna II—IV synes där förekommande uppgifter vara av den kvalificerade tekniska art och betydelse för verkets ekonomi, att föreståndarna skäligen icke böra vara placerade i lägre lönegrad än avdelningsföreståndarna på ban- och maskintekniska byråerna, d. v. s. i 27:e lönegraden.

Därest dessa befattningar inrättas för de tre nämnda avdelningarna bör å andra sidan tagas under övervägande huruvida icke därigenom så kvalificerade arbetskrafter tillföras byrån, att åtminstone vissa av de utredningsarbeten, som nu åvila förste byråingenjören å allmänna avdelningen, skulle

kunna påläggas de nya befattningarna och med en sådan anordning möjlighet föreligga att ersätta förste byråingenjören på allmänna avdelningen med byråingenjör. Detta förutsätter dock att en viss minskning av byrån nu åvilande stora utredningsarbeten inträder.

Byråingenjör, elektroingenjör och konstruktör. Såsom av tablån framgår finnas under föreståndarna på avdelningarna II—IV inga högre tekniska tjänstemän, med undantag av en konstruktör på avdelning III och en elektroingenjör på avdelning II, den sistnämnda befattningen dock för närvarande vakant. Enligt vad som upplysts har emellertid å avdelning IV, telefonavdelningen, fr. o. m. den 1 mars 1942 anställts en e. o. byråingenjör med närmaste specialité automatteknik, varjämte en liknande befattning vore avsedd att till sättas särskilt för transmissionsärenden. I övrigt har vid överläggningarna från byråchefens sida framhållits behovet av förstärkning av de kvalificerade tekniska hjälpkrafterna med en byråingenjör och en konstruktör eller elektroingenjör på avdelning II samt en byråingenjör på avdelning III. Därvid förutsattes dessutom, att den på avdelning II redan befintliga vakanta elektroingenjörsbefattningen återbesattes. Såsom den tillfredsställande uppsättningen på avdelning IV hade tänkts, förutom avdelningsföreståndaren, en ordinarie byråingenjör.

För kommissionen har det icke varit möjligt att taga bestämd ståndpunkt till behovet av dessa föreslagna nya arbetskrafter enär avdelningarnas organisation, enligt uppgift på grund av bristen på kvalificerade arbetskrafter, ännu icke fullt genomförts, varjämte åtminstone vissa viktiga arbetsuppgifter måste betraktas som nytillkomna. Kommissionen föreslår därför, att föreliggande fråga av styrelsen upptages till närmare omprövning.

Underingenjörer böra finnas till erforderligt antal för deltagande i arbetena med nykonstruktioner, ändringar, provningar och besiktningar av under byråns verksamhet hörande elektriska maskiner, apparater och ledningsmateriel m. m. med tillhörande mätningar och beräkningar samt biträde med teoretiska utredningar och praktiska undersökningar, föranledda av utvecklingen på hithörande områden m. fl. arbeten, vilka för sitt utförande kräva viss teknisk utbildning.

Ritare och kopister böra finnas till erforderligt antal med i huvudsak uppgifter, motsvarande dem som angivits för dylika tjänstemän å maskintekniska byrån.

I fråga om *ingenjörsbefattningar i 17:e lönegraden* hänvisas till vad som inledningsvis anförts om behovet av dylika befattningar.

Personal för elektriska laboratoriet.

Beträffande befälsuppsättningen på elektriska laboratoriet har kommissionen icke funnit anledning till erinran.

I den mån fråga kan uppkomma om beredande av tjänstemannaanställning för de verkstadsarbetare som finnas på laboratoriet, torde de riktlinjer för anställande av förste reparatörer och reparatörer, som kommissionen formulerat i fråga om dylika tjänster vid maskinavdelningen, kunna tjäna till ledning.

Personal för kamerala uppgifter.

En notarie. Byråns upphandlings-, räkenskaps- och personalärenden, redigeringen av vissa under byråns verksamhet hörande särtryck och formulär, ärenden angående järnvägsstyrelsens rikstelefonabonnemang m. fl. uppgifter åvila för närvarande en bokhållare, vilken är föreståndare för avdelning V. Dessa uppgifter ha befunnits vara av den art, att de skäligen motivera uppflyttning av nämnda bokhållarbefattning till notariebefattning.

En bokhållare. Nyssnämnde tjänsteman är hårt arbetstyngd och frågan om arbetshjälp åt honom lär inom en nära framtid få upptagas. Kommissionen vill i detta hänseende tillstyrka ett av byråchefen inför kommissionen framfört förslag om att ordna denna angelägenhet genom att till byrån överflytta en t. f. bokhållare på arbetschefsexpeditionen i Nässjö så snart nämnda expeditions arbetsbelastning det tillåter. Tjänstemannen ifråga skulle därvid medföra vissa av sina nuvarande uppgifter i Nässjö av permanent och kvalificerad natur, men också bli i tillfälle att övertaga vissa av de arbeten, som nu åvila den kamerala avdelningens föreståndare. De ärenden som därefter skulle tillkomma denna nya arbetskraft på byrån, kunna med säkerhet förutses bliva av den kvalitet, att de ej skäligen böra åvila tjänsteman i lägre lönegrad än 17:e. Då stadigvarande behov av den bokhållarbefattning, som för närvarande uppehålls på förordnande sålunda synes föreligga, har kommissionen ingen erinran emot, att densamma uppföres på ordinarie stat.

Två kansliskrivare erfordras, den ene såsom ansvarig för diariieföringen och den andre såsom handsekreterare åt byråchefen.

En kontorist bör övertaga de uppgifter som för närvarande åligga en på kamerala avdelningen placerad ritare. Härmed torde dock böra anstå till dess den ovan föreslagna överflyttningen till byrån av en bokhållare kommer till stånd.

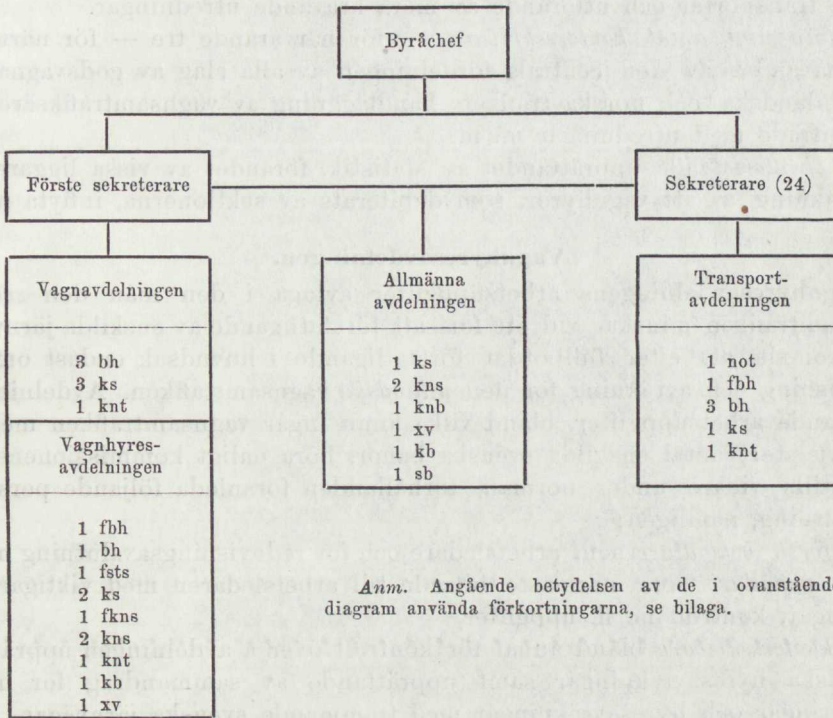
Två kanslibiträden för biträde med diariieföring och registrering, utförande av självständiga statistik- och tabellarbeten och biträde med diverse löpande expeditionsarbeten.

Kontors- eller skrivbiträden för maskinskrivning enligt i sådant hänseende föreslagna allmänna grunder.

Personal för vakttjänst.

GODSTRAFIKBYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Byråchef.

Vagnavdelningen.

En förste sekreterare som byråchefens närmaste man och ställföreträdare samt som föredragande inför denne av vagn- och vagnhyresavdelningarnas ärenden.

En notarie. Icke endast konkurrensen om transporter utan också trafikanternas höjda fordringar på snabbhet och punktlighet inom transportväsendet har — även under rent normala tidsförhållanden — högst väsentligt ökat det dagliga arbetet med att tillgodose beställningar av godsvagnar och lasttillbehör. Härtill kommer i övrigt den arbetsökning som det fortgående förstatligandet medför. Föreståndaren för godstrafikbyråns vagnavdelning behöver därför en kunnig och erfaren närmaste man och medhjälpare dels för att själv kunna få tid till nödig kontroll samt iakttagelser och samråd med linjebefäl och trafikanter på stationerna, dels för beredning av sådana ärenden, som kräva särskilda större undersökningar och förarbeten.

Med hänsyn härtill anser kommissionen, att en notariebefattning bör inrättas för föreståndarens på vagnavdelningen närmaste man.

Två bokhållare för fördelning av vagnar för transporter till Danmark, Tyskland och därbortom belägna länder, ordnande av vagnhållningen för större transporter och utförande av mera krävande utredningar.

Erforderligt antal kontorsskrivare — för närvarande tre — för närmaste handhavandet av den centrala fördelningen av alla slag av godsvagnar för den inländska och norska trafiken, handläggning av vagnsamtrafiksärenden och biträde med utredningar m. m.

En kontorist för upprättandet av statistik, förandet av vissa liggare och övervakning av att vagnhyror, som debiterats av sektionerna, inflyta m. m.

Vagnhyresavdelningen.

Vagnhyresavdelningens arbetsuppgifter avtaga i den mån den *svenska* vagnsamtrafiken minskar vid ett fortsatt förstatligande av enskilda järnvägar och komma att efter fullbordat förstatligande i huvudsak endast omfatta redovisning och avräkning för den *utländska* vagnsamtrafiken. Avdelningens nuvarande arbetsuppgifter, bland vilka ännu ingår vagnsamtrafiken med ett relativt stort antal enskilda svenska banor, böra enligt kommissionens mening tills vidare under normala förhållanden föranleda följande personaluppsättning, nämligen:

en förste bokhållare som arbetsledare och för redovisningsavslutning m. m.,

en bokhållare som närmaste biträde till arbetsledaren med viktigare utredningar, kontroll m. fl. uppgifter,

en kontorsskrivare bland annat för kontroll över å avdelningen upprättade utländska hyresavräkningar samt upprättande av sammandrag för hyresdebiteringar och hyresavräkningar med främmande svenska järnvägar,

en förste kansliskrivare och *en kansliskrivare* för granskning respektive upprättande av hyresavräkningar med utländska järnvägsförvaltningar med undantag av norska och danska,

fyra kontorister för upprättande av hyresavräkningar rörande vagnsamtrafiken inom Sverige samt med Norge och Danmark, sortering av övergångskort, särskilt sådana i utlandstrafik, upprättande av vissa statistiska uppgifter om vagnsamtrafiken m. m.,

ett kontorsbiträde för enklare bokföringsarbeten, maskinskrivning, kortsortering m. fl. expeditionsgöromål,

en kontorsvakt för kortsortering, budsändning m. m.

Transportavdelningen.

En sekreterare i lönegrad A 26. Som närmast ansvarig för transportavdelningen och för föredragning av denna avdelnings ärenden inför byråchefen finnes f. n. en sekreterare i 24:e lönegraden. Avdelningens uppgifter, som redan förut varit mycket krävande, ha särskilt genom statsbanenätets snabbt fortgående utvidgning vuxit avsevärt.

Kommissionen har därför ansett, att vagnavdelningens och transportav-

delningens föreståndare i denna egenskap ha kvalitativt fullt jämförbara arbetsuppgifter, vilka motivera befattningarnas hänförande till 26:e lönegraden; dock att den av dem, som iklätts funktion som byråchefens närmaste man — f. n. föreståndaren för vagnavdelningen — av denna anledning bör placeras en lönegrad högre och sålunda vara förste sekreterare i 27:e lönegraden.

Detta förslag innebär alltså f. n., att sekreterarbefattningen på transportavdelningen skulle uppflyttas från 24:e till 26:e lönegraden.

En notarie som biträdande arbetsledare och för handhavande av mera krävande ärenden i samband med planläggningen av transportarbetet.

Fyra bokhållare för redigeringen av olika delar av godstransportföreskrifterna i den mån denna ej anses böra handhas av avdelningens sekreterare eller notarie.

Kontorsskrivare till erforderligt antal för biträde med förekommande utredningar och löpande allmänna transportärenden.

En förste kontorist för mera krävande statistikarbeten, bland annat avseende godstågens belastning och styckegodsvagnarnas utnyttjande, deltagande i arbetena med redigeringen av fortaxan och »Godstågstitiderna» samt biträde med vissa kamerala ärenden.

Allmänna avdelningen.

En kontorsskrivare för handläggning av byråns kamerala ärenden och deltagande i utredningsarbeten m. m. för transport- och vagnavdelningarnas räkning.

En kansliskrivare som byråchefens handsekreterare.

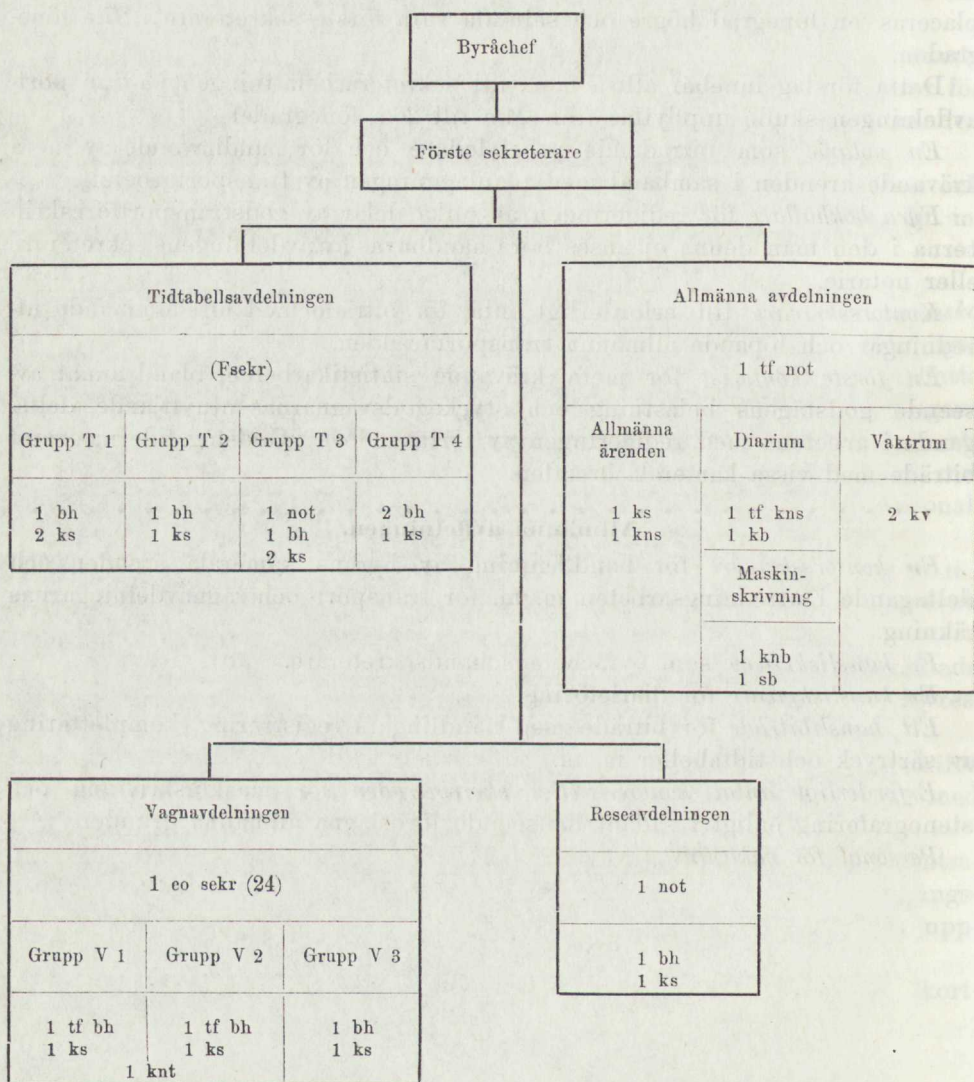
En kansliskrivare för diarieföring.

Ett kanslibiträde för biträde med handlingars registrering, komplettering av särtryck och tidtabeller m. m.

Erforderligt antal kontors- eller skrivbiträden för maskinskrivning och stenografering enligt i sådant hänseende föreslagna allmänna grunder.

Personal för vaktjänst.

PERSONTRAFIKBYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Byråchef.

Förste sekreterare såsom byråchefens närmaste man och ställföreträdare.

Det må här nämnas, att den å byrån placerade förste sekreterarbefattningen, som tidigare disponerats för utförande av större utredningar och

handläggning av byråns allmänna ärenden, i samband med en under år 1941 företagen nyorganisation av tidtabellsavdelningen överflyttats till denna avdelning som ledare för dess arbeten. Enär tidtabellsavdelningen är byråns största och utan tvivel viktigaste avdelning, har kommissionen funnit denna åtgärd väl befogad.

Tidtabellsavdelningen förestods därför av en e. o. sekreterare i 24:e lönegraden, vilken befattning år 1939 tillsattes av järnvägsstyrelsen efter anvisning av Statsrådet och Chefen för kommunikationsdepartementet sedan en av styrelsen gjord framställning om att få för ändamålet inrätta en ordinarie sekreterarbefattning i nämnda lönegrad avvisats i avvaktan på resultatet av personalkommissionens undersökningar. Vid nyssnämnda omorganisation av tidtabellsavdelningen överflyttades denna e. o. sekreterartjänst till byråns vagnavdelning.

Allmänna avdelningen.

En e. o. notarie. Genom åtgärden att disponera förste sekreteraren som föreståndare för tidtabellsavdelningen har det blivit behövt att på annan tjänsteman överflytta vissa av de uppgifter, som tidigare omhänderhafts av förste sekreteraren, nämligen byråns personal- och allmänna ärenden, redigeringen av viktigare särtryck m. m. Dessa uppgifter ha därför fr. o. m. oktober månad 1941 pålagts en bokhållare, som erhållit förordnande å notariebefattning. På denne skall jämväl ankomma att biträda med den inspektion av till byråns arbetsområde hörande tjänstegrenar, som enligt gällande arbetsordning åligger byrån. Då vidare erfarenhet rörande denna befattning torde böra under någon tid avvaktas innan densamma uppföres på ordinarie stat vill kommissionen föreslå, att en e. o. notariebefattning tillsvidare inrättas för ändamålet.

På avdelningen skulle i övrigt erfordras:

en kontorsskrivare som biträde till notarien och som reserv för byråns personal i 17:e och högre lönegrader,

en kansliskrivare med biträde av *ett kanslibiträde* för byråns diariieföring, *ett kanslibiträde* för biträde med byråns avlöningsärenden, aktförvaring av reseavdelningens handlingar, förandet av vissa liggare, statistikarbeten m. m.,

kontorsbiträden eller *skrivbiträden* till erforderligt antal för maskinskrivning enligt i sådant hänseende föreslagna allmänna grunder samt

personal för vakttjänst.

Reseavdelningen.

En notarie som arbetsledare och föredragande ifråga om avdelningens ärenden.

En bokhållare och *en kontorsskrivare* som arbetsbiträden.

Tidtabellsavdelningen.

Tidtabellsavdelningen, vilken såsom ovan nämnts förestås av förste sekreteraren, är f. n. hårt arbetstyngd och dess arbetsuppgifter komma att ytterligare ökas genom det fortsatta förstatligandet av enskilda banor.

Avdelningens arbeten äro f. n. uppdelade på fyra underavdelningar, be-
tecknade T 1—T 4, av vilka T 1, T 2 och T 3 handhåva det egentliga tid-
tabellsarbetet, redigeringen av resgodstransportplanerna, tidtabellsföreskrif-
terna m. m. och avdelning T 4 huvudsakligen redigeringen av anslagstid-
tabellerna och vissa andra tryckta tidtabellspublikationer.

På underavdelning T 3 tjänstgör *en notarie* som arbetsledare och före-
dragande direkt inför byråchefen av avdelningens ärenden. Som arbets-
biträden har denne notarie *en bokhållare* och *två kontorsskrivare*. Inom av-
delningarna T 1 och T 2 svarar *en bokhållare* närmast under förste sekre-
teraren för arbetenas behöriga utförande. Föredragningen av de båda sist-
nämnda avdelningarnas ärenden skötes av förste sekreteraren. På avdelning
T 1 finnes två och på avdelning T 2 *en kontorsskrivare* som arbetsbiträden,
därvid dock *en av kontorsskrivarna* på avdelning T 1 utgör reserv för hela
tidtabellsavdelningen.

Någon erinran mot personaluppsättningen på dessa tre underavdelningar
har kommissionen ej att framställa. Därest avdelningarna T 1 och T 2 på
sätt ovan nämnts skulle tillväxa och bli av samma svårighetsgrad som nu-
varande avdelning T 3, bör frågan om tjänstegraden för dessa båda avdel-
ningars arbetsledare upptagas till omprövning.

På avdelning T 4 handhåva *två bokhållare* det där förekommande redige-
ringsarbetet av för allmänheten avsedda tidtabeller. De utföra härvid lik-
artat arbete av sådan art, att detsamma liksom f. n. skäligen bör hand-
havas av tjänstemän i 17:e lönegraden. En hos kommissionen gjord fram-
ställning om uppflyttning av den ena av dessa tjänster till 21:a lönegraden
har sålunda icke kunnat av kommissionen förordas.

På denna underavdelning erfordras ständigt en arbetskraft, huvudsak-
ligen för biträde med korrekturläsning. Ehuru härtill knappast borde an-
litas högre tjänsteman än kontorist har kommissionen med hänsyn till be-
hovet av reservpersonal för byråns personal ingen erinran emot, att för
detta ändamål *en kontorsskrivare*, liksom hittills, placeras på avdelningen.

Vagnavdelningen.

Sekreterare i 24:e lönegraden. Vagnavdelningens arbeten ha under senare
år avsevärt ökats bland annat med anledning av införlivandet med statens
järnvägar av enskilda järnvägar. På grund härav har den med det löpande
vagnfördelningsarbetet sysselsatta personalen måst förstärkas så, att arbetet
kan bedrivas av två lag, av vilka det ena huvudsakligen handhar de äldre
statsbanornas vagnar och det andra de införlivade banornas vagnar. Dessa
senare måste nämligen tillsvidare hållas isär från de äldre statsbanornas
vagnar, enär de med hänsyn till sin tekniska utrustning hava en begränsad
användningsräjong. På grund av denna ökning av vagnavdelningens arbets-
uppgifter har järnvägsstyrelsen sedan flera år tillbaka varit av den åsikten,
att en höjning av avdelningsföreståndarens tjänsteställning — notarie —
till sekreterare i 24:e lönegraden vore väl motiverad, men har styrelsen ej
ansett sig böra vidtaga någon åtgärd härför, innan frågan om bättre tjänste-

ställning för den ännu större tidtabellsavdelningens föreståndare vunnit sin lösning. Under år 1941 uppstod emellertid vakans å förste sekreterartjänsten, varvid dåvarande e. o. sekreteraren å tidtabellsavdelningen utnämndes till innehavare av tjänsten, vilken därvid på sätt förut nämnts överflyttades från allmänna avdelningen till tidtabellsavdelningen. Samtidigt disponerades den ledigblivna e. o. sekreterartjänsten för vagnavdelningens föreståndare. Då de med sistnämnda tjänst förenade göromålen skäligen få anses motsvara placering i 24:e lönegraden, har kommissionen intet att erinra emot, att befattningen uppföres på ordinarie stat.

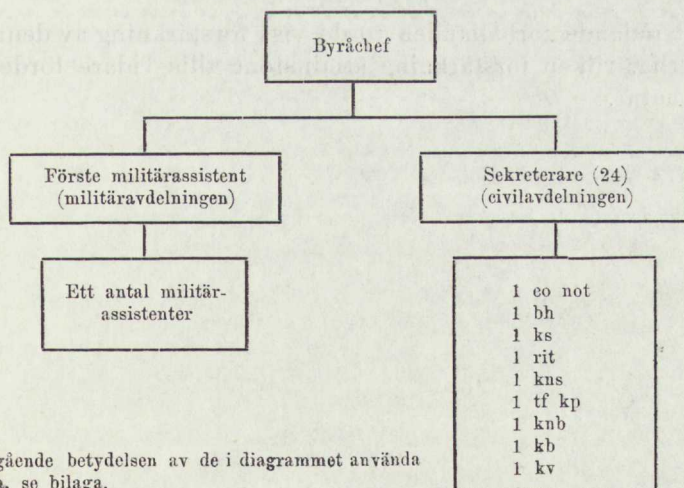
Bokhållare och kontorsskrivare. Vagnavdelningen arbetar på tre avdelningar, benämnda V 1—V 3. Av dessa handhar avdelning V 1 allmänna vagnärenden samt fördelningen av övertagna banors personvagnar, V 2 fördelningen av statens järnvägars personvagnar och V 3 debiteringen av posttransporterna och vagnsamtrafiksavräkningarna. På var och en av dessa avdelningar utföras förekommande arbeten av en bokhållare med biträde av en kontorsskrivare. Mot dessa befattningar har kommissionen icke funnit anledning till erinran.

En av bokhållaren på avdelning V 3 gjord framställning om uppflyttning i högre lönegrad kan kommissionen sålunda icke förorda.

En kontoristbefattning, vars innehavare f. n. utför statistikarbeten och övriga enklare kontorsarbeten, synes böra utbytas mot en *kontorsbiträdesbefattning*.

MILITÄRBYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i diagrammet använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Militäravdelningen.

Enär statens järnvägars avlöningsreglemente icke är tillämpligt på den inom byråns militäravdelning sysselsatta personalen lämnas densamma här åsido.

Civilavdelningen.

En sekreterare i lönegrad A 24.

En notarie. Befattningen innehaves för närvarande av en e. o. tjänsteman. Då med befattningen förenade arbetsuppgifter enligt kommissionens mening äro av natur att böra ankomma på tjänsteman i 21:a lönegraden synes densamma böra uppföras på ordinarie stat.

En bokhållare för handhavande av byråns hemliga handlingar och dessas diariieföring, inventering av från byrån utlämnade dylika handlingar, beredning av ärenden angående förfoganderätt över viss vid statens järnvägar anställd, krigsmakten tillhörande personal m. m.

En kontorsskrivare för biträde med nyssnämnda ärenden samt för handhavande av byråns personal- och räkenskapsärenden m. m.

En kopist för diverse förekommande ritgöromål.

Ett kanslibiträde med huvudsaklig uppgift att omhänderhava det s. k. öppna diariet.

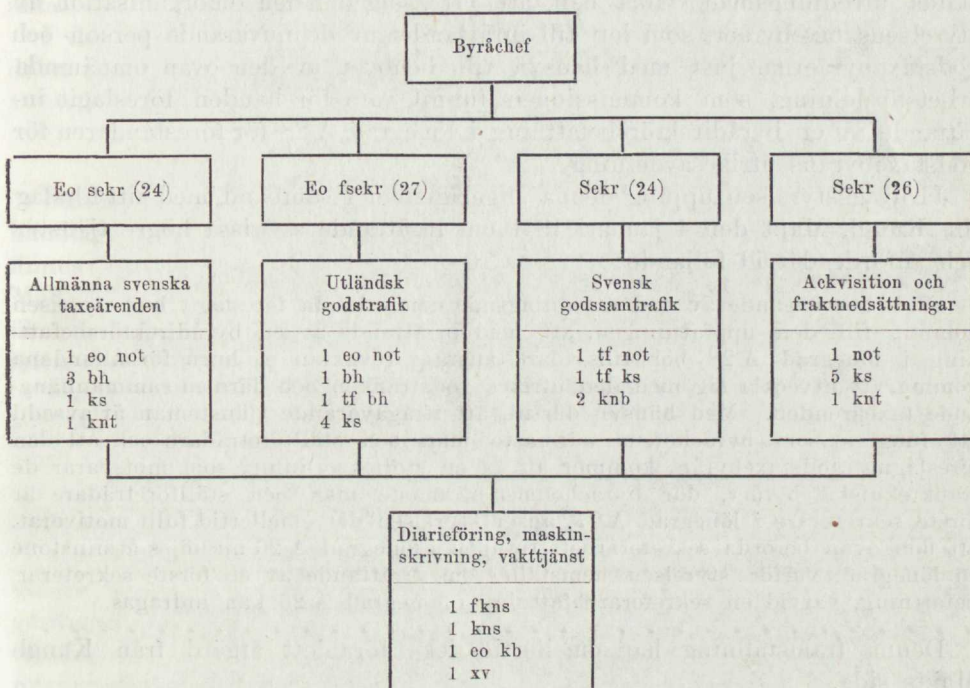
Ett kanslibiträde för mottagning av byråns ankommande och expediering av dess avgående post och telegram m. m., kontroll över alla in- och utpasserande personer samt handhavande av de övriga uppgifter, som äro förenade med tjänsten i byråchefens förrum.

Kontors- eller skrivbiträden för maskinskrivning, biträde med förandet av vissa liggare, komplettering av vissa skrivelse- och särtryckssamlingar m. m.

Personal för vakttjänst.

Under nu rådande förhållanden torde viss förstärkning av denna personal vara erforderlig, vilken förstärkning åtminstone tills vidare torde böra givas en tillfällig natur.

GODSTAXEBYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.*Byråchef.*

Förste sekreterare. Vid tiden för kommissionens undersökningar voro byråns arbetsuppgifter påverkade av de förändringar i fråga om utlands-
trafiken, som blivit en följd av stormaktskriget. Denna trafik hade sålunda
kvantitativt nedgått men i stället hade de av kriget föranledda oregelmässig-
heterna i utlandstrafiken medfört problem, som gjort arbetet mera kompli-
cerat än tidigare.

Byråns uppgifter äro även under nuvarande förhållanden så vidlyftiga,
att byråchefen har måst uppdraga åt sin närmaste man, för närvarande en
e. o. förste sekreterare i 27:e lönegraden, att mera självständigt handlägga
stora grupper av ärenden. Det har sålunda på denne lagts att i större om-
fattning än tidigare träffa avgörande — för närvarande i omkring 90 % —
av de löpande ärenden som avse den utländska godstrafiken. Han har
även fått påtaga sig att i rätt stor utsträckning representera verket vid kon-
ferenser i utlandet, som tid efter annan hållas för behandling av taxespörs-

mål. Självfallet ställa dessa uppgifter stora fordringar på kunnighet och handlingskraft hos innehavaren av tjänsten i fråga.

Frågan om denne tjänstemans löneställning har på senare tid varit föremål för övervägande. Sålunda hava de av järnvägsstyrelsen tillsatta särskilda utredningsmän, vilka haft att yttra sig om den omorganisation av styrelsens taxebyråer, som lett till inrättandet av de nuvarande person- och godstaxebyråerna, just med hänsyn till behovet av den ovan omnämnda arbetsfördelning, som kommissionen funnit vara för handen, föreslagit inrättande av en byrådirektörsbefattning i lönegrad A 28 för föreståndaren för godstaxebyråns utrikesavdelning.

Järnvägsstyrelsen upptog denna angelägenhet i samband med sitt förslag till Kungl. Maj:t den 4 januari 1941 om inrättande av vissa högre tjänster och anförde därvid följande:

»Vid övervägande av vad utredningsmännen sålunda föreslagit har styrelsen kommit till den uppfattningen, att med inrättande av en byrådirektörsbefattning i lönegrad A 28 bör tillsvidare anstå i avvaktan på huru förhållandena komma att utveckla sig med den utrikes godstrafiken och därmed sammanhängande taxeärenden. Med hänsyn därtill, att ifrågavarande tjänsteman är avsedd att fungera som byråchefens närmaste man och ställföreträdare och att den föreslagna godstaxebyrån kommer att få en storleksordning, som motsvarar de trafiktekniska byråer, där byråchefens närmaste man och ställföreträdare är förste sekreterare i lönegrad A 27, anser styrelsen det emellertid fullt motiverat, att den ovan berörda sekreterarbefattningen i lönegrad A 26 nu höjes åtminstone en lönegrad, varför styrelsen hemställer om inrättande av en förste sekreterarbefattning, varvid en sekreterarbefattning i lönegrad A 26 kan indragas.»

Denna framställning har emellertid icke föranlett åtgärd från Kungl. Maj:ts sida.

Med instämmande i järnvägsstyrelsens synpunkter har kommissionen icke ansett sig böra under nuvarande förhållanden taga ställning till inrättandet av den ifrågasatta byrådirektörsbefattningen, men förutsätter kommissionen, att järnvägsstyrelsen upptager frågan härom då stabilare förhållanden ifråga om den utländska trafiken framdeles inträtt. Med hänsyn till befattningens krävande art synes det dock under alla omständigheter väl motiverat, att *en förste sekreterarbefattning i lönegrad A 27* nu uppföres på ordinarie stat för byråchefens närmaste man å denna byrå.

Avdelningen för utländsk godstrafik.

Såsom ledare för arbetena på denna avdelning med förekommande ändringar i taxorna med kontinenten och de nordiska länderna och handhavande av de viktigare därmed förenade uppgifterna (fraktnedsättningar, aktgivande på utvecklingen av de utländska lokaltaxorna m. m. dylikt), deltagande eller i vissa fall ledande av taxekommissioners arbeten m. m. erfordras enligt kommissionens mening *två notaries* (för närvarande finns en e. o. sådan befattning men båda dessa tjänster avses uppförda på ordinarie stat) och *en förste bokhållare*.

Utarbetandet och vidmakthållandet av avståndstabellerna för gränsen-

trafiken, lämnandet av svar på förfrågningar om fraktsatser i utländsk gods- trafik, beredningen av ärenden rörande U. I. C., I. T. K. och V. D. E. m. fl. internationella sammanslutningar av järnvägar jämte andra kvalificerade göromål på avdelningen böra ankomma på *kontorsskrivare* till erforderligt antal — för närvarande fyra.

I den mån stabilare förhållanden ifråga om den utländska trafiken fram- deles inträda synes det dock böra övervägas, huruvida icke en förstärkning av avdelningens arbetskrafter kan vara påkallad.

Avdelningen för allmänna svenska taxeärenden.

Sekreterare i 24:e lönegraden. Som arbetsledare på avdelningen och för handhavande av erforderliga utredningar av mera krävande taxeteknisk natur finnes för närvarande å denna byrå en e. o. sekreterare i 24:e lönegraden. Med hänsyn till dessa uppgifters betydelse och till, att deras omfattning ökar i den mån som förstatligandet av enskilda banor fortskrider, synes be- fattningen böra uppföras på ordinarie stat.

En notarie. Handläggningen av ärenden angående statens järnvägars taxa och dess tillämpning på den svenska godssamtrafiken samt ärenden angå- ende tillämpning av trafikstadgan, äro för närvarande uppdragna åt en e. o. notarie. Kommissionen vill förorda, att även denna befattning uppföres på ordinarie stat.

En bokhållare synes med hänsyn till nuvarande arbetsomfattning tills vidare tillräcklig för vissa kvalificerade ärenden på avdelningen, såsom redi- geringen av godsexpeditionsföreskrifterna, delarna I—III, förslag rörande tarifiering av nya godsslag m. m. Detta innebär tillsvidare minskning av nuvarande antalet bokhållarbefattningar med två.

För biträde med kvalificerade utredningsarbeten på avdelningen böra *kontorsskrivarbefattningar* finnas till erforderligt antal.

Två förste kontoristbefattningar synas erforderliga, närmast för besvarandet av förfrågningar om fraktsatser i trafiken inom Sverige. Härvid förutsättes, att i svårare fall dylika ärenden underställas lämplig på byrån placerad högre tjänsteman.

Avdelningen för svensk godssamtrafik.

Avdelningens arbetsuppgifter omfatta godssamtrafiksärenden, dock icke rena taxeärenden. De minska i samma mån som förstatligandet fortskrider för att då detsamma fullbordats nästan helt bortfalla. Av avdelningens personal handläggas bland annat de ärenden och utredningar som åvila samtrafikförvaltningen, däribland bestämmandet av nya samtrafiksvägar för gods, bestämmandet av ersättningar till enskilda banor för avledd trafik m. m. På samma personal har ock lagts utarbetandet av avståndstabell för stationer, vilka tillförts statens järnvägar i samband med statsförvärv av enskilda banor.

Då avdelningens arbete sålunda står inför en successiv avveckling har kommissionen icke ansett sig kunna framlägga något definitivt förslag ifråga

om personaluppsättningen därstädes utan vill förorda, att den nuvarande uppsättningen tills vidare bibehålles i den mån så kräves. Dock vill kommissionen framhålla som sin mening, att föreståndarskapet för avdelningen icke för närvarande synes motivera högre befattning än *notarietjänst i lönegrad A 21*.

Avdelningen för ackvisitions- och fraktnedsättningsärenden.

Mot lönegradsplaceringen av avdelningens föreståndare och dennes närmaste man, för närvarande *sekreterare i lönegrad A 26* respektive *notarie i A 21*, har kommissionen icke haft anledning till erinran.

Under kommissionens överläggningar rörande lämpliga personaluppsättningen för denna avdelning framhölls, att såväl sekreteraren som notarien vid normala trafikförhållanden i mycket stor utsträckning vore upptagna på tjänsterummen av förhandlingar med trafikanter eller bortresta för sådana förhandlingar och andra undersökningar, varvid en av kontorsskrivarna finge träda in som biträdande arbetsledare och i övrigt påtaga sig de mera kvalificerade arbetena. I den mån normala förhållanden ånyo inträda synes det böra tagas under övervägande huruvida icke för ändamålet *en bokhållarbefattning* bör inrättas, varom framställning från byråchefens sida tidigare gjorts.

För den löpande behandlingen av fraktnedsättningsärenden böra finnas *kontorsskrivare* till erforderligt antal, varjämte för komplettering av taxematerialet och förandet av avdelningens diarium m. m. bör finnas *en kontorist*.

Diarieföring, maskinskrivning m. m.

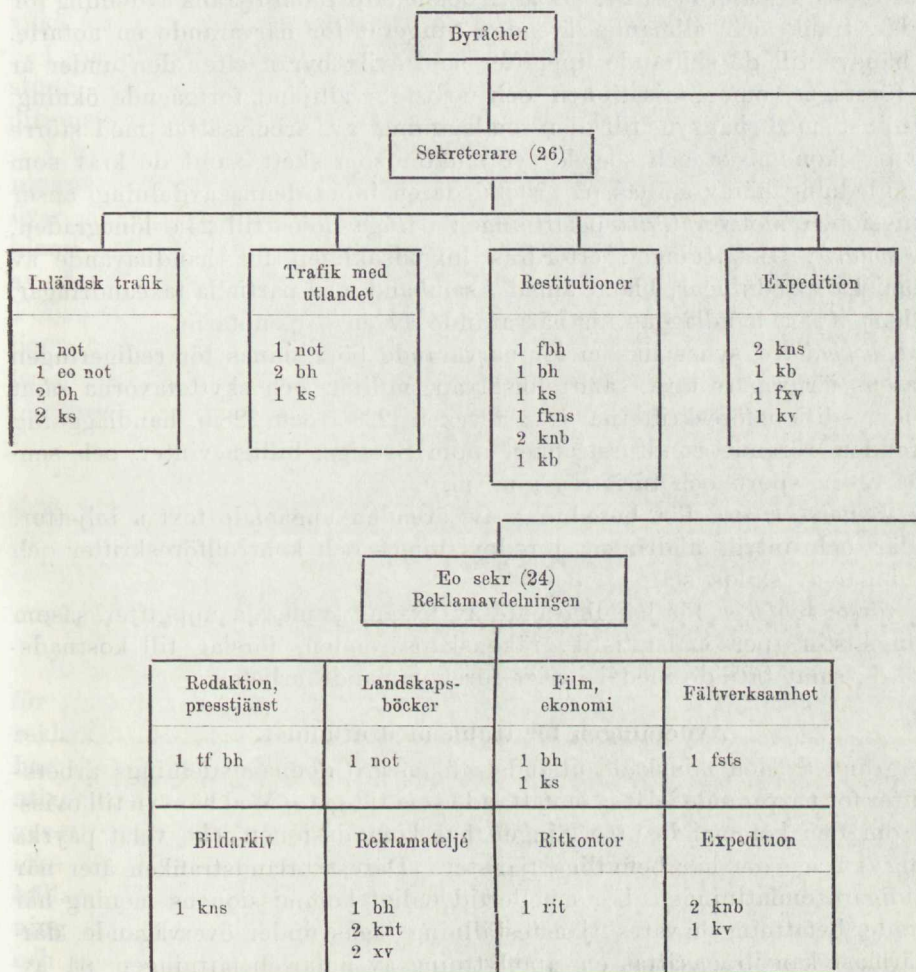
För huvuddiariet och som handsekreterare åt byråchefen erfordras *två kansliskrivare*.

Maskinskrivning och stenografering bör på sätt i de allmänna grunderna föreslagits uppdragas åt *kontorsbiträden* eller *skrivbiträden*.

Personal för vakttjänst.

PERSONTAXEBYRÅN.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Byråchef.

Förste sekreterare. Som byråchefens närmaste man och ställföreträdare fungerar för närvarande en sekreterare i 26:e lönegraden, vilken samtidigt har att leda arbetena inom vissa avdelningar på sätt ovan angivits. Med hänsyn till byråns mångskiftande uppgifter och stora arbetsområde synes anledning icke förefinnas att sätta närmaste mannen på denna byrå lägre

än på så gott som samtliga övriga byråer och föreslås därför befattningens uppflyttande till 27:e lönegraden.

Avdelningen för inländsk trafik.

Sekreterare i lönegrad A 24. Som arbetsledare inom byråns avdelning för inländsk trafik och allmänna ärenden fungerar för närvarande en notarie. Med hänsyn till de skiftande uppgifter som åvila byrån efter den under år 1940 företagna omorganisationen och arbetets alltjämt fortgående ökning, icke minst med hänsyn till den omläggning av arbetssättet med större tyngd på ekonomiska och sociala synpunkter som skett, samt de krav som med anledning härav ställas på arbetsledaren inom denna avdelning, anser kommissionen motiverat, att befattningen i fråga höjes till 24:e lönegraden.

En notarie. Befattningen erfordras huvudsakligen för handhavande av ekonomiska utredningar, bland annat i samband med partiella taxeändringar. Ärendena ifråga handläggas för närvarande av en e. o. notarie.

Två bokhållare synes liksom för närvarande bära finnas för redigeringen av statens järnvägars taxa, samtrafikstaxan, militär- och skyttetaxorna samt personexpeditionsföreskrifterna i särtrycken 228 a och 228 b, handläggning av ärenden rörande rundturstrafiken inom Sverige, billiga vinter- och sensommarresor, sport- och turistresor m. m.

En kontorsskrivare för beredning av ärenden angående text å biljetter, formulär och intyg, ändringar i redovisnings- och kontrollföreskrifter och utredningar av skilda slag.

En förste kontorist för handhavande av byråns kamerala uppgifter, såsom avlöningslistor, personalstatistik, räkenskapsärenden, förslag till kostnadsstat o. d., samt biträde med i övrigt förekommande arbeten.

Avdelningen för trafik med utlandet.

På grund av den minskade utlandstrafiken äro denna avdelnings arbetsuppgifter för närvarande icke så omfattande som tidigare. Med hänsyn till ovissheten om den kommande utvecklingen har kommissionen icke velat påyrka ändring i fråga om här befintliga tjänster. Därest utlandstrafiken åter når den tidigare omfattningen, bör emellertid enligt kommissionens mening här placerade befattningshavares tjänsteställning tagas under övervägande, därvid närmast kan ifrågasättas en uppflyttning av notariebefattningen på avdelningen till 24:e lönegraden samt ersättande av den bokhållarbefattning, vars innehavare bland annat fungerar som arbetsledare vid taxekommissioner för nordisk person-, resgods- och expressgodssamtrafik, med en *notariebefattning*.

Avdelningen för restitutionsärenden.

I samband med en tidigare företagen undersökning av personalförhållandena på reklamationskontoret, dit restitutionsavdelningen då hörde, har kommissionen preliminärt föreslagit följande personaluppsättning för samma avdelning, nämligen

1 förste bokhållare som arbetsledare,

1 bokhållare som närmaste biträde till arbetsledaren och för granskningsarbeten samt handhavande av kontorets förskottskassa,

1 kontorsskrivare för de mera kvalificerade restitutionsärendena, avseende utländsk trafik m. m.,

3 kansliskrivare för beredning av övriga biljett- och restitutionsärenden, vilka i viss utsträckning fordra språkkunskaper,

1 kontorist för diarieföringen, vilken jämväl fordrar förmåga att åtminstone kunna läsa och förstå främst tyska språket samt för enklare expeditionsarbeten.

I fråga om denna avdelnings arbetsuppgifter har emellertid sedan avdelningen överflyttats till persontaxebyrån åstadkommit vissa förenklingar utöver dem som redan inträtt i samband med det vidgade förstatligandet, bland annat genom införandet av kalendermånadsbiljetter. En nedskärning av den tidigare föreslagna personaluppsättningen synes därför kunna ske. Följande arbetskrafter torde sålunda vara tillfyllest för avdelningen, nämligen *1 förste bokhållare, 1 bokhållare, 1 kontorsskrivare, 2 kansliskrivare, 1 kontorist och 1 kanslibiträde*, därvid kontoristbefattningen alltjämt avses för diarieföringen.

Expedition, vakttjänst m. m.

För byråns huvuddiarium samt som handsekreterare åt byråchefen erfordras *två kansliskrivare*.

För biträde med diarieföring och registrering samt för maskinskrivning erfordras *ett kanslibiträde*.

Personal för vakttjänst.

Reklamavdelningen.

Reklamavdelningen, som tidigare haft att befatta sig endast med reklam för persontrafiken, har i och med byråns omorganisation fått sig ålagd även reklamen för godstrafiken och för statens järnvägars billinjer. Verksamheten har därigenom ökat och har dessutom fått en viss inriktning, som tagit sig uttryck i en intensiv och omfattande upplysningsverksamhet bland annat genom tidningspressen. Emellertid anses avdelningens verksamhet ännu icke ha nått sin fulla utveckling eller slutliga inriktning, varjämte kan framhållas, att på dess personal måste ställas särskilda krav på personlig läggning och speciell inriktning, vilket gör en jämförelse mellan denna personal och styrelsens övriga tjänstemän med kamerala och administrativa uppgifter relativt svår. Exempelvis gäller detta föreståndaren för reklamateljén. Under sådana förhållanden synes det vanskligt att avge ett slutgiltigt förslag rörande behovet av tjänster för avdelningen. Dock synas vissa förändringar ifråga om nu befintliga tjänster under alla förhållanden vara påkallade. Sålunda synas avdelningens uppgifter vara så omfattande och krävande, att en lägre placering av dess *föreståndare* än i *24:e lönegraden* icke synes skälig. Kommissionen anser sig därför böra förorda befattningens uppförande på ordinarie stat inom denna lönegrad. Något hinder för motsvarande förförande beträffande *t. f. bokhållaren* å avdelningen för presstjänsten synes ej heller föreligga.

Vidare synas de två kontorister som nu på ateljén utföra reklamteckning, förslag till affischer, broschyrer, omslag, textningsarbeten m. m., böra med hänsyn till sina prestationer erhålla *kopists* tjänsteställning. I den mån dessa båda tjänstemän avgå från sina tjänster eller förflyttas torde med hänsyn till tjänsternas karaktär en ny omprövning av deras löneställning böra ske.

För de uppgifter å avdelningens expedition, som avse biträde med redigering av annonser, anskaffning av underlag till och redigering av artiklar i tidningar och tidskrifter, översättningar till och från utländska språk m. m., synes böra finnas *en kansliskrivarbefattning*.

Däremot synas de uppgifter som förekomma inom bild- och klichéarkivet ej böra föranleda högre tjänsteställning än som *kanslibiträde*.

BILTRAFIKBYRÅN.

Biltrafikbyrån har tidigare handlagt ärenden rörande statens järnvägars biltrafik av såväl administrativ som teknisk natur. Genom särskilt tillkallade utredningsmän har frågan om överflyttning av vissa av dessa uppgifter till andra byråer och linjemyndigheter och om ett närmare fixerande av byråns därefter kvarstående uppgifter varit föremål för övervägande. Sedan ett förslag i ämnet framlagts, har styrelsen genom beslut den 23 december 1941 tagit ståndpunkt till detta spörsmål. Därvid fastställda riktlinjer beträffande organisationen av statens järnvägars biltrafik innebära avlastning av biltrafikbyråns nuvarande uppgifter, särskilt ifråga om personal-, ekonomiska och tekniska ärenden, samt möjliggöra i följd därav en viss reducering av byråns nuvarande personal. Bortsett från byråchefen innehava vissa av byråns befattningshavare allenast tjänst på förordnande i sin nuvarande grad. Sedan byråns arbetsuppgifter emellertid numera fixerats, bör hinder ej möta att inrätta de ordinarie befattningar, som dessa uppgifter anses kräva. Att ingå i närmare och detaljerad prövning av detta behov av tjänster har på sakens nuvarande ståndpunkt och innan någon erfarenhet vunnits icke varit för kommissionen möjligt.

Ett förslag till personaluppsättning har i samband med ovanberörda särskilda utredning framlagts, och torde detsamma kunna ligga till grund för den vidare prövningen av detta personalbehov. I övrigt har kommissionen icke ansett sig kunna göra något uttalande beträffande denna byrå. Ej heller är det för kommissionen möjligt att på nuvarande stadium ingå i prövning av uppsättningen av den personal, som hos linjemyndigheterna speciellt kan vara erforderlig för bildriften.

OMBUDSMANNENS EXPEDITION.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

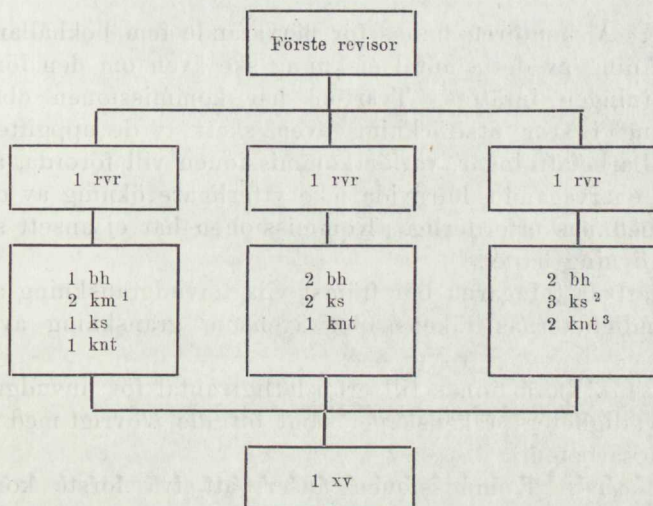
På ombudsmannens expedition finnas för närvarande:
en notarie för biträde med handläggningen av ombudsmannen åvilande ärenden av juridisk och administrativ natur samt

ett kanslibitråde för diariieföring och vård av ombudsmannens handlingar, förändret av vissa liggare, biträde med övervakningen av statens järnvägars osäkra fordringar, maskinskrivning m. fl. göromål.

Någon ändring härutinnan har kommissionen ej anledning föreslå.

REVISIONSKONTORET.

Nuvarande personaluppsättning.

Ann. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

¹ Å övergångsstat.

² En av dessa befattningar uppehålls av en byråassistent å övergångsstat.

³ Därav en å övergångsstat.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Förste revisor.

Revisor. Antalet revisorsbefattningar på kontoret har alltsedan den 1 juli 1920 varit begränsat till tre. Sedan nämnda tidpunkt ha emellertid kontorets arbetsuppgifter väsentligt ökat dels genom införlivandet med statens järnvägar av ett stort antal enskilda järnvägar med stor personal, vilken tillhör skilda pensionskassor, dels genom statens övertagande av familjepensioneringen för såväl tjänstemän som arbetare och i samband därmed inlösen av statens järnvägars änke- och pupillkassa och övertagande av dess pensionärer.

De uppgifter, som åvila revisorerna, äro arbetsledning för underställda befattningshavare, huvudgranskning av mera svåra räkenskapsdelar samt förhandsgranskning av räkenskaperna för vissa styrelsens byråer och kontor. En revisor är därjämte kontorsföreståndarens närmaste man och ställföre-

trädare och en granskar pensionsuträkningar enligt civila tjänstepensionsreglementet och tjänstepensionsreglementet för arbetare samt övervakar avräkningen med enskilda järnvägarnas m. fl. pensionskassor. På grund av arbetenas ansvällning ha emellertid samtliga dessa uppgifter ej kunnat medhinnas av befintligt antal revisorer, utan har man nödgats i viss omfattning pålägga bokhållarna arbetsuppgifter av samma kvalificerade slag. Vid sådant förhållande finner kommissionen riktigt, att åtminstone en ny revisorsbefattning inrättas. Det må jämväl erinras, att behovet av ytterligare dylika tjänster redan på ett tidigt stadium framförts av järnvägsstyrelsen.

Bokhållare. Å kontoret finnas för närvarande fem bokhållare och synes någon minskning av detta antal ej kunna ske även om den föreslagna nya revisorsbefattningen inrättas. Tvärtom har kommissionen observerat, att en ansvällning i stor utsträckning även skett av de uppgifter, som böra åligga bokhållarbefattningar, varför kommissionen vill förorda, att styrelsen tager under övervägande, huruvida icke ytterligare ökning av dessa arbetskrafter kan befinnas erforderlig. Kommissionen har ej ansett sig böra ingå i närmare prövning härav.

Å bokhållarbefattningarna bör främst vila huvudgranskning av styrelsens och linjemyndigheternas räkenskaper ävensom granskning av pensionsuträkningar.

Kontorsskrivare böra finnas till erforderligt antal för huvudgranskning av vissa linjemyndigheters räkenskaper samt biträde i övrigt med gransknings- och utredningsarbeten.

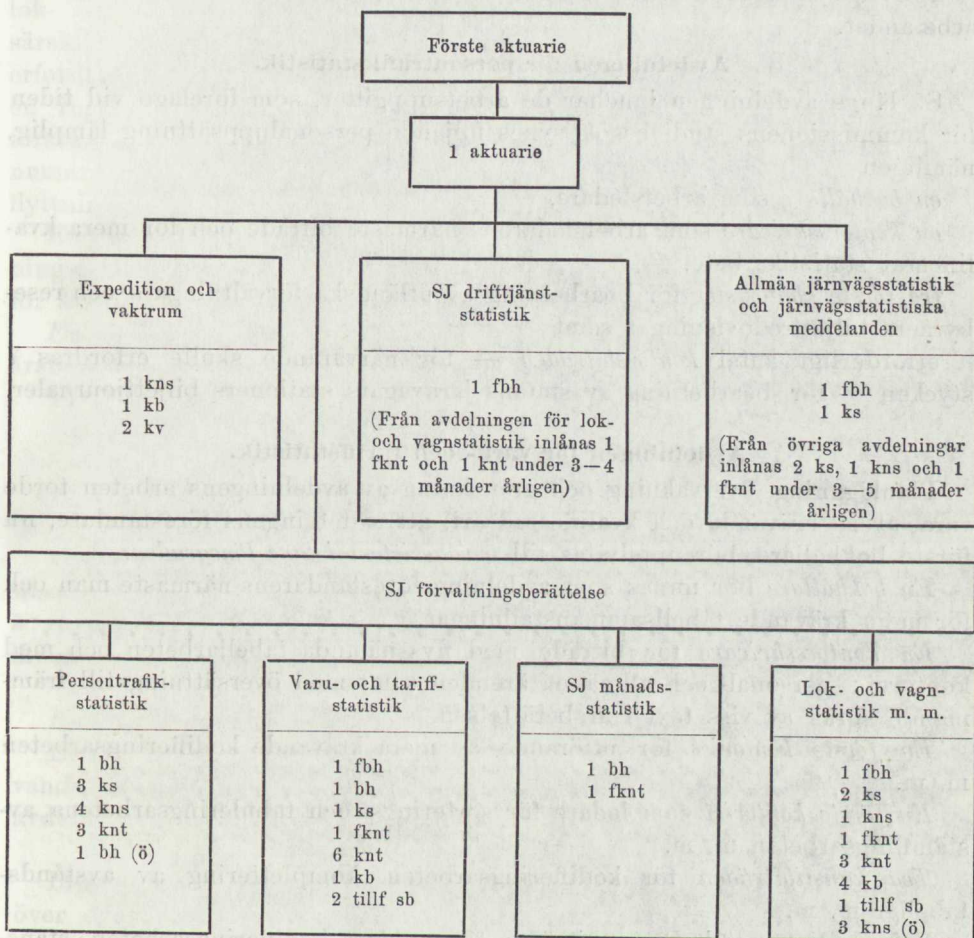
Förste kontorist. Kommissionen anser, att två förste kontoristbefattningar böra finnas för bland annat granskning av redovisningar över till personer utom verket uthyrda lägenheter och tomter m. m., upprättande av uppgifter till Riksräkenskapsverket över inkomster och utgifter i statens järnvägars räkenskaper, som beröra andra statens verk, granskning i efterhand av utgiftsverifikationerna i styrelsens räkenskaper för övervakande av att de äro vederbörligen godkända och kvitterade och i samband därmed kontroll av evalvering av utländska likvider, inlösen av förskott och vissa omföringar, ävensom för granskning i efterhand av styrelsens inkomstverifikationer och biträde med diverse utredningsarbeten.

Kontorist. I den mån personal i övrigt erfordras för siffergranskning av styrelsens utgifter och linjeräkenskaperna, uppläggning av personal- och pensionärsliggare, biträde med kollationering av pensionsutbetalningar m. m. böra härtill anlitas kontorister.

Personal för vakttjänst.

STATISTISKA KONTORET.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Förste aktuarie som chef.

En aktuarie.

Expedition och vaktrum.

Ett kanslibiträde för vissa tabellsammanställningar, kontorets diariieföring m. m.

Ett kontorsbiträde för sammanställning av sjukstatistik, maskinskrivning m. m.

Personal för vaktjänst.

SJ drifttjänststatistik.

En förste bokhållare som ledare och närmast ansvarig för kontorets arbeten med drifttjänststatistiken.

I övrigt från andra avdelningar inlånad personal för biträde med utarbetandet.

Avdelningen för persontrafikstatistik.

Så länge avdelningen innehar de arbetsuppgifter, som förelågo vid tiden för kommissionens studiebesök, synes följande personaluppsättning lämplig, nämligen

en bokhållare som arbetsledare,

en kontorsskrivare som arbetsledarens närmaste biträde och för mera kvalificerat statistikarbete,

tre förste kontorister för bearbetning av utländska förvaltningars och resebyråers biljettredovisningar samt

erforderligt antal *kontorsbiträden* — för närvarande skulle erfordras 7 stycken — för bearbetning av statens järnvägars stationers biljettjournaler.

Avdelningen för varu- och tariffstatistik.

Planläggning, övervakning och granskning av avdelningens arbeten torde vara av så krävande och kvalificerad art, att avdelningens föreståndare, nu förste bokhållare, bör uppflyttas till *byråassistent i 20:e lönegraden*.

En bokhållare bör finnas som avdelningsföreståndarens närmaste man och för mera krävande tabellsammanställningar.

En kontorsskrivare för biträde med nyssnämnda tabellarbeten och med kontorets personal- och allmänna ärenden samt med översättning till främmande språk av viss text i årsberättelsen.

En förste kontorist för utförande av mera krävande kodifieringsarbeten m. m.

En förste kontorist som ledare för sorterings- och tabuleringsarbetena, avstämningsarbeten m. m.

Two kanslibiträden för kodifieringsarbeten, komplettering av avståndstabeller m. m.

Erforderligt antal *kontorsbiträden* för enklare kodifieringsarbeten, stansning, tabellutskrifter, biträde med avstämningsarbeten m. m.

Avdelningen för SJ månadsstatistik.

En bokhållare som arbetsledare.

Som biträdande arbetskraft på denna avdelning finns för närvarande en förste kontorist. Enär denne måste vara fullt insatt i hela arbetet med månadsstatistikens utarbetande för att vid förfall kunna ersätta bokhållaren samt han har att relativt självständigt utarbeta bland annat tabellerna rörande statens järnvägars bilstatistik och att utföra förekommande grafiska framställningar m. m., anser kommissionen, att tjänsten bör höjas till *kansli-skrivartjänst*.

Avdelningen för lok- och vagnstatistik samt allmän godstrafiksstatistik.

En byråassistent i 20:e lönegraden. Kontorets statistikarbeten för statens järnvägars linjer ha i samband med förstatligandet av enskilda järnvägar ökat kraftigt. Denna ökning har kanske främst drabbat avdelningen för lok- och vagnstatistik samt allmän godstrafiksstatistik, vilken avdelning haft särskilda svårigheter med att organisera det fortlöpande insamlandet av erforderligt primärmateriel för handelsstatistiken. Avdelningens arbete fordrar en ingående övervakning för att det skall löpa och bli riktigt utfört. Den förste bokhållare, som är arbetsledare inom avdelningen, har fördenskull numera så maktfullgäldande uppgifter, att kommissionen ansett hans uppflyttning till 20:e lönegraden som byråassistent väl motiverad.

En bokhållare som biträdande arbetsledare och ställföreträdare för avdelningsföreståndaren samt för mera kvalificerade tabellarbeten, bland annat för årsberättelsen.

En kontorsskrivare för mera kvalificerade tabellarbeten bland annat för årsberättelsen.

En förste kontorist bland annat för arbeten på tabell 10 i årsberättelsen.

Fyra kontorister för biträde med bearbetning av den allmänna godstrafikstatistiken samt den godsredovisning, som utgör underlag för vissa tabeller i årsberättelsen, sammanställning av material för tabeller i andra publikationer, tabulering av lok- och vagnstatistikens hålkort m. m.

Erforderligt antal *kontorsbiträden* för övriga arbeten inom avdelningen såsom inprickning och granskning av tågrapporter, distansering och påskrift å rapporterna, kortstansning, överföring av sifferserier, summeringsarbeten m. m.

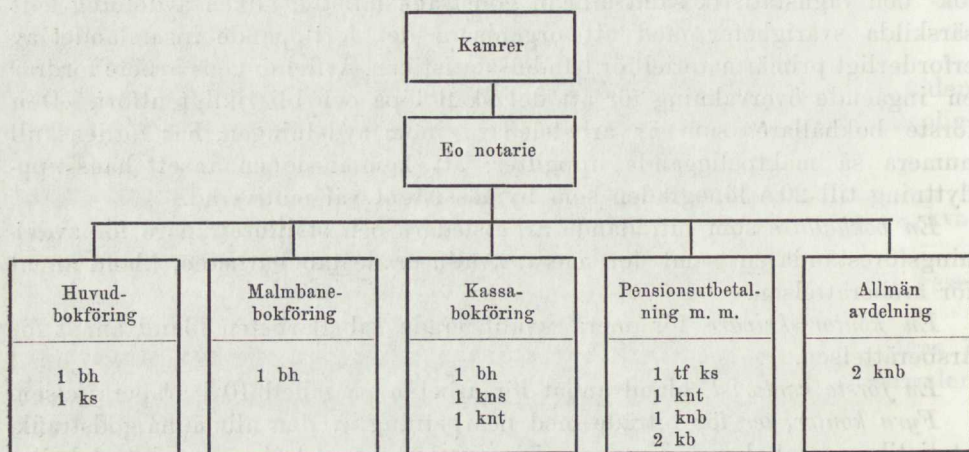
Avdelningen för allmän järnvägsstatistik m. m.

En förste bokhållare som arbetsledare.

En kontorsskrivare för handhavande mera självständigt av de mera krävande partierna av avdelningens arbeten, som i övrigt utföras av från andra avdelningar inlånad personal.

Rekryteringen av kontorsbiträdestjänsterna torde lämpligen kunna ske över skrivbiträdesgraden.

KAMMARKONTORET.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.*Kamrer.*

Notarie. Såsom kamrerarens närmaste man tjänstgör f. n. en förste bokhållare med förordnande som e. o. notarie. Då de arbetsuppgifter, som äro förenade med befattningen, äro väl kvalificerade, anser sig kommissionen böra förorda, att densamma uppföres på ordinarie stat.

I detta sammanhang vill kommissionen omnämna, att Riksdagens revisorer i berättelsen om 1939 års granskning av statsverkets tillstånd upptagit frågan huruvida icke tjänsteman inom järnvägsstyrelsen borde hava till åliggande att genom besök på olika tjänsteställen och arbetsplatser stickprovsvis följa kontoföringen av statens järnvägars utgifter. Revisorerna hade nämligen funnit, att denna kontoföring praktiskt taget vore undandragen all central granskning. Denna brist funne revisorerna påfallande, särskilt ifråga om utgifter, som bestritts med förnyelsefondsmedel och å riksstaten anvisade kapitalmedel.

I ett den 20 januari 1940 häröver avgivet utlåtande har järnvägsstyrelsen redogjort för de åtgärder som från dess sida vidtagits för att trygga en riktig kontoföring, samt tillagt:

Styrelsen vill emellertid med vad nyss framhållits ingalunda förneka, att icke kontrollen av kontoföringen skulle kunna och kanske också behöva göras mera fullständig än som nu torde vara fallet, och har också sedan flera år tillbaka övervägt frågan, huruvida icke en mera grundlig och permanent granskning än den hittills mera tillfälligt företagna, lämpligen borde verkställas genom styrelsens försorg. Det ligger nämligen i sakens natur, att en sådan granskning, utom att

densamma skulle bidraga till en mera likformig tolkning och enhetlig tillämpning av givna bokföringsbestämmelser, även skulle skapa en större säkerhet för en riktig kontoföring av utgifterna. Då de hittills företagna undersökningarna i denna fråga icke ådagalagt någon avsiktlig felföring i syfte att »bortlitterera» eventuell brist å visst konto — icke heller statsrevisorerna hava ju som stöd för sitt förslag påvisat något sådant inträffat fall — och då en dylik utökning av gransknings- och kontrollarbetet icke kan ske utan en mindre personalförstärkning — 1 à 2 man — har styrelsen emellertid av hänsyn till därav föranledda kostnader hittills låtit vid saken bero och har på eget initiativ icke ansett sig böra vidtaga någon åtgärd i det av statsrevisorerna angivna syftet.

Därest Kungl. Maj:t finner det av revisorerna påtalade förhållandet vara av sådan betydelse, att en mera noggrann kontroll av kontoföringen på sätt antytts anses böra verkställas, vill styrelsen emellertid icke motsätta sig att så sker och kommer i så fall att vidtaga nödiga verkställighetsåtgärder.

För egen del vill kommissionen anföra, att därest det skulle finnas lämpligt att inrätta en ny befattning för här angivet ändamål, denna befattning på grund av de uppgifter som skulle bli förenade med densamma skäligen synes böra vara placerad i *lönegraden A 20*.

Förste bokhållare. På kontoret finns en bokhållare, som handhar den centrala specialbokföringen för malmbanan. Denne tjänsteman för särskild huvudbok för malmbanan, specialböcker för dess bana och byggnader, rullande materiel m. m. samt upprättar avräkningar mellan malmbanan och övriga statens järnvägar. Han beräknar också de belopp som Luossavaara—Kirunavaara Aktiebolag m. fl. enligt avtal ha att erlägga till statens järnvägar såsom frakttillägg och fraktökning för resp. år. Kommissionen anser dessa uppgifter vara av sådan svårighetsgrad, att den för dem närmast ansvarige tjänstemannen bör uppflyttas till *lönegraden A 18* som förste bokhållare.

Bokhållare. Förutom nyssnämnde bokhållare för malmbanebokföringen finnas ytterligare två sådana befattningar på kontoret. Den ene bokhållaren omhänderhar jämte en kontorsskrivare statens järnvägars huvudbokföring. Sistnämnde bokhållare och kontorsskrivaren fullgöra härvid inbördes i det närmaste likartade uppgifter, vilka enligt kommissionens mening äro av sådan kvalité, att båda befattningarna böra vara placerade i *lönegraden A 17*. Den andra bokhållarbefattningens innehavare har att leda kassabokföringen och under kamreraren närmast svara för kontrollen av styrelsens kassa. Mot dennes lönegradsplacering har kommissionen ingen erinran.

Kontorsskrivare. För uppbärande av närmaste ansvaret för arbetena inom kammarkontorets avdelning för utbetalning av pensioner bör med hänsyn till därmed förenade arbetens art och omfattning finnas en kontorsskrivare. Befattningen uppehålls f. n. på förordnande.

Kansliskrivare. Kansliskrivarbefattning bör liksom f. n. innehavas av den tjänsteman, som å kontorets avdelning för kassabokföring bland annat konterar och bokför de utgiftsräkningar, vilka utbetalas såsom kassaförskott ur styrelsens kassa, utskriver checker och tackningskort för utbetalningar från riksbanken och postgirot, upprättar vissa s. k. bokföringsorder m. m.

Vidare har det synts kommissionen skäligt, att en kansliskrivarbefattning inrättas för den tjänsteman på kontorets avdelning för pensionsutbetalning, som jämte arbetsledaren i egenskap av närmaste man till denne svarar för utförandet av de mest kvalificerade och i övrigt mest maktpåliggande uppgifterna på avdelningen.

Kontorist. Liksom hittills bör kontorist handhava stansning och ändring av adressplåtar för bland annat pensionsutbetalning, plåtarkivet och tryckningen av postgiroutbetalningskort m. m.

En dylik tjänsteman erfordras även för biträde med de å avdelningen för kassabokföring förekommande göromålen.

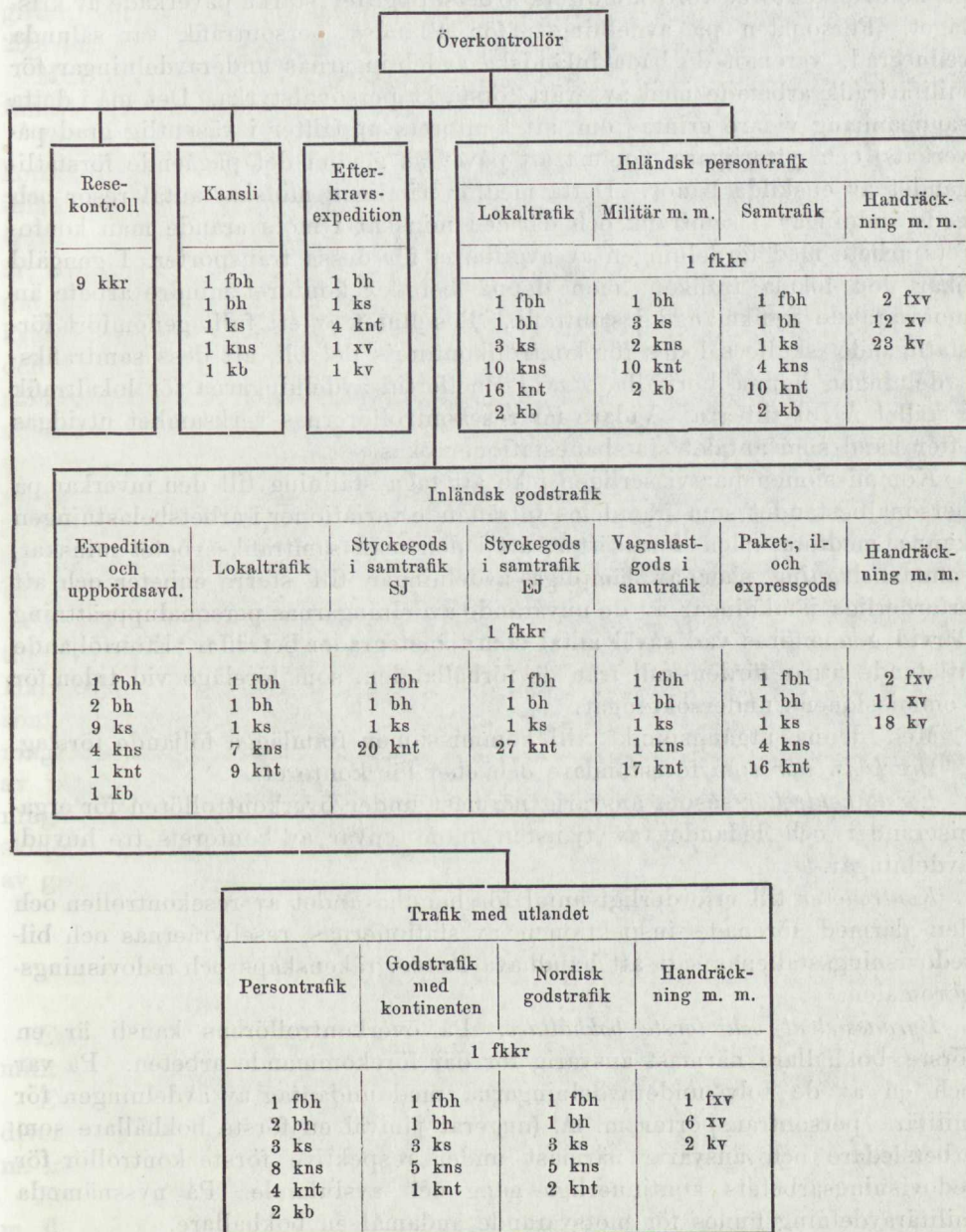
Kanslibitråde. F. n. hava två på avdelningen för pensionsutbetalning placerade kontorsbiträden att, förutom andra uppgifter, svara för uträkningen av dyrtids- och kristilläggen till vissa pensionärer, i förekommande fall omräkna de till dessa pensionärer utgående pensionsbeloppen och biträda med förandet av pensionsliggarna. Arbetena ifråga, som på grund av omfattningen förutsätta en relativt självständig handläggning, ha synts kommissionen vara av sådan art, att de i varje fall icke böra uppdragas åt lägre befattningshavare än kanslibiträden.

På kontorets allmänna avdelning finnas två kanslibiträden. Bland dem åliggande arbeten förekomma prickningsarbeten, kollationering och kontrollräkning av renskrivna journaler och samlingskort, arkiveringsarbeten, ordnande av verifikationer, summering och maskinskrivning, vilka arbeten äro av den art, att de böra åvila högst kontorsbiträde. På avdelningen synes därför icke mer än ett kanslibitråde vara erforderligt.

Kontors- och skrivbiträden böra finnas till erforderligt antal.

KONTROLLKONTORET.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Vid tiden för kommissionens undersökningar av personalförhållandena på kontrollkontoret voro kontorets arbetsuppgifter starkt påverkade av krisläget. Personalen på avdelningen för utländsk persontrafik var sålunda reducerad, varemot de båda inländska avdelningarnas underavdelningar för militärtrafik arbetade med avsevärt förstärkt personalstyrka. Det må i detta sammanhang vidare erinras om, att kontorets uppgifter i väsentlig grad påverkats och ytterligare komma att påverkas genom det pågående förstatligandet av enskilda banor. Detta medför nämligen minskat antal resor och godssändningar i samtrafik och därmed minskar i motsvarande mån kontorets arbete med fördelningen av avgifterna för dessa transporter. I gengäld ökar den lokala trafiken, men denna bereder kontoret mindre arbete än motsvarande trafikmängd i samtrafik. Resultatet av ett fullt genomfört förstatligande skulle således för kontrollkontorets del bli, att dess samtrafiksavdelningar kunna bortfalla, varvid emellertid avdelningarna för lokaltrafik i stället något tillväxa. Vidare får resekontrollörernas verksamhet utvidgas efter hand som antalet statsbanestationer ökas.

Kommissionen har visserligen icke att taga ställning till den inverkan på personalbeståndet som framdeles inträffande variationer i arbetsbelastningen kunna medföra, men förutsätter, att i den mån samtrafiksarbetet minskar, sammanslagning sker av lämpliga avdelningar till större enheter och att erforderliga jämkningar av de nuvarande avdelningarnas personaluppsättning därvid genomföras vad såväl antal som tjänstegrader beträffar. Efterföljande utlåtande utgår fördenskull från de förhållanden, som förelågo vid tiden för kommissionens undersökningar.

Med denna utgångspunkt vill kommissionen framlägga följande förslag.
Överkontrollör som föreståndare och chef för kontoret.

Förste kontrollör såsom ansvarig närmast under överkontrollören för organiserandet och ledandet av tjänsten inom envar av kontorets tre huvudavdelningar.

Kontrollörer till erforderligt antal för handhavandet av resekontrollen och den därmed förenade inspektionen av stationernas, resebyråernas och bilredovisningsställenas sätt att handhava kassa-, räkenskaps- och redovisningsgöromålen.

Byråassistent och förste bokhållare. På överkontrollörens kansli är en förste bokhållare närmast ansvarig för där förekommande arbeten. På var och en av de tolv underavdelningarna med undantag av avdelningen för militära persontransporter m. m. fungerar jämväl en förste bokhållare som arbetsledare och ansvarig närmast under respektive förste kontrollör för redovisningsarbetets kontinuerliga gång och avslutande. På nyssnämnda militäravdelning finnes för motsvarande ändamål en bokhållare.

Vid prövning av löneställningen för dessa tjänstehavare har kommissionen ansett, att förste bokhållarna å överkontrollörens kansli samt inom

avdelningen för lokal persontrafik, expeditionen inom avdelningen för inländsk godstrafik och avdelningen för utländsk persontrafik, på vilka tjänsteställen hela kontorets respektive vederbörande huvudavdelnings månadsräkenskaper centralt avslutas, på grund härav innehava så kvalificerade uppgifter, att de böra uppflyttas i lönegrad, skäligen till den till införande i 20:e lönegraden föreslagna befattningen byråassistent.

Mot de övriga förste bokhållarnas löneställning har kommissionen icke funnit anledning till erinran.

Bokhållare. Bokhållare finnas för närvarande placerade såväl på överkontrollörens kansli som på varje underavdelning till ett antal av två på inländska godstrafikens expedition och på avdelningen för utländsk persontrafik samt en på vart och ett av övriga nämnda tjänsteställen. Av dessa är, såsom nämnts, en arbetsledare på persontrafikens militäravdelning under det de övriga erfordras som biträdande arbetsledare samt för utförande av kvalificerat utredningsarbete och skriftväxling, granskning av nyutfärdade och av återkomna icke godkända redovisningsanmärkningar, ansvar för avstämningsarbeten, deltagande i avslutandet av respektive avdelningars månadsredovisningar, ansvar för riktigheten av utställda uppbördsräkningar och avräkningar med främmande banor, militära m. fl. myndigheter och personer.

I fråga om dessa tjänstehavares inplacering i lönegrad har kommissionen ej haft anledning till erinran, dock vill kommissionen föreslå, att den bokhållare, vilken fungerar som arbetsledare inom inländska persontrafikens militäravdelning, så länge denna avdelning belastas med nuvarande exceptionella arbetsbörda tilldelas vikariatsförordnande som förste bokhållare. Härjämte synes en ny bokhållarbefattning böra inrättas på inländska persontrafikens avdelning för lokaltrafik med uppdrag att handhava granskningen och avslutningen av billinjerredovisningarna, utredningar i anledning av införande av nya biljettryckmaskiner, slutgranskning av olika granskningspartier, tillhörande redovisningar över försäljningen ur biljettryckmaskiner, och vidtagande av de utredningar och kontrollåtgärder, som påkallas av granskningen.

Befattningar i 15:e och lägre lönegrader.

A. Överkontrollörens kansli.

En kontorsskrivare för handhavande av kontrollen över att likvider för militärtransporter inflyta samt biträde med övriga kvalificerade göromål.

Ett kanslibiträde för diarietföring, påföring å samtrafiksavräkningarna av diverse debet- och kreditposter, uppläggning av den s. k. tvåbaneuppgiften m. m.

Ett kontorsbiträde för fördelning av inkommande post, maskinskrivning m. fl. enklare expeditionsgöromål.

B. Avdelningen för inländsk persontrafik.

1) Underavdelning för lokaltrafik:

En kontorsskrivare för biträde med tillsynen över granskningsarbetets fortgång, utredningar om oregelmässigheter i redovisningarna och deras avslutande.

En kansliskrivare, huvudsakligen för handhavande av det för persontrafikavdelningen gemensamma diariet över anmärkningsärenden samt för granskning av resebyråernas inländska redovisningar, biljettrestitutioner m. m.

Erforderligt antal kontorister och kontorsbiträden i lämplig proportion för granskning av stationernas redovisningar.

2) Underavdelning för militära resor m. m.

En kontorsskrivare som biträdande arbetsledare inom avdelningen. Så länge denna belastas med nuvarande exceptionella arbetsbörda bör denne kontorsskrivare erhålla förordnande å bokhållartjänst.

Under samma förutsättning synes jämväl ett förordnande som kontorskrivare böra meddelas för den befattningshavare som närmast har att ansvara för den militära medelprisredovisningen.

En kansliskrivare i första hand för behandling av persontransporter å räkning.

En förste kontorist för mera kvalificerade granskningsarbeten.

Erforderligt antal kontorister och kontorsbiträden för övriga granskningsarbeten.

3) Underavdelning för samtrafik:

En kontorsskrivare för biträde med utredningar och redovisningsavslutning m. m.

En kansliskrivare för upprättande av trafikrapporter och utfärdande av redovisningsanmärkningar m. m.

Erforderligt antal kontorister och kontorsbiträden för gransknings- och fördelningsarbetet.

C. Avdelningen för inländsk godstrafik.

1) Expedition och uppbördsavdelning:

Erforderligt antal kontorsskrivare huvudsakligen för följande uppgifter: tolkning av taxebestämmelser och avgörande av uppkomna tvister stationerna emellan,

granskning av från avdelningen utgående redovisningsanmärkningar, behandling av icke erkända dylika anmärkningar, handläggning av från redovisningsavdelningarna anmälda felaktigheter, som ej kunnat rättas i redovisningarna, reglering av banorna tillkommande fraktandelar vid vagnars felsändning, utredningar med anledning av att avsändnings- men ej mottagningsstationen redovisat viss sändning,

behandling av från redovisningsavdelningarna överlämnade felfrankerade fraktsedlar,

fastställande av restitutionsanspråks berättigande och utanordning av vederbörliga belopp (gäller direkt utgående nedsättningar),

beräkning av statsbidrag till frakter för sändningar av jordbrukskalk och konstgödsel jämte därmed sammanhängande fördelnings-, bokförings- och regleringsåtgärder m. m.,

granskning av redovisningar för kassaregister- och frankeringsapparater, skriftväxling med stationer och enskilda järnvägsmyndigheter rörande frankeringsapparater och fraktmärkesredovisningar,

avstämningsarbeten i samband med redovisningsavslutningen.

En kansliskrivare för granskning och övrig behandling av redovisningar över militära godstransporter m. m.

Erforderligt antal kontorister och kontorsbiträden för biträde med övriga här förekommande arbeten.

2) Underavdelning för lokaltrafik:

En kontorsskrivare för biträde med utredningar, avstämningsarbeten och redovisningsavslutning m. m.

Tre förste kontorister för viktigare arbeten i samband med vagnslastredovisningen.

Erforderligt antal kontorister och kontorsbiträden för granskningsarbetet i övrigt.

3) Underavdelning för styckegods i samtrafik från SJ stationer:

En kontorsskrivare för biträde med tillsynen över granskningsarbetets fortgång, utredningar om oregelmässigheter i redovisningarna, avstämningsarbeten och redovisningsavslutning.

Erforderligt antal kontorister för handhavande av gransknings- och fördelningsarbetet.

4) Underavdelning för styckegods i samtrafik från EJ stationer:

En kontorsskrivare för biträde med tillsynen över granskningsarbetets fortgång, utredningar om oregelmässigheter i redovisningarna, avstämningsarbeten och redovisningsavslutning.

Erforderligt antal kontorister för handhavande av gransknings- och fördelningsarbetet.

5) Underavdelning för vagnslastgods i samtrafik:

En kontorsskrivare för biträde med tillsynen över granskningsarbetets fortgång, utredningar om oregelmässigheter i redovisningarna, avstämningsarbeten och redovisningsavslutning.

En kansliskrivare för handhavande av avdelningens register över fraktnedsättningar och över undantagsfördelningar av frakter samt för kontrollräkning av felfördelningsuppgifter.

Förste kontorister för handhavande av gransknings- och fördelningsarbetet till det antal som erfordras för avdelningens bottenbehov vid normal trafik.

Det förutsättes härvid, att i den mån förstärkning av personalen erfordras, härtill anlitas kontorister.

6) Underavdelning för paket-, il- och expressgoods m. m.:

En kontorsskrivare för biträde med tillsynen över granskningsarbetets fortgång, utredningar om oregelmässigheter i redovisningarna, avstämningsarbeten och redovisningsavslutning.

Erforderligt antal kontorister och kontorsbiträden för gransknings- och fördelningsarbetet.

D. Avdelning för trafik med utlandet.

1) Underavdelning för persontrafik:

Tre kontorsskrivare för biträde med utredningar, handläggning av reklamationssärenden, likvidering av bil-, båt-, pensions- och hotellkuponger, upprättande av de s. k. balansarken, granskning och fördelning av person-, resgoods- och expressgodssamtrafiken med Orienten och andra avlägset belägna länder, handhavandet av avdelningens s. k. uppbördsarbeten, övervakning av journaliseringen av in- och utländska resebyråers lager av svenska biljetter samt svenska byråers lager av utländska biljetter, avstämningsarbeten i samband med redovisningsavslutningen.

Åtta kansliskrivare, huvudsakligen för granskning av in- och utländska resebyråers redovisningar.

Fyra kontorister för granskning och utskrifter i nordisk samt granskning av nordisk-tysk person-, resgoods- och expressgodstrafik och påföring av enskilda banors andelar.

Two kanslibiträden för biträde med översättningsarbeten till och från utländska språk, utskrivning av skrivelser på dylika språk, diarieföring och biträde med redovisningsgranskningen.

2) Underavdelningen för godstrafik med kontinenten:

Tre kontorsskrivare för biträde med utredningar, fraktfördelning mellan svenska och utländska förvaltningar av vissa länders trafik, upprättande av avräkningar med främmande förvaltningar, upprättande av saldojournaler, upprättande av huvudsammandrag av avdelningens uppbörd, utfärdande av redovisningsanmärkningar till stationerna, reklamationssärenden och avstämningsarbeten i samband med redovisningsavslutningen.

Six kansliskrivare, huvudsakligen för granskningen av den svensk-tyska godssamtrafiken och gränsentrafiken över Trelleborg med tillhörande fördelning på banor, avstämnings- och skriftväxling med utlandet.

3) Underavdelning för nordisk godstrafik:

Two kontorsskrivare för biträde med utredningar, redovisning av tullavgifter, avstämningsarbeten, journalföring av fraktandelar, redovisningsavslutning, fraktberäkningskontroll av listor upptagande vagnslastgoods samt vissa mera krävande redovisningsgranskning.

Two förste kontorister för granskningsarbeten beträffande vagnslasttrafiken.

Erforderligt antal *kontorister* för övriga gransknings- och fördelningsarbeten.

E. Efterkravsexpeditionen.

I fråga om personalen på efterkravsexpeditionen hänvisas till sid. 127 i kommissionens betänkande del III.

F. Personal för sortering och handräckning.

Kontorist bör finnas såväl på avdelningen för inländsk persontrafik som på avdelningen för inländsk godstrafik såsom arbetsledare för sorterings- och handräckningspersonalen och med särskilt uppdrag att svara för kontorsvakternas utbildning. Detta innebär, att två nu befintliga förste expeditionsvaktsbefattningar skulle förändras till kontoristbefattningar.

Förste expeditionsvakt bör finnas på var och en av kontorets tre huvudavdelningar för biträde med, eller, vad avdelningen för utlandstrafiken angår, självständigt utövande av arbetsledningen för sorteringspersonalen.

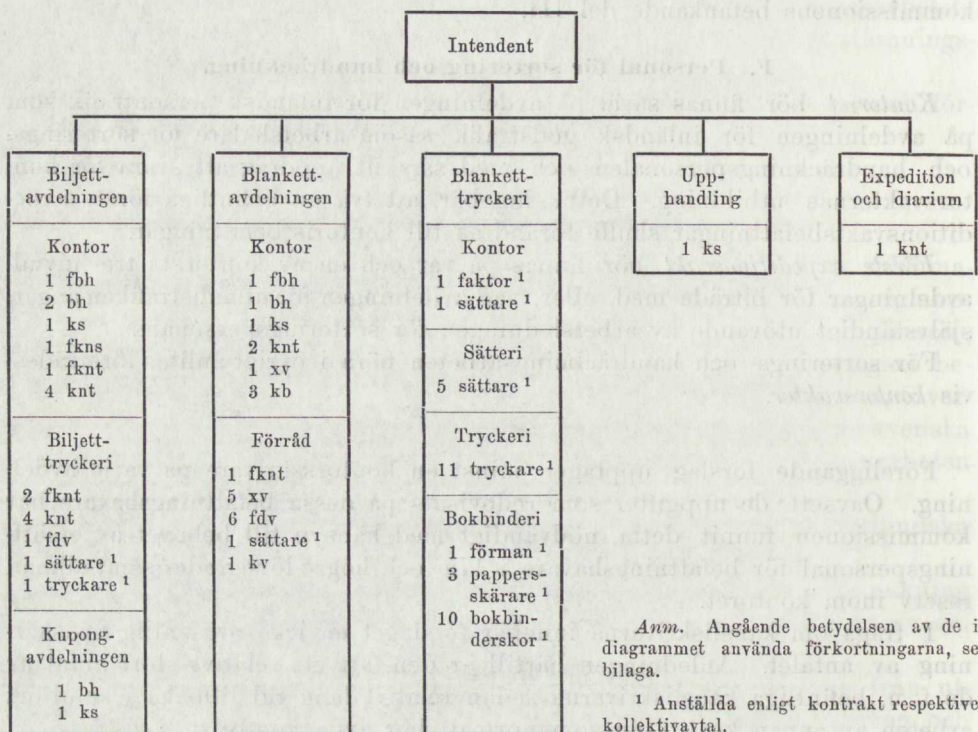
För sorterings- och handräckningsarbeten böra i övrigt anlitas företrädesvis *kontorsvakter*.

Föreliggande förslag upptager minst en kontorsskrivare på varje avdelning. Oavsett de uppgifter som redovisats på dessa befattningshavare har kommissionen funnit detta nödvändigt med hänsyn till behovet av ersättningspersonal för befattningshavare i 17:e och högre lönegrader samt allmän reserv inom kontoret.

I fråga om kansliskrivarna innebär förslaget en icke oväsentlig nedskärning av antalet. Anledningen härtill är den, att ett relativt stort antal av de f. n. befintliga kansliskrivarna sedan relativt lång tid tillbaka icke utfört arbeten av annan kvalitet än som normalt bör åvila kontorist.

BILJETT- OCH BLANKETTKONTORET.

Nuvarande personaluppsättning.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Intendent.

Biljettavdelningen.

Kontoret.

En byråassistent i 20:e lönegraden. Arbetsledare inom denna avdelning är f. n. en förste bokhållare, vilken jämväl fungerar som intendentens närmaste man. Det relativt självständiga ställningstagande till olika spörsmål, vilka uppstå i samband med inrättandet av nya biljetter, samt det ansvar för lagerhållningen m. m., som åvilar denna befattning, har synts kommissionen motivera dess uppflyttning från 18:e till 20:e lönegraden.

En bokhållare som närmaste biträde åt arbetsledaren och för mera självständig granskning av rekvisitioner m. m.

En kontorsskrivare för granskning, komplettering och expediering av rekvisitioner samt i övrigt för biträde med kvalificerade göromål.

Två förste kontorister för beställningar på nytryck av biljetter för försäljning av konduktörspersonal och å billinjer, granskning, komplettering och expediering av rekvisitioner å dylika biljetter, deltagande i granskningen av

övriga till avdelningen inkommande biljettrekvisitioner, debitering av kostnader för till billinjer och enskilda järnvägar utlämnade biljetter m. m.

En *kontorist* för mottagande av biljettleveranser, expediering av vissa biljetter, systematisk registrering av nedsättningar och andra ändringar av biljettpriser, biträde med bokföring av utlämnade biljetter, avskrivning av till kontoret insända biljetter m. m.

Erforderligt antal *kontorsbiträden* för biträdesgöromål och övriga uppgifter.

Biljettryckeriet.

En *förste kontorist* som arbetsledare.

Förråds- eller expeditionsvakter för utexpediering, buntning, uppsortering efter rekvisitioner, emballering av biljetter, utskrivning av fraktsedlar m. m.

För sättning, tryckning och därmed sammanhängande arbeten torde böra anlitas kollektivavtalsanställd personal.

Kupongavdelningen.

Till följd av den ringa utlandstrafiken äro denna avdelnings uppgifter f. n. betydligt reducerade. Därest de återfå sin tidigare omfattning, har kommissionen med hänsyn bland annat till de språkkunskaper som fordras av såväl avdelningsföreståndaren som dennes närmaste man ansett, att *en bokhållare* bör finnas som arbetsledare och att den f. n. vakanta *kontors-skrivarbefattningen* på avdelningen då bör återbesättas.

Blankettavdelningen.

Kontoret.

En *förste bokhållare* som arbetsledare.

En bokhållare för handhavande av expeditionsförrådet av fraktmärken, försäkringsmärken, lösenstryckalster m. m.

En *förste kontorist* för handhavande av reservförrådet av fraktmärken, rekvisitionsgranskning, debitering av enskilda banor för formulär m. m.

En *kontorist* för rekvisitionsgranskning, expediering av fraktmärken, sammandrag av rekvisitioner å dylika märken m. m.

Ett kanslibitråde för biträde med uppsättandet av anbuds- och prisförfrågningar, utskrivning av beställningssedlar, vissa bokföringsarbeten, uträkning av tryckeripersonalens ackordssedlar m. m.

En *kontorsbiträden* för bokföring av leveranser m. m., arkivering av formulär, lagerbokföring, kontrollräkning av utgående räkningar, maskinskrivning m. m.

En expeditionsvakt eller kontorsvakt.

Förrådet.

På grund av förrådstjänstens omfattning och därmed förenade arbetsledning, övervakning av ineliggande trycksakslagers storlek m. m. har kommissionen ansett, att den *förste kontoristbefattning* som f. n. finnes för arbetsledaren bör höjas till *förrådsmästarbefattning*.

Likåså torde krävas två *förrådsförmansbefattningar* som arbetande basar för den personal inom förrådet, som har att mottaga leveranser samt sortera

och expediera papper, särtryck och tryckalster och i övrigt handha förrådet av dessa varor.

För förrådstjänsten i övrigt bör finnas erforderligt antal *förråds- eller expeditiionsvakter*.

Blankettryckeriet.

Då personalen på de under blankettryckeriet redovisade avdelningarna är kontrakts- eller kollektivavtalsanställd, har kommissionen icke funnit anledning till något uttalande beträffande denna personal.

Upphandling.

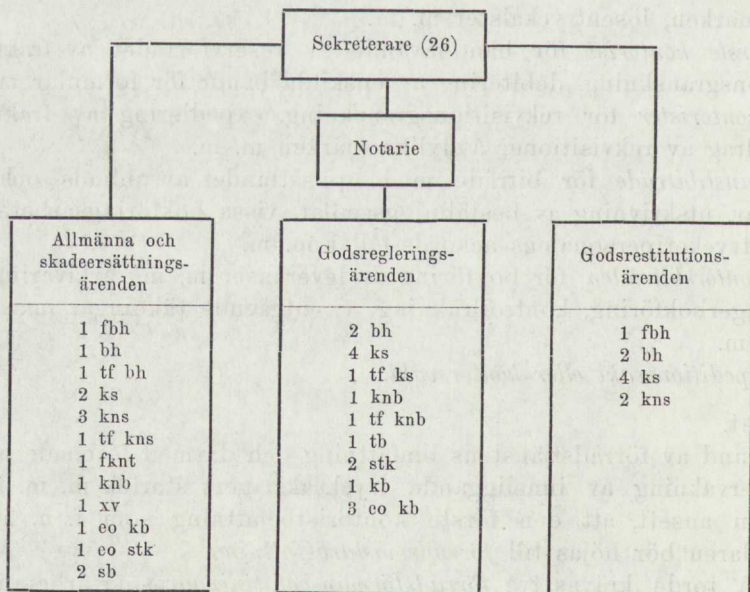
Verkställandet av utredningar och kalkyler om tryckningskostnader samt handhavandet av kontorets upphandlingsärenden fordra för ett fackmässigt utförande och bedömande kännedom om den typografiska branschen samt äro i övrigt av sådan vikt, att de skäligen icke böra åläggas tjänsteman i lägre grad än *bokhållares*. Kommissionen har därför ansett sig böra föreslå, att den nuvarande kontorsskrivarbefattningen på denna avdelning utbytes mot en bokhållartjänst.

Expedition och diarium.

För bokföring av leveranser, siffergranskning av mottagna räkningar, förändret av timjournaler för tryckeripersonalen, diarieföring m. fl. här förekommande göromål erfordras liksom f. n. en *kontoristbefattning*.

REKLAMATIONSKONTORET.

Nuvarande personaluppsättning.

Anm. Angående betydelsen av de i ovanstående diagram använda förkortningarna, se bilaga.

Kommissionens förslag till personaluppsättning.

Bortsett från reservpersonal och tillfällig förstärkningspersonal anser kommissionen följande fasta personaluppsättning för närvarande erforderlig å reklamationskontoret.

Sekreterare i lönegrad A 26 som föreståndare och chef för kontoret.

En notarie såsom närmaste man till föreståndaren.

Avdelningen för allmänna ärenden och skadeersättningsärenden.

En byråassistent i lönegrad A 20 som arbetsledare.

Bokhållare till det antal som fast erfordras för beredning och föredragning av skadeersättningsärenden, därvid förutsättes, att då förstärkning av dessa arbetskrafter erfordras, *kontorsskrivare* härtill anlitas.

Tre kansliskrivare för handläggning av kontorets räkenskapsärenden, avräkning med främmande förvaltningar, diariieföring av skadeersättningsärenden, kontroll över stationernas redovisningar av medel för försålt gods, uppsättning av koncept till beslut angående ersättningar för skadat och förkommet gods, fördelning på olika banor av ersättningsbelopp samt biträde med kontorets allmänna ärenden.

Ett kanslibiträde för biträde med räkenskapsärenden, och för diariieföring av restitutionsavdelningens ärenden.

Kontors- eller skrivbiträden för maskinskrivning, komplettering av särtryck m. m.

Personal för vaktjänst.

Avdelningen för godsregleringsärenden.

En förste bokhållare för arbetsledning.

En bokhållare för beredning av ersättningsärenden rörande saknat gods.

Tre kontorsskrivare för den mera kvalificerade handläggningen av godsregleringsärenden, bland annat utförandet av s. k. stor undersökning rörande saknat gods.

En förste kontorist som förste man vid utförande av jämföringsarbetet, gruppering av förlust- och tillöversrapporter m. m.

Kontorister till erforderligt antal för jämföringsarbetet och biträde i övrigt med handläggningen av godsregleringsärenden m. m.

Två kanslibiträden för diariieföring av rapporter rörande saknat och övertaligt gods och handläggning av ärenden angående tillvaratagna effekter.

Kontorsbiträden till erforderligt antal för biträde med sistnämnda ärenden, maskinskrivning, komplettering av särtryck m. m.

Avdelningen för godsrestitutionsärenden.

En förste bokhållare för arbetsledning.

Två bokhållare för den mera kvalificerade beredningen av restitutionsärenden i inländsk godstrafik och restitutionsärenden i utländsk trafik.

Två kontorsskrivare för den mera kvalificerade beredningen i övrigt av nyss-nämnda ärenden.

Två kansliskrivare för beredning av restitutionsärenden, huvudsakligen sådana som uppkommit på grund av beviljade fraktnedsättningar i inländsk trafik.

Slutligen vill kommissionen framhålla, att i den mån framkomna yrkanden icke av kommissionen särskilt behandlats, desamma icke ansetts böra för-anleda särskild åtgärd från kommissionens sida.

Beträffande de ekonomiska verkningarna av föreliggande förslag ha inom kommissionen verkställts överslagsberäkningar, vilka komma att tillställas järnvägsstyrelsen.

I handläggningen av kommissionens utlåtande i denna del hava deltagit kommissionens ordförande landshövdingen T. E. Löfgren samt ledamöterna förste trafikinspektören C. E. H. Lundqvist, förste maskiningenjören J. H. Butén, ordföranden i Statens järnvägars befälsförbund e. o. notarien H. Dahlberg och förste förbundsordföranden i svenska järnvägsmannaförbundet K. G. S. Christiansson. Som sekreterare hava tjänstgjort revisorn Joh. Bäck och bokhållaren F. V. Anderson.

Ledamöterna Dahlberg och Christiansson hava avgivit följande särskilda yttranden.

Särskilda yttranden.

Herr *Dahlberg*:

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 december 1939 har järnvägsstyrelsen föreslagit att den vakanta överdirektörsbefattningen måtte tillsättas med upphäavande av den med befattningen förenade ställningen såsom souschef men med uppgift för innehavaren att vara chef för drifttjänstbyrån och därmed föredragande i styrelsen av de till nämnda byrå hörande ärendena samt tillika fungera såsom generaldirektörens ställföreträdare. Förslaget tillstyrktes av allmänna lönenämnden i dess utlåtande den 13 januari 1940, men i avvaktan på resultatet av den pågående utredningen rörande revision av tjänsteförteckningen ansåg departementschefen att med prövningen av järnvägsstyrelsens förslag borde anstå till dess nämnda utredning slutförts.

I anslutning till ovanstående och under åberopande av den motivering som ledamoten Christiansson i sin reservation anfört beträffande återbesättande av överdirektörsbefattningen får undertecknad till alla delar instämma i reservantens hemställan.

Såsom närmast ansvarig för skötseln och vården av järnvägsstyrelsens bibliotek med ett bokbestånd av mer än 40,000 volymer av skilda slag finnes en kontorsskrivare.

Förutom utlåning av litteratur och tillhandahållande av upplysningar tillkommer det denne tjänsteman bland annat att anskaffa böcker, upplägga

och föra kortkataloger samt uppsätta generalregister över vissa publikationers innehåll beträffande statens järnvägars förvaltning. Härtill kommer fullständig registrering av vissa särskilt ofta anlitade tidskrifter samt uppgörande av litteraturlistor som vägledning åt kommittéer och enskilda tjänstemän vid större utredningar i tjänsten ävensom delgivning av i tidskriftlitteraturen förekommande uppsatser till det tjänsteställe eller till den fackman å det samma, som närmast beröres av innehållet i uppsatsen. Antalet årliga tidskrifter utgör omkring 200, de flesta veckotidskrifter och tryckta å främmande språk.

De arbetsuppgifter som åvila denna befattning äro av den beskaffenhet, att de motivera befattningens uppflyttning i lönegrad A 17.

På persontrafikbyrån handhar en bokhållare f. n. den debitering av ersättningarna för postbefordringen på statens järnvägars linjer, vilken debitering omsluter ett årligt belopp av omkring 8,000,000 kronor, dels de byrån åvilande arbeten som sammanhånga med personvagnkilometeravräkningen mellan svenska och utländska järnvägsförvaltningar. Beträffande denne tjänstemans löneställning har kommissionen icke haft någon erinran. Enligt mitt förmenande äro nyssnämnda arbetsuppgifter med hänsyn till sin självständiga karaktär och ekonomiska betydelse för verket av sådan kvalité, att de bort föranleda förslag om tjänstens uppflyttning till högre lönegrad.

Beträffande godstaxebyråns avdelning för ackvisions- och fraktnedsättningsärenden har kommissionen ansett, att i den mån normala trafikförhållanden ånyo inträda det bör tagas under överbäggande att inrätta en bokhållarbefattning för tjänstgöring som biträdande arbetsledare på avdelningen. Jag anser emellertid att, även om ackvisionsarbetet till viss del ligger nere efter krigsutbrottet, detta likväl icke har medfört någon nämnvärd minskning i avdelningens arbete, ty förutom arbetet med från trafikanterna alltjämt inkommande framställningar om nedsättningar, har dels en noggrann och fortlöpande omprövning av redan gällande nedsättningar måst äga rum, dels genom förstatligandet arbete tillkommit med revision av nedsättningar som varit gällande å de inlösta banorna. Den ifrågavarande bokhållarbefattningen bör således enligt min mening inrättas redan nu.

Kommissionens uppfattning, att arbetsledaren inom reklamationskontorets avdelning B, godsregleringen, bör uppflyttas från nuvarande 17:e allena till 18:e lönegraden, kan jag icke dela. Jag anser nämligen, att om en del arbeten komma att överflyttas från chefen för kontoret till notarien och den senare samtidigt befrias från överinseendet över avdelningen för godsregleringsärenden, bör denna avdelnings arbetsledare uppflyttas till 20:e lönegraden.

Herr *Christiansson*:

Till förestående utlåtande rörande undersökningen inom järnvägsstyrelsen får jag i nedan angivna avseenden anföra avvikande mening.

Ehuru personalkommissionen icke ansett sig böra upptaga till prövning frågan om lönegradsplaceringen för chefsbefattningarna inom järnvägsstyrelsens

byråer och kontor, får jag beträffande förrådsdirektörsbefattningen anföra följande.

Vid jämförelse med de arbetsuppgifter, som äro förenade med denna befattning, och byråchefsbefattningarna för drifttjänstbyrån, kanslibyrån samt ban- och maskintekniska byråerna, har jag funnit samtliga nämnda byråchefsbefattningar var för sig vara väsentligt mera arbetstyngda än förrådsdirektörsbefattningen.

Enligt den omorganisation av förrådsverksamheten, som genomfördes från och med den 1 juli 1932, utövas ledningen av förrådsväsendet av förrådsdirektören. Under denne lyda fem förrådsintendenter, vilka äro stationerade i Örebro, Göteborg, Malmö, Östersund och Luleå.

Enär genom de undersökningar kommissionen företagit rörande förrådsväsendet vid statens järnvägar det konstaterats, att de upphandlingar, som företagas genom förrådsbyrån, i stort sett äro grundade på av förrådsintendenterna lämnade behovsuppgifter, läggas på dessa senare befattningshavare ett visst ansvar, som å sin sida väsentligen underlättar arbetsuppgifterna på förrådsbyrån och det ansvar, som närmast skulle komma att åvila förrådsdirektören.

Någon motsvarighet kan emellertid icke återfinnas på någon av tidigare omnämnda byråer, utan ha vederbörande byråchefer att själva taga initiativ till åtgärder beträffande personalbehov vid såväl ban-, maskin- som trafikavdelningarna, kostnadsstater för de olika avdelningarna, rationalisering av järnvägsdriften på olika områden, författningsärenden av olika slag, nykonstruktioner och omändringsarbeten m. m.

Vid den sålunda gjorda jämförelsen har jag kommit till den uppfattningen, att vid tidpunkten för nuvarande innehavarens av förrådsdirektörsbefattningen avgång, bör järnvägsstyrelsen återgå till den före år 1932 gällande ordningen, att förrådsbyrån bör förestås av befattningshavare i byråchefsjämbefattning i lönegrad A 30.

När jag i förestående har tillåtit mig föreslå sänkning i tjänstegrad, vill jag med ännu större skäl föreslå höjning i ett annat avseende.

Jag beklagar att personalkommissionen sålunda icke ansett sig böra upptaga till prövning tjänstegraden för byråchefen för drifttjänstbyrån och genom att framföra förslag om höjning i tjänsteställning giva rättvisa och erkännande åt det maktpåliggande arbete, som åligger denne befattningshavare. Det är sålunda allmänt känt bland järnvägspersonalen, att byråchefen å drifttjänstbyrån intager en särställning bland järnvägsstyrelsens tjänstemän genom hans vittomspännande arbetsuppgifter. Sålunda har han, förutom att svara för hela drifttjänsten vid statens järnvägar, jämväl att ansvara för hela personalhushållningen, omkring 35 tusen man, ett ansvar av mycket stor ekonomisk betydelse. Han är jämväl föredragande för alla utnämningsärenden från och med 15:e lönegraden och uppåt samt har dessutom att taga befattning med befordringsärenden, som besvärsvägen komma under järnvägsstyrelsens prövning. Därjämte ankommer det på honom att svara för alla förhandlingar som föras mellan järnvägsstyrelsen och vederbörande personal.

organisation beträffande den kollektivt anställda personalen vid banavdelningen, omlastarpersonal och personal icke tillhörande rekryteringspersonalen.

Utöver de arbetsuppgifter som hänföra sig till ovan uppräknade personalärenden, har det under de senare åren tillkommit en mängd av ärenden i olika avseenden på grund av förståtligandet av enskilda järnvägar.

Genom sitt arbete och ansvar för drifttjänsten har han inflytande även på övriga byråers inom järnvägsstyrelsen arbeten. Det må gälla elektriska driften, rullande materiel, bangårdar och husbyggnader, transportplaner m. m.

Ovanstående utgör endast ett mycket kortfattat sammandrag av det i hög grad maktpåliggande arbete, som åvilar byråchefen för drifttjänstbyrån, men har jag icke kunnat uraktlåta att genom mitt yttrande om möjligt söka medverka till ett rättvist bedömande av den tjänsteställning denne befattningshavare bör intaga.

Med hänvisning till förestående anser jag därför synnerligen starka skäl tala för, att byråchefen för drifttjänstbyrån gives ställning såsom överdirektör och ställföreträdare åt generaldirektören.

Personalkommissionen har vidare föreslagit, att föreståndaren för styrelsens arkiv, vilken f. n. innehar befattning i lönegrad A 10, förste kontorist, bör uppflyttas till lönegrad A 12 såsom förste kansliskrivare. Enär jag icke ansett mig kunna ansluta mig till detta förslag, särskilt med hänsyn till, att då föreståndaren företagit tjänsteresor, som tidvis omfattat en till två veckor, arkivet då kunnat förestås av befattningshavare i lönegrad A 5, stationskarl, vill jag föreslå, att denne befattningshavare bibehålles i sin nuvarande tjänsteställning. Om vederbörande myndighet likväl anser sig böra följa majoritetens av kommissionen förslag, tillåter jag mig föreslå, att föreståndaren för styrelsens bibliotek, vilken f. n. innehar tjänsteställning såsom kontorsskrivare, lönegrad A 15, med hänsyn till de kvalifikationer, som måste ställas på en bibliotekarie, denne befattningshavare uppflyttas i bokhållares tjänsteställning, lönegrad A 17.

Beträffande av kommissionen föreslagna förste kansliskrivartjänsterna, lönegrad A 12, såsom ansvariga för diarietjänsten för drifttjänstbyrån och bantekniska byrån får jag föreslå, att dessa tjänstehavare skola innehava befattning såsom kansliskrivare, lönegrad A 11. Härigenom vinnes enhetlighet för motsvarande arbetsuppgifter inom övriga styrelsens byråer.

På bantekniska byråns kamerala avdelning tjänstgöra f. n. en bokhållare, lönegrad A 17, och ett kanslibiträde, lönegrad A 7. Den senare är vid förfall för bokhållaren dennes ställföreträdare. Med anledning av de arbetsuppgifter, som åvila den senare befattningshavaren, har kommissionen föreslagit, att denne bör uppflyttas till kontorists tjänstegrad, lönegrad A 8. I detta avseende har jag haft avvikande mening, i det jag föreslagit att befattningen bör, med hänsyn till arbetsuppgifterna, höjas till förste kontorist, lönegrad A 10.

På maskintekniska byrån har uppdragits åt en befattningshavare i lönegrad A 10, förste kontorist, att handhava byråns stora ritningsarkiv och diarieföringen över byråns samtliga ritningar, såväl beträffande nya sådana

som även ändringar av tidigare upprättade ritningar, utlåning m. m. På grund av arbetsuppgifternas kvalitativa värde, föreslås befattningens höjning till kansliskrivare, lönegrad A 11.

Vad slutligen angår kontrollkontoret och de av kommissionen föreslagna förändringarna beträffande inrättandet av ett antal förste kontoristbefattningar, lönegrad A 10, har jag ansett att ytterligare tre dylika befattningar böra inrättas på avdelningen för persontrafik och tilldelas de tjänstemän, vilka hava till uppgift att granska de redovisningspartier, som omfatta stationerna Stockholm, Göteborg och Malmö; vidare böra tre dylika befattningar inrättas på inländska godstrafikavdelningen och tilldelas de befattningshavare, vilka äro sysselsatta med journalarbeten och slutligen ytterligare fem förste kontoristbefattningar på avdelningen för nordisk godstrafik för granskning och fördelning av avgifterna i nordisk trafik.

Bilaga.

De förkortningar, som använts i diagrammen över nuvarande personaluppsättningen inom respektive byråer och kontor, ha följande betydelse.

	Löne- grad		Löne- grad
ak = aktuarie	A 21	kns = kansliskrivare.....	A 11
akt = arkitekt.....	A 28	knt = kontorist	A 8
bfm = banförmän	A 7	kp = kopist	A 11
bh = bokhållare	A 17	ks = kontorsskrivare	A 15
bins = baninspektör	A 22	kst = konstruktör	A 22
bitriö = biträdande ingenjör vid statens järnvägsbygg- nader.....	1	kv = kontorsvakt.....	—
bra = byråassistent	A 21	ledm = ledningsmästare	A 15
briö = byråingenjör	A 26	lmt = lantmätare	A 27
eo = extra ordinarie.....	—	lokm = lokmästare	A 16
ex = extra	—	mins = maskininspektör	A 22
fbh = förste bokhållare.....	A 18	not = notarie	A 21
fbriö = förste byråingenjör.....	A 27	rit = ritare	A 15
fdfv = förrädsförvaltare	eo 22	rpr = reparatör	A 7
fdkr = förrådskontrollör	A 24	rvr = revisor	A 21
fdm = förrådsmästare	A 12	sb = skrivbiträde.....	A 2
fdv = förrådsvakt	A 5	sekr = sekreterare	A 24 A 26
fkkr = förste kontrollör	A 24	stk = stationskarl	A 5
fkns = förste kansliskrivare	A 12	sts = stationsskrivare.....	A 15
fknt = förste kontorist.....	A 10	tf = tillförordnad	—
fsekr = förste sekreterare	A 27	tillf = tillfällig	—
fsts = förste stationsskrivare ..	A 17	trm = trädgårdsmästare	A 12
ftlt = förste telegrafist	—	uiö = underingenjör.....	A 20
fxv = förste expeditionsvakt ..	A 7	uiöasp = underingenjörsaspirant ..	ex 20
gd = generaldirektör	C 17	vins = verkstadsinspektör	A 22
hksr = huvudkassör	A 21	vsta = verkstadsarbetare.....	—
iö = ingenjör	—	vstkm = verkstadskamrer	A 22
kb = kontorsbiträde	A 4	vstm = verkstadsmästare	A 15
kkrr = kontrollör.....	A 21	xv = expeditionsvakt.....	A 5
km = kamrer	A 26	xvasp = expeditionsvaktaspirant..	ex 5
knb = kanslibiträde	A 7	ö = å övergångsstat.....	—

Siffror, som i diagrammen förekommer inom parentes, anger lönegrad.

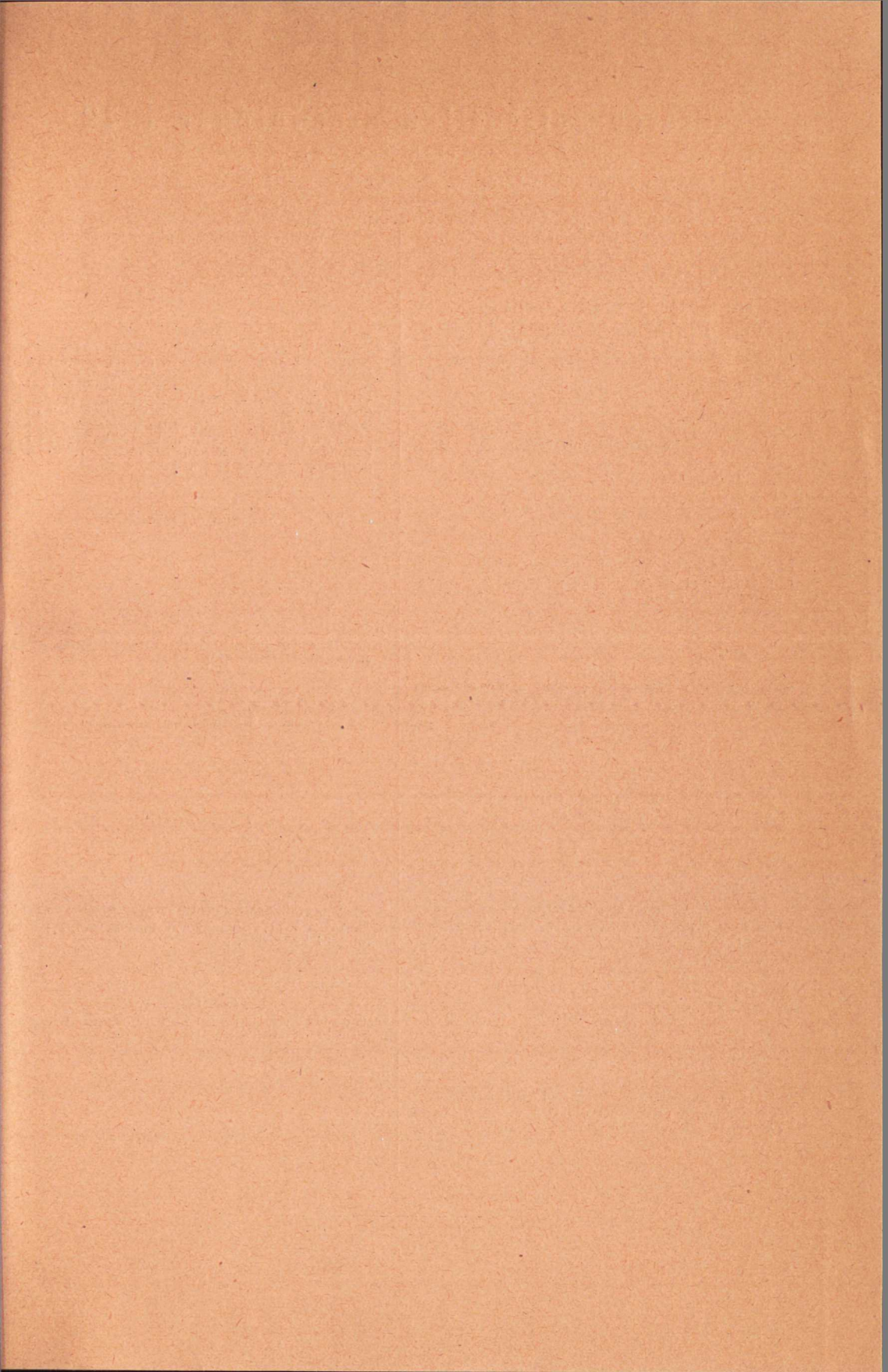
¹ Lönen motsvarar närmast lönegraden A 22.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

DEL IV.

Järnvägsstyrelsen.

	Sid.
<i>Skrivelse till Herr Statsrådet och chefen för Kungl. Kommunikationsdepartementet</i>	3
I. Översikt över järnvägsstyrelsens organisation	5
II. Framställningar i fråga om personalens löneställning	5
III. Kommissionens yttrande och förslag	10
A. Allmänna uttalanden	10
Överdirektör, verkstadsdirektör, förrädsdirektör, byråchef och ombudsman, kontorsföreståndare och vissa avdelningsföreståndare på byråer sid. 10. — Ingenjör i lönegrad A 24 sid. 11. — Ingenjör i lönegrad A 17 sid. 12. — Övrig personal inom styrelsens byråer och kontor sid. 13. — Handsekreterare åt vissa chefer sid. 14, kopist sid. 14. — Personal för diarieföring sid. 15. — Personal för maskinskrivning m. m. sid. 16, personal för vakttjänst sid. 16.	
B. Specialförslag.	
Kanslibyrån sid. 17. — Ekonomibyrån sid. 20. — Drifttjänstbyrån sid. 23. — Bantekniska byrån sid. 27. — Maskintekniska byrån sid. 32. — Verkstadsbyrån sid. 37. — Förrädsbyrån sid. 40. — Elektrotekniska byrån sid. 43. — Godstrafikbyrån sid. 47. — Persontrafikbyrån sid. 50. — Militärbyrån sid. 53. — Godstaxebyrån sid. 55. — Persontaxebyrån sid. 59. — Biltrafikbyrån sid. 62. — Ombudsmannens expedition sid. 62. — Revisionskontoret sid. 63. — Statistiska kontoret sid. 65. — Kammarkontoret sid. 68. — Kontrollkontoret sid. 71. — Biljett- och blankettkontoret sid. 78. — Reklamationskontoret sid. 80.	
<i>Särskilda yttranden av vissa ledamöter i kommissionen</i>	82
<i>Bilaga. Förkortningar, som använts i diagrammen</i>	87

Statens offentliga utredningar 1942

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

1938 års pensionssakkunniga. Betänkande med förslag till tjänste- och familjepensionsreglementen för arbetare i statens tjänst. [8]

1941 års lärarlönesakkunniga. Betänkande med förslag till folkskolans avlöningsreglemente m. m. [9]

Kommunalförvaltning.

Statens och kommunernas finansväsen.

Betänkande med förslag till lag med särskilda bestämmelser om begränsning av vinstutdelning från aktiebolag. [2]

Politi.

Betänkande med förslag till brandlag och brandstadga m. m. [10]

Nationalekonomi och socialpolitik.

Promemoria rörande bostadsförsörjningen. [3]

Hälsa- och sjukvård.

De yngre sjukhusläkarnas avlönings-, arbets- och bostadsförhållanden. [4]

Allmänt näringsväsen.

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

Promemoria med förslag till utvidgad vanhävdslagstiftning. [5]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Industri.

Utredning rörande den tekniskt-vetenskapliga forskningens ordnande. 1. Allmänna uppgifter ang. den tekniskt-vetenskapliga forskningsverksamhetens nuvarande läge m. m. — Allmänna synpunkter rörande den tekniskt-vetenskapliga forskningen. — Erforderliga åtgärder för den tekniskt-vetenskapliga forskningens främjande och statens medverkan därvid. [6] 2. Förslag till åtgärder för främjande av den tekniskt-vetenskapliga forskningen på byggnadsområdet. [7] 3. Förslag till åtgärder för skogsproduktforskningens ordnande. [12]

Handel och sjöfart.

Kommunikationsväsen.

Betänkande och förslag ang. förhållandet mellan arbetsuppgifter och löneställning vid statens järnvägar. Del 4. Järnvägsstyrelsen. [13]

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt. Betänkande med utredning och förslag ang. betygssättningen i folkskolan. [11]

Försvarsväsen.

Betänkande med förslag till plan för organisationsarbetet inom försvarsväsendet. [1]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.